

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ
ՓՂԲԱՍԱՑ
ՄԱՆԿԱՆՑ

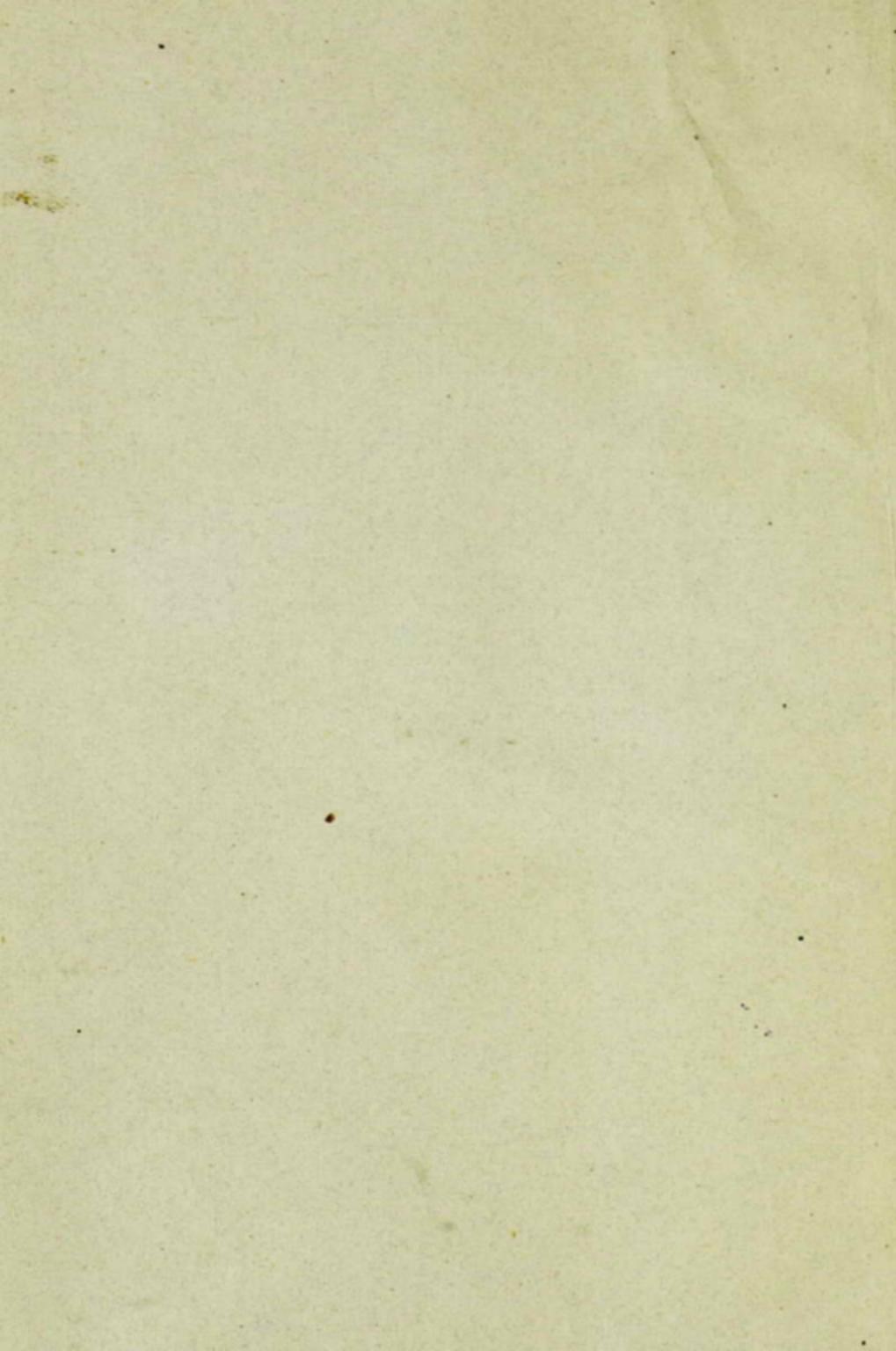

Ի ՑԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱՐԱՊՈ-ՈՅ
ՄՐՐՈՅ ԵՎՆՈՎՐԵԽԱՆԵ
ՅԵՐՈՒՍԱԼԵՄ

—
1903

8

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՖԱՍԱՅ

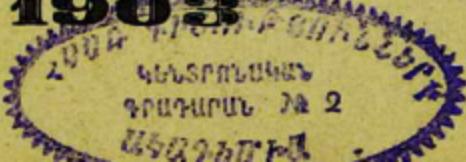
ՄԱՆԿԱՆՑ

A 7545

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՅ
ՍՐԲՈՅ ԸՆԿՈՎՔԵԱՆՆԵՑ
ՅԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

1903

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

S. S. ՄԿՐՏՉԻ Ա.

ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՑՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱԿ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՍՐԲՈՅ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄԻ

S. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

S. ՄԱՂԱԳԻԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Երեքը բան մի տերութիւն ,
Միով բնութեամբ Աստուածութիւն .

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ

ՓՈԽԱՍԱՑ

ՄԱՆԿԱՆՑ

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն .

Հայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ
եղիցի անունքո . Եկեսցէ արքայու-
թիւն քո . Եղիցին կամք քո որպէս
յերկինս և յերկրի . Զհաց մեր հա-
նապազորդ տուր մեզ այսօր . Եւ
թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և
մեք՝ թողումք մերոց պարտապա-
նաց . Եւ մի՛ տանիր զմեզ՝ ի փոր-
ձութիւն . այլ փրկեա՛ զմեզ՝ ի չարէն .
Զի քո է արքայութիւն եւ զօրու-
թիւն և փառք յաւիտեանս . ամէն .

Տէր եթէ զշրթունս իմբանաս, բերան իմերգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
 Տէր եթէ զշրթունս իմբանաս, բերան իմերգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
 Օրհնեալ համագոյ և միասնական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւնն՝
 Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. այժմ և
 միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
 ամէն.

Տէր զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ,
 և բազումք յարեան ՚ի վերայ իմ.
 Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ
 չիք փրկութիւն սորա առ աստուած իւր։

Ա. ՅԼԴՈՒ ՄԵՐ՝ օգնական իմես, փառք
 իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ,
 Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի,
 և լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։
 Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ, զարթեայ՝
 և տէր ընդունելի իմէ։

Ոչ երկեայց ես՝ ՚ի բիւրաւոր զօրաց
նոցա, ոյք շուրջանակի պատեալ
պաշարեալ՝ պահէին զիս:

Արի՛ տէր և փրկեա՛ զիս աստուած
իմ. զի դու հարեր զամենեսեան,
ոյք էին ընդ իս թշնամութեամբ
՚ի տարապարտուց. և զատամունս
մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեառնդ է փրկութիւն. ՚ի վերայ
ժողովրդեանքոյ՝ օրհնութիւնքո:
Տէր աստուած, փրկութեան իմոյ,
՚ի տուէ կարդացի և գիշերի առաւ
ջիքո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջիքո տէր.
Խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդը-
րուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և
կեանք իմ ՚ի գժոխս մերձեցան, և
համարեցայ ես ընդ այնոսիկ, որք
իջանեն ՚ի գուբ:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնա-
կանի, և ՚ի մեռեալս ազատ:

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն ՚ի գե-
րեզմանս:

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձե-
ռանէ քումմէ մերժեցան.

Եղին զիս 'ի գրի ներբնումն՝ 'ի խա-
ւարի և 'ի ստուերս մահու.

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր
'ի վերայ իմ.

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ.
և եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ՝ և ոչ ելանէի. աչք իմ
տկարացան յաղբատութենէ:

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանա-
պազ, եւ համբարձի առ քեզ ըզ-
ձեռս իմ.

Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչե-
լիս քո, կամ բժիշկք յարուցեալ
խոստովան առնիցին առ քեզ:

Միթէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք 'ի գե-
րեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
զճմարտութիւնս քո 'ի կորստեան:

Միթէ ճանաշիցին 'ի խաւարի ըս-
քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկիր մոռացեալ:

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի. առա-

Հօտու աղօթք իմ ժամանեցեն
առ քեզ :

Ընդէր տէր մերժես զանձն իմ. կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն.
Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես 'ի
մանկութենէ իմմէ . 'ի բարձրու-
թենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ:
Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն
քո. արհաւիրք քո խռովից գին զիս:
Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր ա-
մենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին:
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուա-
ռութեան իմոյ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամենայն
ոսկերք իմ՝ զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա անձն իմ զտէր, եւ մի՛ մո-
ռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո՛քաւէ զմեղս քո. բժշկէ զամե-
նայն հիւանդութիւնս քո :

Ո՛փրկէ յասլականութենէ զկեանս
քո. պսակէ զքեզ ողորմութեամբ
և գթութեամբ :

Ո՛լնու 'ի բարութենէ զցանկու-

թիւն քո . Նորոգեսցի որպէս արծ-
ւոյ մանկութիւն քո .

Առնէ ողորմութիւնս տէր , եւ ի-
րաւունս ամենայն զրկելոց :

Եցոյց տէր զՃանապարհս իւր մովսի-
սի , և որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր :
Գլմած ողորմած է տէր , երկայնա-
միտ եւ բազումողորմ :

Ու իսպառ բարկանայ մեզ տէր , եւ
ո՛չ յաւիտեան պահէ ոխս :

Ու ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
տէր , եւ ո՛չ ըստ անօրէնութեան
մերում հատոյց մեզ :

Այլ որպէս բարձր են երկինք յեր-
կրէ , այնպէս զօրացոց տէր զողոր-
մութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց :

Որշափ հեռի են արեւելք յարեւ-
մախց , այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս գլմայ հայր 'ի վերայ որդ-
ւոց իւրոց , այնպէս գլմասցի տէր
յերկիւղածս իւր :

Զի՞նա գիտաց զստեղծուածս մեր ,

Եւ յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ՝ որպէս խոտոյ են աւուրբ
իւր . որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս
ծաղիկ :

Շնչէ 'ի նմա հողմ, եւ ոչէ՝ եւ ոչ
եւս երեւի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեառն մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց, եւ արդարու-
թիւն նորա յորդւոց մինչեւ յոր-
դիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն
զպատօւիրանս նորա՝ եւ առնեն
զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-
թոռ իւր, արքայութիւն նորա
ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշ-
տակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ .
ոյք առնէք զբան նորա 'ի լսել ձայ-
նի պատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու-
թիւնք նորա, պաշտօնեայք եւ ա-
րարողք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք
նորա . զի ընդ ամենայն տեղիս է
տէրութիւն նորա . օրհնեա՛ անձն
իմ զտէր :

Տէր լուր աղօթից իմոց . ունկնդի՞ր
խնդրուածաց իմոց ճշմարտու-
թեամբ քով :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով , և
մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծա-
ռայի քում . զի ոչ արդարանայ ա-
ռաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ .
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ .
եւ նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւիտենից :

Զանձրացաւ յիս հոգի իմ . եւ սիրտ
իմ խռովիցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խոր-
հեցայ յամենայն գործս քո . յարա-
րածս ձեռաց քոց խորհեցայ , եւ
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է
առ քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ տէր ,
զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի՛ գարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն
'ի գուբ:

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զողոր-
մութիւնս քո. զի ես 'ի քեզ տէր
յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից.
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձնիմ:
Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր.

զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:
Ուսո՞ ինձ առնել զկամն քո. զի դու
ես աստուած իմ:

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ու զիզ:

Վասն անուան քոյ տէր՝ կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով, հանցես
'ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ ըզ-
թշնամիս իմ. և կորո՞զամենայննեղիչս
անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Յիշեսցուք 'ի գիշերի:

ՔԱՐՈԶ

Պարթուցեալքս ամենեքեան
 'ի հանգստենէ քնոյ, զոր շնորհեաց
 մեղ մարդասէրն Աստուած 'ի միսի-
 թարութիւն և 'ի սփոփանս տկա-
 րութեան մերում. Եւ եկեալքս
 միաբան հոգեւոր երգով 'ի փառա-
 բանութիւն և 'ի պատիւ ամենա-
 սուրբ անուան տեառն մերոյ և փըր-
 կչին Յիսուսի Քրիստոսի. Ահիւ և
 գողութեամբ կացցուք յաղօթս ա-
 ռաջի նորա. Եւ գոհացարուք զնմա-
 նէ 'ի գիշերային ժամուս յայսմիկ,
 վասն իրաւանց եւ արդարութեան
 նորա. Որ ընտրեաց զմեղ ողորմու-
 թեամբն իւրով. և շնորհեաց մեղ
 բերել զնմանութիւն երկնային հը-
 րեշտակացն 'ի փառաբանիչս տեառն
 Աստուծոյ ամենեցուն և մեղ լինիլ.
 Եւ մեք այսուհետեւ սրբելով զան-
 ձինս մեր 'ի խղճէ և 'ի չար գործոց:
 Համբարձյուք զձեռս մեր 'ի սրբու-
 թիւն առանց բարկութեան և երկ-

մտութեան . Հաւատով խնդրես .
 ցուք 'ի նմանէ զբաւութիւն և ըզ-
 թողութիւն յանցանաց մերոց . Խոս-
 տովան լինելով զգաղտնիս սրտից
 մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ .
 Որպէս զի ընդունելով զպաղատանս
 մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ
 ամենայն սրբոց . Շնորհեսցէ մեզ
 մարդասէրն Աստուած կեալ առա-
 քինութեամբ՝ և անարատ վարուք
 ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս .
 Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտե-
 նական եւ երկնային խորանացն .
 Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝
 Ճշմարիտն Աստուած Յիսուս
 Քրիստոս , տէր մեր կեցո և ողոր-
 մեա :

Զմացուած գիշերիս խաղաղու-
 թեամբ անցուցանել հաւատով
 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
 պան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ
 խնդրեսցուք :
 Զբաւութիւն եւ զթողութիւն

յանցանաց մերոց . 'ի տեառնէ
խնդրեսցուք :

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօ-
րութիւնն յօգնութիւն անձանց
մերոց . 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ
եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զտէր
աղաչեսցուք :

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րասցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր՝
ըստ մեծի ողորմութեան քում .
ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ :

Աշխարհ ամենայն , կամ Առաւօտ լուսոյ : Աղօթք , Զւ-
էնհանահ . Կանոնագլուխ : Շարական : Սաղմոս . Աւե-
տարան : Երգ : Մաղթանք , Հոդուցն հանդուցելոց :

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր
աղաչեսցուք : Վասն հանգուցեալ
հոգւոցն աղաչեսցուք զփրկիչն մեր
Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարսն

դասեսցէ. և զմեղ կեցուսցէ շնորհիւ
ողորմութեան իւրոյ. ԱմենակալՏէր
Ասառած մեր, կեցն և ողորմեա՛:

Աղօթք, Քէտես որդի Առաջնորդու Օրհնութիւն: Մաղ-
թանք ըստ պատշաճի աւուրն:

A 2545

ՔԱՐՈԶ բկ. դկ.

Վասն ՚ի վերուստ խաղաղութեան
և փրկութեան անձանց մերոց, զտէր
աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա՛:

Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստու-
ծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զտէր
աղաչեսցուք:

Վասն քաւիշ եւ ներօղ լինելոյ աս-
տուծոյ ՚ի վերայ մեղաց մերոց, զտէր
աղաչեսցուք:

Վասն թողլոյ մեղ զամենայն յան-
ցանս մեր, զկամայ և զակամայ, զտէր
աղաչեսցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանսն գտա-
նիցիմք յաւուրն պատասխանատո-
ւութեան, զտէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգու ոցն հանգուցելոց՝ որք

Ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիս-
տոս ննջեցին, զտէր աղաչեսցուք .
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա-
ջանձինս մեր և զմիմեանս տեառն
աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րասցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր,
ըստ մեծի ողորմութեան քում . ա-
սասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ :

Տէր ողորմեա՛ . տէր ողորմեա՛ .
տէր ողորմեա՛ .

ՔԱՐՈԶ աձ . դձ .

Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան և
յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան
տեառն, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն շանկանելոյ մեզ ՚ի փորձու
թիւն, որում ոչ կարեմք հանդուր-
ժել, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն անբիծ և անդատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիս-
տոսի, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն առաջնորդելոյ մեզ՝ ի նաւա-
հանգիստն կենաց անվախճանից,
զտէր աղաչեսցուք :

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին
կոչմանն և երկնից արքայութեանն,
զտէր աղաչեսցուք :

Վասն հոգւոցն : Եւ եւս միաբան :
Զանձինս մեր : Ողորմեաց մեզ :

ՔԱՐՈՉ ակ . գկ .

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր՝ ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան, զտէր
աղաչեսցուք :

Վասն ցրելոյ՝ ի մենց զամենայն խոր-
հուրդս չարին, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն պարզեւելոյ մեզ առողջ խոր-
հուրդս և առաքինի վարս, զտէր ա :

Վասն պահելոյ զմեզընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտէր աղա :

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք,
• զտէր աղաչեսցուք :

Վասն հոգւոցն : Եւ եւս միաբան :
Զանձինս մեր : Ողորմեաց մեզ :

ՔԱՐՈԶ բձ. դձ.

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զո-
ղորմութիւն ՚ի բարերար տեառնէ
մերմէ, զտէր աղաչեսցուք:

Վասն փրկելոյ զմեզ ՚ի զբարտու-
թենէ մարդկան՝ եւ յորոգայթից

սատանայի, զտէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէ-
ից, և տանց հաւատացելոց զտէր ա:

Վասն որք ՚ի լերինս յայրս և ՚ի փա-
պարս բնակեալ են սուրբ հարքն

մեր, զտէր աղաչեսցուք:

Վասն որք սաղմոսիւք եւ օրհնու-
թեամբ կատարեն զամենայն ժամա-

նակս կենաց իւրեանց, զտէր աղա-
պարս հոգւոցն:

Եւ եւս միաբան:

Զանձինս մեր: Ողորմեաց. մեզ:

Աղօթք ըստ ձայնի աւուրն: Թագաւոր յաւիտեան,
կամ Ալէլուք: Մաղթանք ըստ ձայնին:

ԱՌԱԻՕՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս , ամէն .
Հայր մեր որ յերկինս .

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով , ցնծացաք և ուրախ եղաք զա-
մենայն աւուրս կենաց մերոց :
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ , և ա-
մացն՝ յորս տեսաք գլարչարանս :
Հայեա՞ աէր ՚ի ծառայս քո՞ եւ ՚ի
գործս ձեռաց քոց , և առաջնորդեա՞
որդւոց նոցա . եղիցի լսս տեառն
աստուծոյ ՚ի վերայ մեր .
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՞
՚ի մեզ տէր . և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա՞ մեզ :
Փառք հօր և որդւոյ և :

Այժմ և միշտ և յաւի։
 Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
 չեսցուք. ընկալ իեցո և ողորմեա։
 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ
 և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և .

ՓՈԽ

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն
 մերոց. օրհնեալ փառաւորեալ ա-
 նուն քո յաւիտեան։

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն
 ընդ մեզ. արդա՛ր ես դու տէր, և
 ամենայն գործք քո ճշմարիտ են։
 Ճանապարհը քո ուղիղ են, և ամե-
 նայն դատաստանք քո արդար են։
 Դատաստան արդարութեան ածեր
 'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի, զոր ինչ
 ածեր 'ի վերայ մեր, եւ քաղաքի
 սրբոյ հարցն մերոց երուսաղէմի։
 Արդարութեամբ եւ յիրաւի ածեր
 զայս ամենայն 'ի վերայ մեր՝ վասն
 մեղաց մերոց։

Անօրինեցաք՝ եւ յանցեաք ապըս-
 տամբ լինիլ 'ի քէն. մեղաք յամե-

Նայնի, եւ պատուիրանաց քոյ մեք
ոչ անսացաք :

Ու պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս
պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբա-
րիս գտցուք մեք ’ի.րէն :

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր՝ և զոր
ինչ ածեր ’ի վերայ մեր, արդար
գատաստանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ ’ի ձեռս թշնա-
մեաց մերոց . անօրինաց՝ խստաց՝ և
ապստամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չա-
րի քան զամենայն երկիր՝ մատնե-
ցեր զմեզ :

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ
զբերանս մեր . զի ամօթ և նախա-
տինք եղաք ծառայից քոյ և պաշտօ-
նէից :

Այլ մի՛ մատներ զմեզ խսպառ վասն
անուան քոյ . մի՛ ցրեր զուխտս քո,
և մի՛ ’ի բացեայ առներ զողորմու-
թիւնս քո ’ի մէնջ :

Վասն աբրահամու սիրելսոյ քոյ,
խսահակայ ծառայի քոյ, եւ խս-

բայէլի սրբոյ քոյ :

Խոստացար նոցա՝ և ասացեր . բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զատեղս երկնից բազմութեամբ . եւ որպէս զաւազ առ եզր ծովու : Եւ արդ տէր նու աղեցաք մեք քան զամենայն ազգս՝ եւ եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր՝ վասն մեղաց մերոց :

Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայտմիկ իշխան՝ մարդարէ եւ առ աջնորդ . ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ խունկք օրինաց, եւ ոչ տեղի պատարագս մատուցանել առ աջի քո . և զողորմումութիւն գտանել՝ ՚ի քէն :

Այլ անձամբք խոնարհեալք՝ և հոգւով տառապանաց, ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և զուարակաց, եւ որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առ աջի քո, զի կատարեալ գացուք զկնի քո . զի չեք ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :

Եւ արդ՝ գամբ զհետ քո ամենայն
սրտիւք մերովք, երկնչիմք ՚ի քէն,
եւ խնդրեմք զերեսս քո, տէր մի
յամօթ առներ զմեզ:

Այլարա՞ առ մեզըստ հեզութեան
քում, եւ լստ բազում ողորմու-
թեան քում. փրկեա՞ զմեզ վասն ըս-
քանչելեաց քոց տէր. և փառաւո-
րեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ շար-
շարեն զծառայս քո. ամաշեցեալ լի-
ցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն
զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստ-
ուած միայն, որ փառաւորեալդ ես
՚ի վերայ ամենայն տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած
հարցն մերոց. գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց. գովեալ եւ առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան:

Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց
սրբութեան քո. գովեալ և առա:

Օրհնեալ ես՝ ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութեանքո. գովեալ և առա.
Օրհնեալ ես որ նստիս՝ ի քրովբէս
և հայիսյանդունդս. գովեալ և ա.
Օրհնեալ ես՝ ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից. գովեալ և առա.
Ծրհնեցէք ամենայն գործք տեառն
զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան.

Օրհնեցէք երկինք զտէր. օրհնեցէք
և բարձր արարէք զնա յաւիտեան.
Օրհնեցէք հրեշտակը տեառն, եւ
ջուրք որ՝ ի վերոյ երկնից զտէր.
օրհնեցէք և բարձր արա.

Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն,
արեգակն և լուսին զտէր. օրհ.

Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձ-
րեւք և ցողք զտէր. օրհ.

Օրհնեցէք ամենայն հողմք, հուր
և ջեր զտէր. օրհ.

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցող և
ձիւնաբեր զտէր. օրհ.

Օրհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն
և ձիւն զտէր. օրհ.

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և
խաւար զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք
և երկիր զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք լերինք և բլուրք և ամե-
նայն բոյսք երկրի զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք
զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք կետք եւ ամենայն կայ-
տառք՝ որ 'ի ջուրս, եւ թռչունք
երկնից զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք գաղանք եւ անասունք,
և որդիք մարդկան զտէր. օրհ :

Օրհնեցէ խրայէլ զտէր, օրհնեցէ
և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զտէր. օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր.
օրհնեցէք և բարձր արա :

Օրհնեցէք անձինք, և շունչք արդա-
րոց զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սըր-
տիւք զտէր. օրհ :

Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միսա
յէլզտէր . օրհնեցէք և բարձր արա-
րէք զնա յաւիտեան :
Փառք հօր և . Այժմ և միշտ :

Մաղթանք, Օրհնեցէ + ամույն որդուն + . Շարական, Հ-ը :

ՔԱՐՈԶ

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կա-
թուղիկէ և առաքելական եկեղե-
ցի, աղաշեսցուք զմիածին որդին Առ-
տուծոյ, զտէրն մեր և զփրկիչն Յի-
սուս Քրիստոս : Որ էջ փառօք Հօր
'ի մէջ հնոցի, և փրկեաց զերիս ման-
կունսն 'ի քաղդէացւոց անտի : Լու-
սաւոր եւ սուրբ պահեսցէ զմիտս
մեր, զի մի երբէք խարիցուք մեք
'ի մեղաց և 'ի ցանկութենէ աշխար-
հի : Այլ արժանի՛ եղիցուք պահել
զպատուիրանս նորա . առնուլ զպը-
սակն լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս մեր,
զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց
ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիս-
տոս տէր մեր . կեցո՛ և ողորմեա՛ :

Մաղթանք, ըստ պատշաճի աւուրն :

ՓՈԽ

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, եւ
յնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկ-
շաւ իմով։

Այց արար ՚ի վերայ խոնարհու-
թեան աղախնոյ իւրոյ . այսուհե-
տեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և
սուրբ է անուն նորա։

Աղորմութիւն արար ազգաց յազգո-
երկիւղածաց իւրոց . արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով։

Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
որտից , և քակեաց զհզօրս յաթո-
ռոց։

Ջխոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս
ելից բարութեամբ , և զմեծատունս
արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւ-
րոյ յիշելով զողորմութիւն իւր։

Արպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր
ընդ աբրահամու եւ զաւակի նորա
յաւիտեան։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱԳԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ
ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի,
որ յայց եւ, եւ արար փրկութիւն
ժողովրդեան իւրոյ։

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան ՚ի
տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ։ որ-
պէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝
որ յաւիտենից մարգարէքն էին։
Փրկութիւն ՚ի թշնամեաց մերոց,
եւ ՚ի ձեռաց ամենայն ատելեաց
մերոց։

Առնել ողորմութիւն առ հարսն
մեր, և յիշել զկտակարանս սրբու-
թեան իւրոյ։

Երդումն զոր երդուաւ աբրահա-
մու հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց
երկիւղի զփրկութիւն ՚ի թշնա-
մեաց մերոց։

Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ ար-
դարութեամբ առ աջի նորա զամե-
նայն աւուրս կենաց մերոց։

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձ-

րելոյն կոշեսջիր . գնասցես առաջի
տեառն՝ պատրաստել զՃանապարհու
նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժու
ղովրդեան իւրոյ , 'ի թողութիւն
ամենայն մեղաց մերոց :

Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն
աստուծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ
մեզ արեգակն 'ի բարձանց՝ լուսա-
ւոր առնել զխաւար մեր :

Ծագել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ
նստէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս
մահու , ուղղել զոտս մեր 'ի Ճա-
նապարհու խաղաղութեան :

ԱՂՅԹՔ ՍԻՄԷՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԻՈՑՆ

Արդ՝ արձակեա՛ զծառայս քո տէր՝
ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն-
զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո ,
զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-
նայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց , եւ
փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի :
Շարական , Մեծացուաց :

ՔԱՐՈԶ

Առւրբ զաստուածածինն՝ եւ զամենայն սուրբս բարեխօս՝ արասցուք առ Հայր՝ 'ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր։ Ամենակալ տէր
Աստուած մեր կեցո և ողորմեա։
Աղօթք, Ընկուռեւ։

ՓՈԽ

Ողորմեա՛ ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում՝ քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։
Առաւելլուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ. եւ 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ տէր. եւ չար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթող 'ի դատել գաս։

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ ՚ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու տէր զճշմարտութիւն սիրե-
ցեր. զանյայտս եւ զծածկեալս ի-
մաստութեամբ քով յայտնեցեր
ինձ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ եւ սուրբ ե-
ղէց, լուա՛ եւ քան զծիւն սպիտակ
եղէց։

Լսելի արա՛ ինձ տէր զցնծութիւն
եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն
ոսկերբ իմտառապեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց.
եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա՛ յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս աս-
տուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛
՚ի փորի իմում։

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց ՚և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ
յինէն։

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ, եւ հոգւով պետութեան քոյ
հաստատեա՛ զիս։

Ուսուցից անօրինաց զՃանապարհս
քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձ-
ցին:

Փրկեա՞ զիս յարենէ աստուած, աս-
տուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ
լեզու իմ յարդարութեան քում:
Տէր եթէ զըրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քու
թէ կամեցեալ էիր պատարագս մա-
տուցանէաք. բայց դու ընդ ողջա-
կէցս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ աստուծոյ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խո-
նարհ աստուած ոչ արհամարհէ:
Բարի արա՞ տէր կամօք քովլք սիօնի,
եւ շինեսցին պարիսպքն երուսա-
ղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագս արդարութեան. յորժամ
ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սե-
ղան քո զուարակս:

Փառք հօր և: Այժմ և միշտ:

ՔԱՐՈԶ

Երկրպագեմք քեզ տէր աստուած
մեր՝ անցեալքս ընդ երկարութիւն
գիշերիս . և կանխեալքս 'ի տեղւոջ
խոստովանութեան . մատուցանեմք
զառաւօտու աղօթս մեր : Զքեզ տէր
օրհնեմք և փառաւորեմք , և զքէն
տէր գոհանամք . որ արժանի արարեր
զգիշերս խաղաղութեամք անցու-
ցանել և հասանիլ 'ի ժամ առաւօ-
տուս : Արժանաւորեա՛ զմեզ տէր
անձառ խոստմանց քոց . զոր խոս-
տացար սիրելեաց քոց ճշմարիտդ Աս-
տուած Յիսուս Քրիստոս տէր մեր .
կեցն և ողորմեա՛ : Ողորմեաց մեզ
տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում . ասասցուք ամենե-
քեան միաբանութեամք :

Մաղթանք ըստ պատշաճի աւուրն :

Փ Ա Խ

Ալէլուիա Ալէլուիա :

Օրհնեցէք զտէր յերկնից . օրհնե-
ցէք զնա 'ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակը
նորա . օրհնեցէք զնս ամենայն զօ-
րութիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին .
օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղը
և լոյսք :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . եւ
ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս,
օրհնեցէք զանուն տեառն :

Զի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝
և հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւի-
տենից . սահման եդ . և ոչ անցանեն :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք
և ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն,
հողմ եւ մրրիկ, որք առնէք զբան
նորա :

Լերինք և ամենայն բարձունք, ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Գազանք եւ ամենայն անասունք,
սողունք եւ ամենայն թռչունք
թեւաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք խւրեանց,

իշխանք եւ ամենայն դատաւորք
երկրի .

Երիտասարդք եւ կուսանք . ծերք և
տղայք՝ օրհնեցելք զանուն տեառն .
Բարձրացաւ անուն նորա միայն .
Խոստովանութիւն նմա յերկինս և
յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողու-
վրդեան իւրոյ . օրհնութիւն նմա
յամենայն սրբոց նորա . յորդւոցն
իսրայէլի ժողովոյն՝ որ մերձ է առ
տէր :

Օրհնեցելք զտէր յօրհնութիւն ՚ի
նոր , օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս
սրբոց :

Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր .
որդիք սիօնի ցնծասցեն ՚ի թագա-
ւորն իւրեանց :

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնու-
թեամբ , սաղմոսիւք եւ օրհնու-
թեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր
սուրբ , եւ բարձր առնէ զհեզս ՚ի
փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, եւ
ցնծասցեն՝ի հանգիստ իւրեանց,
եւ բարձր արասցեն դաստուած բե-
րանօք իւրեանց։

Սուր երկսայրի ետ՝ի ձեռս նոցա.
առնուլ զհատուցումն՝ի հեթանո-
սաց,՝ի յանդիմանութիւն ամե-
նայն ժովովրդոց։

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապա-
նօք, զզօրավարս նոցա ձեռ նակապօք
երկաթեօք։

Առնել նոցա դատաստանս ըստ
գրոց. եւ փառք այս են ամենայն
սրբոց նորա։

Օրհնեցէք զաստուած՝ի սրբու-
թեան նորա, օրհնեցէք զնա՝ի հաս-
տատութեան՝ի զօրութեան նորա։
Օրհնեցէք զնա՝ի զօրութեան նորա,
օրհնեցէք զնա՝ի բազում մեծու-
թեան նորա։

Օրհնեցէք զնա՝ի ձայն օրհնու-
թեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա յնծութեամբ, գո-

Վեցէք զնա ուրախութեամբ .
 Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր , գո-
 վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի .
 Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան .
 ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր .
 Փառք հօր և . Այժմ և միշտ և .
 Շարական , Տեր յերկնեց .

Փառք 'ի բարձունս աստուծոյ .
 և յերկիր խաղաղութիւն , 'ի մար-
 դիկ հաճութիւն . Եւ օրհնութիւն
 քեզ 'ի բարձունս , օրհնեալ ես տէր
 աստուած մեր . օրհնեմբ զքեզ եւ
 գովեմբ զքեզ . Խոստովանիմբ տէր
 զքեզ եւ երկիրպագանեմբ քեզ .
 Փառաւորեմբ զքեզ . գոհանամբ
 տէր զքեն վասն մեծի փառաց քոյ .
 Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային .
 Աստուած և Հայր ամենակալ . Տէր
 և Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս
 և սուրբ Որդի . Տէր Աստուած գառն
 Աստուծոյ և Որդի Հօր . որ առեր
 զմերս 'ի կուսէն . Ողջմեցար , բար-
 ձեր զմեղս աշխարհի . և արդ ընկալ

զաղաշանս մեր : Սուրբդ որ նստիս
ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ . Զի
դու միայն սուրբ , դու միայն բարձ
րեալ ես , դու միայն տէր մեր Յի
սուս Փրիստոս : Տէր և Հոգիդ սուրբ՝
որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր .
ամէն :

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք ըզ-
քեզ . տէր և գովեմք զանուն սուրբ
քո յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
ւիտենից : Արժանի արա տէր զօրս
զայս խաղաղութեամք , եւ առանց
մեղաց պահեա զմեզ : Օրհնեալ ես
տէր Աստուած հարցն մերոց . գո-
վեալ եւ փառաւորեալ է անուն
սուրբ քո յաւիտեանս . ամէն : Օրհ-
նեալ Տէր՝ ուսո՛ ինձ զարդարու-
թիւնս քո . (Ելիշ Կինե՛) : Տէր ապաւէն
եղեր մեր յազգէ յազգ : Ես աղաչեմ
Տէր ողորմեա՛ ինձ և բժշկեա՛ զանձն
իմ . ես մեղայ քեզ : Ցոյց մեզ Տէր զո-
ղորմութիւնս քո . և զիրկութիւնս
քո տուր մեզ : Տէր ողորմութիւն

քո յաւիտեան . զգործո ձեռաց
քոց մի անտես առներ . Տէր իմ ըզ-
քեղապաւէն ինձ արարի . ուսո ինձ
առնել զկամս քո՝ զի դու ես Աս-
տուած իմ . ի քէն է Տէր աղբիւր
կենդանութեան . եւ լուսով երե-
սաց քոց տեսանեմք զլոյս . Ծագեա-
զողորմութիւնս քո՝ որբ ճանաշեն
զքեղ Տէր :

Մաղթանք , Փառ+ ուրիշ + երգ :

ՔԱՐՈՉ ԿԻՒՐԱԿԵՒՑ ԵՒ ՅԻՆԱՆՑ

Ասացուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ . տէր ողորմեա :

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշ-
խարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ
եկեղեցւոյ . զտէր աղաչեսցուք :

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ
եպիսկոպոսաց . զտէր աղա :

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
(այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան
հոգւոյ նորին , զտէր աղա :

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝
սարկաւագաց՝ դպրաց , և ամենայն

ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զտէր
աղա :

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ¹
աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավա-
րաց և զօրաց նոցին. զտէր աղա,
Վասն զի տէրն ամենակալ հնազան-
գեցուսցէ առաջի նոցա զամենայն
պատերազմունս թշնամեաց . զտէր
աղա :

Յաղագս հարց եւ եղբարցն մերոց՝
որք 'ի գերութեան են եւ 'ի չար-
ծառայութեան . զտէր աղա :
Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նա-
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա-
նիլ 'ի նաւահանգիստն բարու-
թեան . զտէր աղա :

Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն
վշտացելոց՝ փութապէս առողջու-
թեան . զտէր աղա :

Յաղագս բարեխառնութեան օդոց՝
անձրեաց բաղցրութեան, և պտղոց
առատութեան . զտէր աղա :

Յաղագս ուխտաւորաց եւ պտղա-
բերից 'ի սուրբ եկեղեցի աստու-

ծոյ. զտէր աղաչեսցուք :

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք
են՝ ի ձեռս անօրինաց վասն անուանն

Քրիստոսի. զտէր աղա :

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց,
որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի
քրիստոս ննջեցին. զտէր աղա :

Յաղագս փրկելոյ զմեզ տեառն աս-
տուծոյ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ
թշնամոյն. զտէր աղա :

Մաղթանք, Բարեխօս ռանչե՛ :

ՔԱՐՈԶ

Յիշեսջիք եւ զամենայն սուրբս եւ
նոքօք զտէր աղաչեսցուք :

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջիկայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝
հաւատով՝ ի տեառնէ խնդրեսցուք :

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց՝ ի տեառնէ :

Զքաւութիւն եւ զմողութիւն
յանցանաց մերոց՝ ի տեառնէ :

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
թիւնն յօգնութիւն անձանց մե :

Եւ եւս միաբան . Զանձինս մեր եւ
զմիմեանս . Ողորմեաց մեզ .

ՔԱՐՈՉ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ԵՒ ՄԱՐԴԱՐԵՒՑ

Աստուած մեծ հզօր և փառաւո-
րեալ . լուսաւորիչ սրբոց՝ եւ 'ի
սուրբս հանգուցեալ . զՃզնութիւն
սրբոց առ աքելոցն բարեխօս ունիմք
առ քեզ աղաչեմք :

Լուր տէր և ողորմեա :

Որ անդադար օրհնաբանիս 'ի դա-
սուց հոգեղինաց երկնաւոր զը-
ւարթնոցն . արժանաւորեա' զմեզ
ուղիղ փառատրութեամբ ընդ
սուրբս քո երկրպագել մեծի և ա-
հաւոր տէրութեանդ քոյ . աղա :

Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով 'ի
յիշատակս վկայից քոց . որք հետե-
ւողք եղեն լուսազարդ ճանապար-
հաց քոց տէր . որ վասն մեր յանձն
առեր զշարչարանս խաչի և մահու .

աղաչեմք :

Կատարիչք հաճոյից կամաց աս-

տուածութեանդ քո . զանձինս իւ-
րեանց պատարագեցին 'ի վկայու-
թիւն ճշմարիտ սիրոյ քոյ . և բու-
րեցին զհոտ անուշից տէրութեանդ
քոյ . աղաչեմք :

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար
անուանդ քում սրբոյ . մաքրեալք
զմիտոս՝ եւ զխորհուրդս իւրեանց
երկիւղիւդ քով սրբով , եւ դասա-
կիցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր
զուարթնոցն . աղաչեմք :

Բարեխօսութեամբ սրբուհոյ աս-
տուածածնին , և յովիշաննու կա-
րապետին . սրբոյն ստեփաննոսի նա-
խավկային . եւ սրբոց առաքելոց
մարգարեից և մարտիրոսաց . և սըր-
բոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին :
Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք
սրբոցն (այս անոն) որոց այսօր է յիշա-
տակ . Եւ ամենայն սրբոց քոց տէր՝
որք միացան 'ի սէր աստուածու-
թեանդ քո՝ յիշեա զհոգիս ննջե-
ցելոց մերոց , և այց արա 'ի քում
գալստեանդ աղաչեմք :

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ, և զգործս բարեաց պարգեւել
մեզ խնդրեմք։
Զանձինս մեր։ Ողորմեաց մեզ.

ՔԱՐՈՉ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ՈՐ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ
Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գընացիւք ՚ի շաւիղս արքայութեան երկնից. մեծապայծառ ջահիւ՝ հաւատով և սիրով իւրեանց, ծագեցին զլոյս աստուածգիտութեան ՚ի սիրտս մեր. աղաչեմք։

Պահպանութեամբ խորհրդոց բանից և գործոց մերոց. սրբութեամբ փառաւորել զամենասուրբ զերրորդութիւնն, զհայր և զրրդի և զսուրբ հոգին յաւիտեանս ամէն. աղաչեմք։
Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն տէր, որք զանձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին հոգւոյդքում սրբոյ. պարգեւեա՛յերկրի մերում զքաղքրախառն օդ. և զզուարձալի զթոյս, առ ՚ի լցումն լինիւ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղա-

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին . և այլ .

ՔԱՐՈԶ՝ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ . ԵՒ ՃԳՆԱԻՈՐԾԱՑ

ԶՃգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար որդիդ աստուծոյ . զի շնորհեսցես աշխարհի զանշարժ զխաղաղութիւն . և պահեսցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի , հաստատեալ 'ի վերայ հիմսն առ աքելոց եւ մարգարէից .
աղաչեմք :

ԶՃգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար որդիդ աստուծոյ . զի խաղաղասցին խո ովութիւնք . դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց . տնկեսցի սէր և արդարութիւն 'ի յերկրի . աղա .
Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն տէր , որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ , նայեաց յերկրպագութիւն ժողովելոցս . եւ շնորհեա՛ մեղաց զթողութիւն , և հան մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն . աղա :

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն տէր . որբ զանձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին հոգւոյդ քում սրբոյ . պարգեւեան յերկրի մերում զքաղցրախառն օդ . և զղուարձալի զբոյս . առ ՚ի լցումն լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց . աղաբարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին . և այլ :

ՔԱՐՈԶ՝ ԾՆՆԴԵԱՆ ԱԻԵՏԵԱՑ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ
ԵՒ ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱԶԻՆ

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն . որ զաստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր , և ցնծութիւն աշխարհի ծնար զբանն աստուած . աղաչեմք :

Մայր սուրբ բարեխօսեա :

Աղաչեա վասն մեր զառ ՚ի քէն ըզմարմնացեալն աստուած , որ խոնարհեցաւ ՚ի հայրական ծոցոյ . էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս՝ առնել խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի . աղաչեմք :

Աղաչեա : Ներել մեզ անտես առ
նել զյանցանս մեր . և տալ օգնա-
կանութիւն ընդդիմակաց լինիլ հա-
կառակամարտիցն ՚ի պատերազմի .
աղաչեմք :

Աղաչեա : Զի լոեսցին պատերազ-
մունք . դադարեսցին յարձակմունք
թշնամեաց . տնկեսցի սէր և արդա-
րութիւն ՚ի յերկրի . աղաչեմք .
Աղաչեա : Աճեցուցանել յերկրի մե-
րում զբաղցր բղխումն աղբերաց .
զառատ պաղաբերութիւն բուսոց
և տնկոց , առ ՚ի զուարձալի լինիլ
ամենայն հարկաւոր պիտոյից մե-
րոց . աղաչեմք :

Աղաչեա : Զի միաբանեսցէ զեկեղե-
ցի իւր սուրբ . շինեալ ՚ի վերայ հի-
ման առաքելոց և մարգարէից . պա-
հել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ
գալստեան իւրոյ . աղաչեմք :

Աղաչեա վասն մեր սրբուհի զմիա-
ծին քո զորդին . և վասն հոգւոցն
հանգուցելոց՝ ընդունիլ յարքայու-
թիւնն երկնից . և տալ մասն և բա-

Ժին ընդ սուրբս ամենայն . աղա :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սի-
րոյ, և զգործս բարեաց պարգեւել
մեզ խնդրեմք :

Տուր մեզ տէր աստուած :

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն
ասսուուծոյ ամենակալին յանձն ա :

Քեզ տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր :
Տէր ողորմեա՞ . տէր ողորմեա՞ . լուր
տէր և ողորմեա :

ՔԱՐՈԶ՝ ՊԱՀՈՑ

Փառաւորեսցուք զամենակալն
աստուած զհայր տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի , գոհանալով զնը-
մանէ՝ որ պահեաց զմեզ խաղաղու-
թեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ : Եւ ա-
ռաջնօրդեաց մեզ 'ի խաւարէ 'ի լոյս
'ի մահուանէ 'ի կեանս . յապակա-
նութենէ յանապականութիւն . յան-
գիտութենէ 'ի գիտութիւն ճշմար-

տութեան իւրոյ : Աղաչեսցուք եւ
խնդրեսցուք 'ի նմանէ , զի զերկա-
րութիւն տուընջեանս խաղաղու-
թեամբ և տմենայն մտադիւր զուար-
թութեամբ արասցէ անցուցանել
'ի մէնջ . Եւ պարսպեալ պահեսցէ
զժողովուրդս իւր աստուածային զօ-
րութեամբն . որ 'ի վերայ ամենայնի
բարերարութեամբն իւրով իշխա-
նութիւն ունի : Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր , կեցո՛ և ողորմեա :

Զառաւոտս լուսոյ և զառաջակայ օրս
խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հա-
ւատով՝ 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ :
Զքաւութիւն և զժողութիւն յան-
ցանաց մերոց . 'ի տեառնէ խնդ :
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
թիւնն յօգնութիւն անձանց մե :
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և
Զանձինս մեր և : Ողորմեաց մեզ :

Աղօթք , Գոհանան : Առըրբ աստուած : Մաղթանք ,
Փէկւ չեւ :

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
վասն լսելի լինելոյ տեառն աստու-
ծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարե-
խօսութեամբ սուրբ աստուածած-
նին. և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողոր-
մութեան եւ գիմութեան տեառն
աստուծոյ։ Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր, կեցն և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք հօր։

ՓՈԽ

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհ-
նեցէք զանուն տեառն.
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ,
յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։
Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արե-
ւու՝ օրհնեալէ անուն տեառն,
Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց
տէր, և յերկինս են փառք նորա։
Ո՛վէ որպէս տէր աստուած մեր 'ի
բարձունս բնակեալ, եւ զխոնարհս
տեսանէ յերկինս և յերկրի։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, եւ

բարձր առնել զտառապեալս յաղը
բեւաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշ-
խանս ժողովրդեան իւրոյ :
Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ու-
րախամիտ, օրպէս մայր օրդւովք
բերկրեալ :

Փառք հօր և . Այժմե միշտ :

Շարական, Մանկունք :

ՔԱՐՈԶ

Վասն խաղաղութեան ամենայն
աշխարհի, եւ հաստատութեան
սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր աղաչես-
ցուք : Ասասցուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ :

Աղօթք . Առուբդ և ու ուստան մեր :

ՓՈԽ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Աիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն
իւր առ իս, և ես յաւուրս իմկար-
դացի առ նա .

Երջեցան զինեւ երկունք մահու .
և վիշտք դժոխոց գտին զիս :

ԶՆԵՂՈՒԹԻՒՆ և զանձկութիւն գտի .
և զանուն տեառն կարդացի .
Ո' տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած
աստուած մեր ողորմի՝ եւ պահէ
զտղայս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս .
դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո , զի
տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ ,
զաչս իմ յարտասուաց , եւ զոտս
իմ 'ի գայթակղութենէ , հաճոյ ե-
ղէց առաջի տեառն յերկրին կեն-
դանեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ . և ես
խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ
ամենայն մարդ սուտ է :

Զի՞նչ տաց տրիտուր տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ :

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց , և
զանուն տեառն կարդացից :

Զաղօթս իմ տեառն տաց՝ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն մահ

սրբոց իւրոց . ո՞տեր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ .
Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնութեան, եւ
զանուն տեառն կարդացից :

Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա . ՚ի գա-
ւիթս տան տեառն, եւ ՚ի մէջ քո
երուսաղէմ :

Օրհնեցէր զտէր ամենայն ազինք .
գովեցէր զնա ամենայն ժողովուրդք .
Զօրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վե-
րայ մեր և ճշմարտութիւն տեառն
մնացէ յաւիտեան :

Աստուած յանուան քում կեցն
զիս, եւ ՚ի զօրութեան քում իրաւ
արա՛ ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կըն դիր բանից բերանոյ իմոյ .
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, եւ
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ
համարեցան գրեզ աստուած առա-
ջի իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ, եւ

տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ .
Ի դարձուցանել զշարն 'ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քովաստակեա
զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ . եւ խոստովան եղեց
անուան քու մ տէր, զի բարի է .
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս . և 'ի թշնամիսն իմ ետեռ
ակն իմ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ . կե-
ցն զորդի աղախնոյ քոյ . եւ արա
առ իս նշան բարութեան .

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաշեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և միսի
թարեցեր զիս .

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ և :
Երգ, Արտեւիսն : Մաղթանք, Քրիստոս առունեց Աբ :

ՓՈԽ ՅԱՒՈՒՐԾ ՊԱՀՈՑ

Բանից իմոց ունկնդիր տէր, եւ 'ի
միշտ առ զաղաղակ իմ .
Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թա-
գաւոր իմ և աստուած իմ .

Ես զքեզ աղաչեմ տէր . ընդ առաւոտս լուիցես ձայնի իմում . ընդ առաւոտս պատրաստ եղեց , յանդիման լինիլ առ քեզ .

Ո՞չ թէ դու աստուած կամիս զանօրէնութիւն . եւ ոչ բնակին առ քեզ չարք , և անօրէնք մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց քոց :

Ատեցեր զայնոսիկ , ոյք գործեն զանօրէնութիւն . կորուսանես զամենեսեան ոյլը խօսին զսուտ :

Զայր արիւնահեղ եւ զնենգաւոր պիղծ առնես դու տէր . այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ՚ի տուն քո , և երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

Տէր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութեան քում . վասն թշնամեաց իմոց՝ ու զիղ արա՛ առ աջի իմ զՃանապարհս քո :

Զի ոչ զց ՚ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն . եւ սիրտք նոցա նանբեալք են :

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք

նոցա . և լեզուօք իւրեանց նենդաւ-
որբ եղեն :

Դատեամ զնոսա աստուած՝ զի անկ-
ցին 'ի խորհրդոց սրտից իւրեանց .
ըստ բազում ամբարշտութեան նո-
ցա մերժեամ զնոսա , զի դառնացու-
ցին զրեզ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յու-
սացեալ են 'ի քեզ . յաւիտեան ցըն-
ծասցեն . և բնակեսցիս դու 'ի նոսա .
Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան
քոյ , զի օրհնեսցես դու զարդարն .
տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քով պսակեցեր զնոսա :

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով . ցնծացաք և ուրախ եղաք զա-
մենայն աւուրս կենաց մերոց :

Ուրանիս եղաք փոխանակ աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ , և ա-
մացն՝ յորս տեսաք գչարչարանս :

Հայեամ տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց , և առաջնորդեամ որդ-
ոց նոցա . եղիցի լոյս տեառն աս-
տուծոյ 'ի վերայ մեր :

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛
 'ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մե-
 րոց յաջողեա՛ մեզ:

Ե խորոց կարդացի առ քեզ տէր.
 տէր, լուր ձայնի իմում:
 Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն ա-
 ղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես
 տէր՝ տէր. իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
 քո. զի 'ի քէնէ քաւութիւն:

Վասն անուան քոյ համբերի տէր.
 Համբեր անձն իմ բանի քում. յու-
 սացաւ անձն իմ 'ի տէր:

Ե պահէ առ աւօտու մինչեւ յերե-
 կոյ, 'ի պահէ առ աւօտու յուսա-
 ցաւ իսրայէլ 'ի տէր:

Ե տեառնէ է ողորմութիւն քա-
 զում. 'ի նմանէ է փրկութիւն, և
 նա փրկեաց զիսրայէլ յամենայն
 նեղութեանց նորա:

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զողոր-
 մութիւնս քո. զի ես 'ի քեզ տէր
 յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից,

զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն
իմ։

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր։

զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՞ ինձ առնել զկամն քո ։ զի դու
ես աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քոյ տէր՝ կեցուսցես
զիս ։ արդարութեամբ քով հանցես
'ինեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ ըզ-
թշնամիս իմ ։ եւ կորօ զամենայն
նեղիչս անձին իմոյ ։ զի ես ծառայ
քո եմ։

Աստուած յանուան քում կեցո՛ զիս,
և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ ։

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ ։

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ Աստուած առաջի
իւրեանց ։

Ահա աստուած օդնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի գարձուցանել գչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քովսատակեա՛
զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. եւ խոստովան եղեց
անուան քում տէր, զի բարի է։
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս. և ՚ի թշնամիսն իմ ետես
ակն իմ։

Փառք հօր և . Այժմ և միշտ .

Երգ, Արտէլիոն, Մաղթանք, Խունու ելեց։

ՔԱՐՈԶ ՅԱՒՈՒՐՍ ՊԱՀՈՑ

Աղաշեսցուք զամենակալն աստուած,
զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր
ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պա-
տուական խաչիւն իւրով ՚ի խաղա-
ղութեան։ Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր. կեց՛ և ողորմեա։

Աղօթք, Օբնեա Գւրեւ .

ՔԱՐՈԶ Ի ՏՕՆԻ ՄՐԲՈՑ

Սուրբ Ճգնաւորօքն աղաշեսցուք
զտէր, որք զշարսն պարտեցին, նե-
ղութեանցն համբերեցին. Լուսե-
ղէն եւ երկնային անթառամ պսա-
կացն արժանի եղեն. Աղօթիւք նո-
ցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ո-
ղորմեսցի. Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր. կեցն՝ և ողորմեա:

Աղօթք, Ու ընդէւցէր, Կոմ Պատիւ

Յիշեա՛ տէր զպաշտօնեայս քո. ըզ-
ծնողսն մեր. զվարդապետս. զեղ-
բարս. զընկերոս. զկերակրիչս. զուխ-
տաւորս. զճանապարհորդս. զհան-
գուցիչս. զվաստակաւորս. զխոսաո-
վանողս. զապաշխարողս. զգերիս.
զհիւանդս. զնեղեալս. զիշխանս.
զշարարարս. զբարերարս. զթշնա-
միս. զատելիս. եւ որք պատուիրե-
ցին մեզ հաւատով:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա:

Աղօթք, Բարերար և բաղնահանք:

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ՕՐՀՆԵալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս , ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Եղիցի անուն տեսուն օրհնեալ
յաւիտեան . զի յառ աջքան զարեւ
է անուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք
երկրի , եւ ամենայն ազինք երանի -
ցեն նմա :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի
որ առնէ սրանչելիս միայն . և օրհ -
նեալ է անուն սուրբ փառաց նորա
յաւիտեան . լցոցի փառօք նորա . ա -
մենայն երկիր . եղիցի եղիցի :
Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա -
չեսցուք . ընկալկեցո և ողորմեա :
Օրհնութիւն և փառք հօր և օրդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ , այժմ և :

երգ . Աբեստուլն :

ՔԱՐՈԶ

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու ընդ ամենայն տեղիս քրիստոնէութեան, ուր և կարդան զանուն տեառն սրբութեամբ՝ տէր աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի : Ուխտիւք զաստուած աղաչեսցուք, զի նա փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց և 'ի ցանկութենէ աշխարհի : Ընկալցի զուխտս և զիւընդուածս սրտից մերոց և արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւրա Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցն և ողորմեա :

Զառաւօտս լուսոյ և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով՝ 'ի տեառնէ ինդրեսցուք : Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ : Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց . 'ի տեառնէ ինդ : Զսրբոյ խաշին մեծ և կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մե :

Եւ եւս միաբան։ Զանձինս մեր եւ
զմիմեանս։ Ողորմեաց մեզ։

Աղօթք, Յուրեւելէց ժնկւ։

Փ Ա Խ

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն եր-
կիր։ Ճառայեցէք տեառն ուրախու-
թեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ։
Ճաներուք զի նա է տէր աստուած
մեր։

Կա՛ արար զմեզ, և ոչ մեք էաք։ մեք
ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա։
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութեամբ։ Եւ օրհնութեամբ՝ ի
յարկս նորա։

Խոստովան եղերուք տեառն, եւ
օրհնեցէք զանուն նորա։

Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա։ ազգէ մինչեւ յազգ
է ճշմարտութիւն նորա։

Փառք հօր և։ Այժմ և միշտ։

Երգ, ձենաւոր+ սուսունյ, Մաղթանք, Աղավն+ ուղրեմ'ց։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ Ճգնաւորօքն աղաչեսցուք
զտէր, որք զշարսն պարտեցին, նե-
ղութեանցն համբերեցին, լուսե-
ղէն և երկնային անթառամ պսա-
կացն արժանի եղեն. աղօթիւք նոցա-
եւ բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-
մեսցի. Ամենակալ տէր աստուած
մեր. կեց՛ և ողորմեա:

Աղօթք, Սուրբ ես ուեւ: Յիշեա' տէր զպաշտօնեայս:
Աղօթք, Բարերար և բաշտանըլուք:

ՓՈԽ

Աստուած աստուած իմ, ես առ-
քեզ առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց
առ քեզ հոգի իմ, քանի՛պատիկ եւս
և մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ և անջուր,
ուր ո՞չ գոյ ՚ի նմա ճանապարհ:
Այսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց քեզ
տեսանել ինձ զզօրութիւնս քո եւ
զփառս քո:
Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն

քո քան զկեանս իմ. և շրթունք իմ
գովեսցեն զքեզ.

Այսպէս օրհնեցից զքեզ՝ ի կեանս
իմ, և յանուն քո համբարձից ըզ-
ձեռս իմ.

Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ. շրթամբք ցնծութեան
օրհնեսցէ զքեզբերան իմ.

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալիո-
սէի ընդ քեզ.

Զի եղեր իմ օգնական, ՚ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց.

Եկն զկնի քո անձն իմ. եւ զիս ըն-
կալաւ աջ քո. եւ նոքա ՚ի նանիր
ինդրեցին զանձն իմ:

Մտցեն ՚ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեսցին ՚ի ձեռս սրոյ. և բաժինք
աղուիսուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ ՚ի տէր. գո-
վեսցին ամենեքեան որք երդնուն
նովաւ. իսցցին բերանք այնոցիկ. ոչք
խօսէին զանիրաւութիւն:

Լուր, աստուած աղօթից իմոց յա-

ղաչելինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնա-
մւոյն փրկեա՛ զանձն իմ:
Ծածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց,
'ի բազմութենէ՝ ոյք գործեն զա-
նօրէնութիւն.

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս
իւրեանց. լարեցին զաղեղունս իւր-
եանց յիրս դառնութեան:

Զգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյք ու-
ղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձգես-
ցեն 'ի նոսա, և մի՛ երկիցեն:

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
զբանս շարութեան. խորհեցան
թագուցանել ինձ որոգայթ, և ա-
սացին՝ ոչ տեսանէ զայս տէր:

Քննեցին զանօրէնութիւն, պար-
տասեցան 'ի քննել զքննութիւն:

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի
իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած:

Նետք տղայոց եղեն վերք նոցա.
տկարացան 'ի նոսա լեզուք նոցա,
և խռովեցան ամենեքեան ոյք հա-
յէին ընդ նոսա:

Երկեաւ ամենայն մարդ 'ի պատմել

զգործս աստուծոյ, եւ զարարածս
նորա 'ի միտ առին:

Ուրախ եղիցի արդար 'ի տէր, եւ
յուսացի 'ի նա. նովաւ գովեսցին
ամենեքեան, ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Փառք հօր և. Այժմ և միշտ:

Երգ, Լոյ, ուրբեւլույ, Մաղթանք, Լուսուլը + Հ:

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա:
Փառաւորեսցուք զամենակալն աս-
տուած՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօ-
տու յարարածս իւր. ծագեսցէ և
այժմ զառատ ողորմութիւն իւր 'ի
վերայ փառաբանչաց անուան իւ-
րոյ: Ամենակալ տէր աստուած մեր,
կեցո՛ և ողորմեա:

Աղօթք, Զուռուսուռ. աղջնա:

ՓՈԽ

Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց
զիս. և առ ջուրս հանգստեան սը-
նոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջ-

Նորդեաց ինձ՝ ի ճանապարհու արդա-
րութեան վասն անուան իւ րոյ։
Թէպէտ և գնացից եօ՝ ի մէջ ստուե-
րաց մահու, ոչ երկեայց՝ ի չարէ,
զի դու տէր ընդ իս ես։
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխի-
թարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո
որպէս անապակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ
եկեսցէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց. բնակիլ ինձ՝ ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս։

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն
իմ։

Փրկեա՛ զիս՝ ի թշնամեաց իմոց տէր՝
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո՞ ինձ առնել զկամն քո. զի դու-
ես աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քոյ տէր՝ կեցուսցես
զիս . արդարութեամբ քով հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ .

Ողորմութեամբ քով սստակեա՛ ըզ-
թշնամիս իմ . և կորո՞ զամենայն նե-
զիս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ :
Աստուած մեր ապաւէն եւ զօրու-
թիւն . օգնական ՚ի վերայ նեղու-
թեանց, որբ գտին զմեզ յոյժ .
Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ՚ի
խռովիլ երկրի . ՚ի փոփոխիլ լերանց
՚ի սիրտս ծովու :

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա .
Խռովեցան լերինք ՚ի զօրութենէ
նորա :

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքա-
ղաքն աստուծոյ . եւ սուրբ արար
զյարկս իւր բարձրեալն :

Աստուած ՚ի մէջ նոցա, և նոքա մի՛
սասանեսցին . օգնեսցէ նոցա աս-
տուած ՚ի վաղորդենէ մինչեւ ՚ի վա-
ղորդեան :

Խռովեցան հեթանոսք, եւ խոնար-
հեցան թագաւորութիւնք . ետ

զձայն իւր բարձրեալն՝ եւ խռովեցաւ երկիր։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունելի է մեր աստուած յակոբայ։ Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որ արար զնշանս եւ զարուեստս 'ի վերայ երկրի։

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչեւ 'ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտակեաց, եւ զասպարս այրեաց հրով։

Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ աստուած. բարձր եղէց 'ի հեթանոսս, և բարձրացայց 'ի վերայ երկրի։ Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր աստուած յակոբայ։

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց. եւ տէր յընկերել ինձ փութա։

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, ոյք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար։ Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք.

Ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ։

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'իքեզա-

մենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ տէր։
Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է
աստուած։ Եւ ոյք սիրեն զփրկու-
թիւնս քո։

Իս աղքատ և տնանկ եմ, աստուած
օգնեա՛ ինձ։ օգնական և փրկիչ իմ
ես։ և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար։
Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ։ կե-
ցն զօրդի աղախնոյ քոյ։ Եւ արա՛
առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն։
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և միսի
թարեցեր զիս։

Փառք հօր և։ Այժմ և միշտ և։

Երդ, Ճանապարհ, Մաղթանք, Տեր, Առաջ։

ՔԱՐՈՉ

Աղաչեսցուք զամենակալն աս-
տուած՝ զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճա-
նապարհս ծառայից իւրոց ՚ի բարի և
՚ի խաղաղութիւն։ Ամենակալ տէր
աստուած մեր՝ կեցն և ողորմեա։

Աղօթք։ Օրհնեալ ես ուր սպառած։

ՃԱՇՈՒ ՃԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ՕՐՀՆԵալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս , ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

ՕՐՀՆԵԱԼ ՀՈԳԻԴ ՍՈւՐԲ ԱՍՏՈւած
ՃԾՄԱՐԻՄ . ամէն .

ՍԱՂՄՈՍ

ՈՂՈՐՄԵԱ՛ ինձ ԱՍՏՈՒԱԾ ըստ մեծի
ողորմութեան .քում, ըստ բազում
գթութեան քում՝ բաւեա՛ զանօրէ-
նութիւնս իմ :

(Տե՛ս յերեւ 32) .

ԵՐԳ . ՕՐԴՆԵԿ ՆՇԵՂ . Մաղթանք , Յ-ԻՆ-Յ-Ն Ճ-Յ-Ն :

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Միաբան ամենեքեան գոհացարուք
զմարդասիրէն աստուծոյ և զվրկչէն
մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ : Որ աղա-

տեաց զազգս մարդկան ՚ի դատա-
 պարտութենէ անիծիցն . և եբարձ
 զմեզս աշխարհի ՚ի ժամուս յայսմիկ
 խաչիւն իւրով . և շնորհեաց առա-
 տապէս զպարգեւս Հոգւոյն սրբոյ
 երանելի առաքելոցն . Խնդրեսցուք
 հաւատով զի զմեզ զամենեսեան՝
 արասցէ հաղորդս մեծամեծաց եւ
 աստուածային բարեացն այնոցիկ ,
 աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ա-
 մենայն սրբոց , որք աստ և ընդ ամե-
 նայն տիեզերս . Որպէս զի անարատ
 վարուք , եւ ճշմարիտ առաքինու-
 թեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա
 յայսմ աշխարհիս , զմասն և զվիճակ
 ժառանգութեան ընկալցուք ընդ
 ամենայն սուրբս նորա . զբնակու-
 թիւն յաւիտենական եւ երկնային
 խորանացն . Զոր խոստացաւ սիրե-
 լեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած
 Յիսուս Քրիստոս . տէր մեր կեցն և
 ողորմեա . Զժամս և զառաջակայ օրս
 խաղաղութեամբ տնցուցանել՝ հա-
 ւատով՝ ի տեառնէ խնդրեսցուք :

ԶՀՐԵՇՄՈՎԿ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ պահա-
պան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ :
ԶՔԱԼՈՒԹԻՒՆ և զԹՈՂՈՒԹԻՒՆ յան-
ցանաց մերոց . 'ի տեառնէ խնդ :
ԶՍՐԲՈՅ ԽԱՀԻՆ մԵծ և կարող զօրու-
թիւնն յօգնութիւն անձանց մե :
Եւ եւս միաբան վասն Ճշմարիտ և :
Զանձինս մԵր և : ՈՂՈՐՄԵաց մԵզ :
Աղօթք , Ու 'Է +Ր-ՔՔԵ-Հ-Ն- :

ՍԱՂՄՈՍ

ՏԵՐ աստուած օՐՀՆԵալ . օՐՀՆԵալ է
տԵՐ զօրհանապազ :
Աստուած մԵր , աստուած կԵնա-
րար , և նա փրկեսցէ զմԵզ :
ՏԵՐ աստուած օՐՀՆԵալ , օՐՀՆԵալ
տԵՐ զօրհանապազ , առաջնորդեսցէ
մԵզ աստուած փրկիչ մԵր .

ՔԱՐՈԶ

ԽՆԴՐԵՍԳՈՒՔ հաւատով 'ի տեառնէ
վասն ճանապարհորդաց հարց և եղ-
բարց մԵրոց , որք ընդ ծով եւ ընդ
ցամաք գնասցեն . որպէս զի առաջ-
նորդեսցէ նոցա , խաղաղութեամբ

պահեսցէ, եւ տարեալ հասուսցէ
յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աս-
տուած մեր։ Վասն զի նա ինքն է
առաջնորդ կենաց, և յոյս փրկու-
թեան որ յաջողէ ծառայից իւրոց
խաղաղութեամբ հասանիլ՝ի նա-
ւահանգիստն կենաց և փրկութեան։
Ամենակալ տէր աստուած մեր։ Կե-
ցո՛ և ողորմեա։

Աղօթք։ Առաջնորդեա՛ ԴԵՆ ՅԻշեա՛ տէր զպաշտօնեայս։
Աղօթք։ Բարեբար և բաշտացը։

Փ Ո Խ

Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի գալարւո՞ջ անդ բնակեցոյց
զիս. եւ առ ջուրս հանգստեան
մեռյց զիս։

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջ-
նորդեաց ինձ՝ի ճանապարհս արդա-
րութեան վասն անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացից ես՝ի մէջ ստուե-
րաց մահու, ոչ երկեցոյց՝ի չարէ,
զի դու աէր ընդ իս ես։

Ցուպիքո եւ գաւազան՝ նոքա միսի-
թարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակըո
որպէս անապակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ
եկեսցէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց. բնակիլ ինձ ՚ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս։

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնա-
ցից զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր՝
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո՞ ինձ առնել զկամս քո. զի դու-
ես աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քոյ տէր՝ կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ ըղ-
թշնամիս իմ. և կորո՞ զամենայն նե-

Ղիշս անձին իմոյ, զի եւ ծառայքում:
Փառք հօր և . Այժմ և միշտ :

Ք Ա. Ր Ո Զ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա :
Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբա-
րերար հոգին աստուած , և խընդ-
րեսցուք զողորմութիւն ՚ի նմանէ ,
զի անցուսցէ ՚ի մէնջ զցասումն պա-
տուհասի յանցանաց մերոց բարե-
րարութեամբն իւրով : Ամենակալ
տէր աստուած մեր , կեցն և ողոր :
Աղօթք , Խաղաղ-Բեամբ + + Հոդիւ :

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Օրհնեալ Հայր սուրբ աստուած
Ճշմարիտ . ամէն :

Ս Ա Դ Մ Ո Ս

Ողորմեա՛ ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում . ըստ բազում
զթութեան քում՝ քաւեա՛ զանօրէւ-
նութիւնս իմ :

(Տես յէլեւ 32)

Երգ , Խաղաղ-Եցան : Մաղթանք , Յ-Ինոյն Ճահու :

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Արթուն մտօք և անզբօս խորհըրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ։ Հաւատով խընդրեացուք ՚ի նմանէ զշրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ։ որ եկեալ բնակեսցէ շուրջ զմեօք, և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն նետից սատանայի ։ որ թռչի ՚ի տուէ ։ յիրաց խաւարային գնացից ։ ՚ի գայթակղութենէ դիւին ՚ի հասարակ աւուր ։ Յորմէ զգուշութեամբ պահելով աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, չնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած կեալ առաքինութեամբ ՚ի փրկութիւն անձանց մերոց, ՚ի պատիւ և ՚ի փառակենդանացուցիչ անուան իւրոյ ։ Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք ՚ի յայտնութեան միածնի որդւոյն աստուծոյ ։ կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ՝

ըստ Նմանութեան մարմնոյ փառաց
 իւրոց . վասն զի զայս խոստացաւ
 սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած
 Յիսուս Քրիստոս տէր մեր , կեցն և
 ողորմեա : Զժամս և զառաջակայ օրս
 խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հա-
 ւատով՝ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
 պան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ :
 Զքաւութիւն և զթողութիւն յան-
 ցանաց մերոց . 'ի տեառնէ խնդ :
 Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
 թիւնն յօգնութիւն անձանց մե :
 Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և :
 Զանձինս մեր և : Ողորմեաց մեզ :
 Ազօթք , Զէեց՝ Դւ բէ :

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր՝ մի՛յիշեր զմեղս մեր զառաջինս ,
 վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն
 քո տէր . զի աղքատացաք յոյժ :
 Օգնեա՛ մեզ աստուած Քրիստ մեր՝
 վասն փառաց անուան քոյ :
 Տէր Քրիեա՛ զմեզ և քաւեա՛ զմեղս
 մեր վասն անուան քոյ :

ՔԱՐՈԶ

Վասն հիւանդաց և ամենայն վըշտացելոց աղաշեսցուք զիրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում. և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից իւրոց. և կատարեալ առողջութեամբ հասուսցէ զամենեսեան 'ի մշտնջենաւոր և յանախտ կեանս : Որ առաքեցաւ 'ի հօրէ 'ի բժշկութիւն աղգի մարդկան՝ միածին որդին աստուծոյ. տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս կեցո՛ և ողորմեա :

Աղօթք, Փարապեա' Կառա : Յիշեա' տէր զպաշտօնեայս :
Աղօթք, Բարերար և բաշտմողը :

ՓՈԽ

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըղտնանկն յաւուր չարի փրկէ զնատէր :

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա՞ի մահիճս ցաւոց իւրոց . զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ՚ի հիւանդութենէ նորա :

Ես ասացի տէր ողորմեա՞ ինձ . բըժշկեա՞ զանձն իմ, ես մեղայ քեզ Որ բնակեալն է յօդնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմես, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ՞ի նա :

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութենէ . Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . ՚ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս . Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճըշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ՚ի նետէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ . Յիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայթակղութենէ դիւին ՚ի հասարակաւուր :

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հա-

զարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ.

և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին.

Բայց միայն աշօք քովք հայեսցիս
դու, և զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես. զի դու տէր յոյս իմես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն.
զի ոչ հասցեն առ քեզ շարք, և տան-

ջանք մի՛ մերձեսցին 'ի յարկս քո:
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալէ
վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամենայն
ճանապարհս քո:

Իբազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ
զի մի՛ երբէք հարցես զբարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ
զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս՝ եւ ես լուայց
նմա. եւ առ նմա եղէց 'ի նեղու-
թեան:

Փրկեցից և փառաւոր արտրից զնա.
Երկայն աւուրբք լցուցից, և ցու-

ցից նմա զփրկութիւն իմ։
Փառք հօր և Այժմ և միշտ։

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զաէր աղա։
Խնդրեսցուք հաւատով՝ ՚ի Հօրէ
վասն քաւութեան մեղաց եւ թու-
զութեան յանցանաց։ Փրկելս զմեզ
՚ի վշտաց և ՚ի նեղութեանց։ իջանե-
լս ՚ի վերայ մեր ողորմութեան եւ
գթութեան տեառն աստուծոյ ա-
մենակալին։ կեցո՛ և ողորմեա։
Աղօթք, Հա՛յ հեռանեաց։

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս։

Օրհնեալ Որդիդ սուրբ աստուած
Ճշմարիտ։ ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Ողորմեա՛ ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում։ ըստ բազում
գթութեան քում՝ քաւեա՛ զանօրէ-
նութիւնս իմ։

(Տես յելեւ 32)

Երգ, Զուլուկուցեալ Մաղթանք, Յամեայն Ճահու։

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Առւրբ սրտիւ և հաստատուն հաւ-
ատով՝ կացցուք միաբան յաղօթս
առաջի տեառն մերոյ և փրկչին Յի-
սուսի Քրիստոսի, յիշելով զմեծա-
մեծս նորա զանշափ շնորհս, զհամ-
բերութիւն կենսատու խաչին, և
զհեղումն ազատեցուցիչ արեան նո-
րա, և զսոսին նմանս՝ որ յայսմ ժա-
մու վասն մեր մեզաւորացս կրեաց
նա, Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ
ածելով՝ սրբեսցուք՝ ի մեղաց զխոր-
հուրդս՝ զբանս՝ և զգործս մեր. կա-
տարեսցուք զսրբութիւն անձանց
մերոց ահիւն աստուծոյ: Մի՛ յապա-
ղիցուք խոստովան լինիլ նմա զմեղս
մեր և խնդրել զմողութիւն մեղաց
մերոց. զի մի՛ կորիցիմք անապաշխար
զյաւիտենական կորուստն: Այլ
մինչդեռ ժամանակս՝ ի ձեռս է,
գործեսցուք զբարիս՝ ի կեանս յայ-
սոսիկ, օրինակ վարուց մերոց ու-
նելով զամենայն սուրբս եւ զյաղ-

թող նահատակսն . որք միանգամ
 'ի սկզբանէ հաճոյ եղեն տեառն և
 վրկչին բոլորեցունց : Որոց աղօ-
 թիւք և բարեխօսութեամբն՝ շնոր-
 հեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած՝
 զհաճոյսն իւր և զօգուտն մեր խոր-
 հիլ միշտ և առնել , և անպատում
 պարգեւացն հաղորդս գտանիլ : Զոր
 խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմա-
 րիտն աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս
 տէր մեր , կեցն և ողորմեա :

Զժամս և զառաջակայ օրս խաղա-
 ղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով
 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
 պան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ :

Զբաւութիւն և զմողութիւն յան-
 ցանաց մերոց . 'ի տեառնէ խնդ :

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
 թիւնն յօգնութիւն անձանց մե :

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և
 Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր :
 Աղօթք , Տէր զբանեանց :

ՍԱՂՄՈՎ

ՏԵՐ, մի՛ մատներ զմեղ իսպառ վասն
անուանդ քում սրբոյ . մի՛ ցրել
զուխտս քո . և մի՛ 'ի բացեայ առներ
զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

Վասն աբրահամու սիրելոյ քոյ .
իսահակայ ծառայի քոյ , և իսրայէլի
սրբոյ քոյ :

ՏԵՐ, մի՛ մատներ զմեղ իսպառ վասն
անուանդ քում սրբոյ . մի՛ ցրել
զուխտս քո . և մի՛ 'ի բացեայ առներ
զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

ԵՐԳ , Նոհապէտին ոբրոնու :

ՔԱՐՈԶ

Աղաշեսցուք զկենսատու փրկիչն
մեր քրիստոս՝ որ կամաւ որ խաշելու-
թեամբն իւրով զարարածս փրկեաց .
եւ հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զթո-
զութիւն շնորհեաց յուսացելոց
իւրոց : **Ա**մենակալ տէր աստուած
մեր , կեցո և ողորմեա :

Աղօթք , Անկե՛ւ թուզք + + : Յիշեա՛ տէր զպաշտօնեայս .
Աղօթք , Բորերու և բաշտանշը :

Փ Ա Խ

Արրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա.

Երջեցան զինեւ երկունք մահու. և վիշտք դժոխոց գտին զիս: Ճնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն տեառն կարդացի: Ո՛ տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի՝ եւ պահէ զտղայս տէր:

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, եւ զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես խոնարհ եղէ յոյժ: Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ

ամենայն մարդ սուտ է :
 Զի՞նչ տաց տրիտուր տեառն ընդ
 ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ .
 Զբաժակ փրկութեան ընկալայց , և
 զանուն տեառն կարդացից .
 Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի
 ամենայն ժողովրդեան նորա .
 Պատուական է առաջի տեառն մահ
 սրբոց իւրոց . ո՞ տէր ես ծառայ քո
 եմ , ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ .
 Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատու-
 ցից պատարագ օրհնութեան , եւ
 զանուն տեառն կարդացից .
 Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի
 ամենայն ժողովրդեան նորա . 'ի գա-
 շիթս տան տեառն , եւ 'ի մէջ քո
 երուսաղէմ .
 Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք .
 գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք .
 Զօրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վե-
 րայ մեր և ճշմարտութիւն տեառն
 մնասցէ յաւիտեան .
 Փառք հօր և : Այժմ և միշտ .
 Շարական , Մաղթանք , Հոդացն հանդուցելց :

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան ղտէր աղաւ:
 Վասն հանգուցեալ հոգւոցն ա-
 զաշեսցուք զիբիկիչն մեր Քրիստոս,
 զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ.
 Եւ զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողոր-
 մութեան իւրօյն Ամենակալ տէր
 աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա:

Աղօթք, Քէ՛ռու ուդէ սստունու:

Օրհնեալ տէր մեր, Հայր մեր որ յերկինս:

Մաղթանք, Զառշմաներէն նիւնու:

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ

Շաբաթապահոց՝ ԲՀ. ԴՀ. ԵՀ. յորս տօնք ոչ լինին.

Որ ՚ի հօրէ առաքեցար փրկիչ եւ
մարմնացար ՚ի սրբոյ կուսէն. որ
վասն մեր ՚ի յերկնից իջեր եւ լու-
սաւ որեցեր զտիեզերս. Զխաղաղու-
թիւն քո տո՛ւր մեզ տէր, որ խա-
ղաղութիւն եւ լժագաւոր. զխա-
ղաղութիւն եւ զողորմութիւն՝ որ
յամենայնի ես դու կարող մարդա-
սէր:

Պահոց՝ ԴՀ. եւ Ուր:

Որ ըստ ամենայն միտս անցանես,
զխաղաղութիւն քո աստուած տո՛ւր
մեզ հանապազզքեղ աղաչեմք:

Յարութեան կիւրակէից:

Միածին որդի եւ բանդ աստուած
և անմահ էութիւն, որ յանձն ա-
ռեր մարմնանալ ՚ի սրբուհւոյ աս-

տուածածնէն եւ՝ ՚ի միշտ կուսէն .
անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչե-
ցար քրիստոս աստուած մեր . մա-
հուամբ զմահ կոխեցեր մինդ ՚ի
սրբոյ երրորդութենէն՝ փառաւո-
րակից ընդ հօր եւ սրբոյ հոգւոյն՝
կեց՛ զմեզ :

Ծննդեան և աստուածածնի :

Ա. Աստուածածին անհարսնա-
ցեալ՝ զբանն անսկիզբն յղացար և
զաստուածն անիմանալի ծնար . զան-
պարագրելին ՚ի գիրկս քո բարձեր .
Նմա անդադար բարեխօսեա վասն
անձանց մերոց :

Բ. Աստուածածին զքեզ խոստո-
վանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղ-
ղափառաց . քանզի՝ ուր քերովքէքն
բազմաչեայք և ամոռք հրանիւթք
և վեցթեւեան սերովքէքն նայիլ ոչ
իշխէին , կրեցեր անսերմնապէս զա-
նապականութն ՚ի յարգանդի քում
որպէս աղախին զտէր . և ծնար որ-

պէս զմարդ զաստուածն բոլորից
զմարմնացեալ առ ՚ի քէն զանձառ
զբանն ՚ի փրկութիւն աշխարհի և
կեանք անձանց մերոց :

Գ. Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս
Մարիամ աստուածածին, բարձրե-
լոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ
և սուրբ հոգւոյն եկաւորութեամբն
լուսաւորեալ. որ զամենայն գոյու-
թեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար
անձառապէս. մարմնացելոյն առ ՚ի
քէն բարեխօսեա կեցուցանել զան-
ձինս մեր :

Տետոնընդառաջի :

Ծերունին այսօր Սիմեոն՝ հո-
գւովին գայր ՚ի տաճարն՝ երեւելով
քերովքէիցն վեհագոյն, զի որոց
թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին
հայիլ ՚ի յահեղ փառացն, սա ՚ի
գիրկս իւր բարձեալ համբուրէր
համարձակապէս և գգուէր որպէս

զմանուկ, եւ աղերսելով հայցէր
արձակիլ՝ ի խաղաղութիւն։

Անսկզբնական բանդ աստուած,
՚ի վերջին աւուրս յանձն առեր լի-
նիլ մարդ ՚ի կուսէն. եւ արարիչը
յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամա-
նակաւ. սուրբ, տէր սրբութեանց
և անկարօտ մաքրութեանց, եկիր
՚ի տաճարնքառ ասնօրեայ, զօրինացն
կատարեցեր զարդարութիւն. Զոր
բարձեալ Սիմեոնի զանպարագրե-
լիդ ՚ի գիրկս իւր հայցէր, որ արձա-
կիչը ես կապելոց՝ արձակեա՛ զիս ՚ի
խաղաղութիւն. Վասն որոյ՝ ընդ
ծերունւոյն Սիմեոնի վերագոչեմք
առ քեզ տէր, սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ՝
տէր զօրութեանց, լի են երկինք և
երկիր փառօք քովլք ՚ի փրկութիւն
մեզ Քրիստոս Աստուած, փառք
քեզ։

Հազարու յարութեան։

Զշաղարու ննջումն՝ որպէս կան-

խագետ յառաջ ասէիր . որ և 'ի Բեթանիա յառաջէիր՝ զի յարուցես զսիրելին քո . Արդ՝ և մեք գոշելով ասեմք , օրհնեալ որ գաս 'ի շարչարանս կամաւ հօր՝ 'ի փրկութիւն անձանց մերոց .

Յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն զազարու . յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն զազարու . աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր ասելով՝ զազարէ , արի եկ արտաքս . Իսկ մեռեալն 'ի գերեզմանէն յարեաւ . եւ նոյն ինքնդ զանմահութեան պարգեւսդ ետուր սիրելոյդ , եւ աստուածային ձայնիւդ 'ի գերեզմանէն կոշեցեր . Վասն որոյ՝ եւ մանկունք եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւնքո . Ընդ նոսին և մեք ասեմք , ովսաննայ՝ օրհնեալ է գալուստ քո , օրհնութիւն 'ի բարձունս , օրհնեալ որ գալոց ես անուամբ տեառն .

Սաղկազարդի :

Յնձա՛ երուսաղէմ և զարդարեա
զառագաստքո , սիօն . քանզի՝ ահա
թագաւորքո քրիստոս նստեալ՚ի
յաւանակի նորոյ՝ հեզութիւն ցու-
ցանելով գայ մտանէ յառագաստ
քո : Եւ մեք աղաղակեմք ովսաննա
օրհնեալ եկեալ՚ի յանուն տեառն .
որ ունի զմեծ զողորմութիւն :

Զատկի :

Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց .
մահուամբ զմահ կոխեաց . և յա-
րութեամբն իւրովմեզ զկեանս պար-
գեւեաց . նմա փառք յաւիտեանս
ամէն :

Յինանց :

Ահաւոր եւ սբանչելի է խոր-
հուրդ փրկութեան մերոյ . որ ան-
սկիզբն ՚ի հօրէ անձառաբար մարմ-
նացաւ ՚ի կուսէն . խաչի համբերե-
լով և կամաւոր մահուամբն իւրով

զկենդանութեան մեզ պարգեւեաց
շնորհս :

Քանզի յարեաւ 'ի մեռելոց Գրիս-
տոս աստուած յաւիտենից արարիչ
և յարութիւն ազգի մարդկան . զոր
օրհնեն անդադար զինուորութիւնք
հրեշտակաց եւ ամենայն զուար-
թունք երկնից : Ընդ որս գոշելով
ասեմք , փառք սոսկալի յարութեան
քո տէր :

Համբարձման :

Նիացան վերնական բազմութիւնքն
տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս
բազմեալ՝ սարսեալ ասէին . ովէ սա-
որ գիմեալ գայ յեղովմայ . եւ ե-
կեալ մտանէ փառօք 'ի փառս . տէր
փառք քեզ :

Որ յանպատում աթոռ նստիս և
յանմարմնոցն վերօրհնիս , անհա-
սանելի բանդ աստուած , 'ի յերկրի
երեւեցար ճշմարիտ մարդ . զտնօ-

րէնութեանն կատարեալ զխոր-
հուրդ , խաչի և մահու համբերե-
ցեր . և զհրաշալի զյարութիւն քո
ցուցեր հզօր զօրութեամբ . այսօր
համբարձար փառօք 'ի յերկինս և
զկուսածին մարմինդ քո հրաշափա-
ռապէս լուսազարդեցեր . զոր տե-
սեալ Եսայիսա՝ նախաձայնեալ ա-
սէր , ով է սա որ դիմեալ գայ յերկ-
րէ . Հիացեալ պետութեանց երկ-
նից գոչէին առ միմեանս , համբար-
ձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր և
մոցէ թագաւոր փառաց : Արդ՝ որ
յամենայնի կարողդ ես եւ հզօր ,
շնորհեամ եւ մեզ հանդիպիլ քեզ
ամազովք 'ի միւսանգամ քո գալըս-
տեանդ . որ միայնդ ես մարդասէր :

Հոգեգալստեան :

Ա. Աստուած զքեզ խոստովա-
նիմք զսուրբ Հոգիդ և երկիրպագա-
նեմք . որ ես պատճառ կենդանու-
թեան եղելոցս և խաղաղաբար աշ-
խարհի . որ զտգիտութիւն աշա-

կերտացն բազում գիտութեամբ
լցեր . և 'ի հրեղէն լեզուս բաժառ
նեալ անձառելեօք ցուցար նոցա .
աղաղակեմք տէր , խնայեա՛ և կեցն
զմեզ .

Բ . Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բա
ժանեալ հանգեար յառաքեալսն՝
լուսաւորելով զնոսա . և այժմ աղա-
չեմք զքեզ սուրբ Հոգիդ աստուած ,
որ ես պատճառ կենդանութեան
եղելոց և խաղաղարար աշխարհի ,
խնայեա՛ և կեցն զմեզ .

Գ . Վասն որոյ եւ մեք զՀոգիդ
սուրբ Աստուած ընդ Հօր եւ ընդ
Որդւոյ միասնական խոստովանիմք .
և հայցեմք մեզ 'ի վերնատուողէդ
զհոգեւորական խաղաղութիւնդ .
տէր փառք քեզ .

Վարդավառի .

Երեւի Տէրդ այսօր աշակերտացն
'ի թափօրական լերինն . և աշակեր-

տացդ զարհուրեալք աղաղակէին աւսելով, արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի Տեառնդ, և մի Մոլսիսի և մի Եղիայի։ Արդ՝ եւ մեք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ, առաքեա՛ ՚ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ ՚ի քոյ միւսանգամ գալըս տեանդ և կեցո՛։

Խաչի։

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քոյ անկանիմք երկրպագելով, և խնդրեմք զմողութիւն յանցանաց մերոց քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի՛ շնորհեա՛ զերկնային զիսաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի։

Էջմիածնի։

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ աղօթիւք եւ միջնորդութեամք բաղմաշարչար վկային քոյ

և հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի լու-
 սաւորչին, մեծաւ փառօք և բազ-
 մութեամբ զօրացդ լուսեղինաց ի-
 շեր յերկնից՝ ի դաշտն արարատեան,
 'ի յայցելութիւն փոքու հօտիդ քոյ
 ազգիս հայոց՝ և 'ի ցուցումն յատ-
 կականի սիրոյդ եւ մեծի ողորմու-
 թեանդ. եւ ոսկէուռամբ բազլսե-
 ցեր զիսորս անդնդոց, և հալածե-
 ցեր զգունդս սանդարամետակա-
 նաց. ուր և լուսաձեւ յօրինմամբ
 հրաշակերտեցեր զմայր ամոռուն մեր
 զսուրբ էջմիածին. և արարեր զնա-
 շտեմարան անսպառելի շնորհացդ
 աստուածայնոց՝ 'ի լինիլ ծնող՝ դաս-
 տիարակ և կատարելագործիչ ամե-
 նայն եկեղեցեացս հայտատանեայց-
 Արդ՝ պահեա՛ զնա անարատ, հաս-
 տատուն և անազօտ, 'ի պայծառա-
 զարդութիւն եկեղեցեացս մերոց
 և մանկանցս սոցին մինչեւ 'ի կատա-
 րած աշխարհի. յորոց միշտ փառա-
 ռորի ամենասուրբ անուն քո յաւի-
 տեանս յաւիտենից. ամէն.

Եկեղեցւոյ :

Զիսաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ . զիսաղաղութիւն և զանշարժութիւն 'ի թշնամեաց պատերազմէ . և հաստատեա 'ի մի հաւատ զիաթուղիկէ եկեղեցի . զբեզ խոստովանիմք տէր և աստուած կեցո՛ զմեզ :

Յովհաննու Կարապետի :

Զյառաջընթացութիւն քո եւ զկարապետութիւն աստուծոյ բանին խափանել կարծելով՝ որ 'ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն 'ի դրախտէն արտաքս ընկէց . Նա և այժմ զհերօդիադա անօրէնութեամբ բորբոքեալ, և բազմելոցն հերօդիայ՝ զկարաւս ոտից աղջկանն հաճոյացոյց՝ զի զբոյդ հատցէ զգլուխ . որ զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն ըրիստոս . Այլ դու որ յանապատէ բարբառոյ ձայն, գոչեա՛ որում ձեռնադրեցեր պարգեւել զիսաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն .

Ստեփաննոսի :

Յնծա՞ այսօր ցնծա՞ և զու արձացիր
 կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշա-
 տակաւ սրբոյն Ատեփաննոսի նախա-
 վկային Քրիստոսի վկայեցելոյ Հօր։
 Որ աղօթիւք բանայր զերկինս զոր
 փակեաց ադամ։ և հրեշտակապետք
 տեսլեամբ տեսանէր զկերպարանն
 Հօր՝ ի կերպի ադամայ նստեալ՝ ի
 յաթոռ փառաց։ Որ զբազմութիւն
 քարանցն որպէս զծաղիկս հաւա-
 քելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ
 փշոցն և եղեգանն։ Եւ զմարտիրո-
 սական արիւնն իւր խառնէր ընդ
 փրկական արեանն Քրիստոսի հոսե-
 ցելոյն ի կողէն։ Վասն որոյ՝ գերա-
 զանցեալ՝ ի փառս առաւելքան զա-
 մենայն սուրբս՝ հայցէր և վասն մեր
 ի վերնատուողէն զպարգեւո կենաց
 անվախճանից եւ զմեծ զողորմու-
 թիւն։

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ատե-
 փաննոս, յորովայնէ ընտրեալ սուրբն

Ստեփաննոս . Վկայ ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն . որ 'ի վերայ անօրէն քարաձգողացն աղօթէր առ Քրիստոս աստուածդ ասելը՝ մի՛ համարիր սոցա զայս մեղս . Արդ՝ 'ի ձեռն սորին բարեխօսութեանն շնորհեա՛ մեզ տէր զմեծ քո զողորմութիւնդ :

Լուսաւորչի :

Յնծայ այսօր ցնծայ և զուարձանայ եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մեծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ յիշատակս քո՝ ով գերազանցեալդ ՚ի հարս սուրբ Հայրապետ և լուսաւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ Գրիգորիոս . Որ քոյով անտանելի չարշարանօրդ զաշխարհս ամենայն հիշուցեր . Անօրինակ Ճգնութեամբդ զհրեղէնսն զարմացուցեր . որք եւ գունդ գունդ յերկնից ՚ի յերկիր խոնարհեալ՝ 'ի տես հանդիսի նահատակութեանդ փութային . Եւ անհամեմատ համբերութեամբդ

զգոռողացեալ արքայն իւրական ղօ-
 րօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր : Եւ
 աստու ածահաճոյ աղօթիւքդ զկու-
 րացեալ միտս նոցին լուսաւորեցեր,
 եւ աւետարանին քրիստոսի պաշ-
 տօնեայս արարեր : Ընդ նմին եւ
 զազգս հայոց նորոգ հոգեւոր ծնըն-
 դեամբ՝ ի լոյս աստուածգիտութեան
 ածեր : Վասն որոյ եւ յատկապէս
 լուսափայլեցար՝ ի մէջ ամենայն
 սրբոց, եւ զառաքելականն ընկալար
 զաթոռ և զպատիւ, և ընդ նոսին
 պսակեցար՝ ի քրիստոսէ աստուծոյ:
 Արդ՝ ով հայր մեր եւ լուսա-
 ւորիչ հոգւոց մերոց . աղաշեմք
 զքեզ միաբան ուխտիւք եկեղե-
 ցւոյ քոյ, զի յաւուրս հրաշալոյ
 տօնի քոյ, յատկապէս բարեխօսի-
 ցես առ քրիստոս աստուածն մեր,
 զի զեկեղեցիս եւ զմնացորդս ժո-
 ղովրդեան քոյ պահեսցէ՝ ի խաղա-
 ղութեան՝ փրկելով՝ ի հոգեւոր և
 մարմնաւոր թշնամեաց . զի եւ մեք
 միշտ զիշատակս քո կատարելով

փառաւորեսցուք զհայր եւ զորդի
և զսուրբ հոգին յաւիտեանս ամէն։

Գրիգոր սուրբ քահանայապետ՝
որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս
դիւայն հալածեցեր. մարդկան ու-
սուցեր քարոզել զերրորդութիւնն,
պսակեցար յարբայութեանն. արդ
բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր։

Առաքելոց։

Առաքեալք եւ վկայք քրիստոսի
աստուծոյ՝ ամենակալ հոգւոյն զօ-
րութեամբն զամենեսեան ընդհա-
նուր յորդէգրութիւն կենաց կո-
չելով, միասնական սուրբ երրորդու-
թեանն յորդորեցին երգել զփառս
՚ի յաւիտեանս ամէն։

Որդւոց Որոտման։

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման
հնչեցին յերկնից ՚ի յերկիր՝ կոչե-
լով յորդէգրութիւն զմեզ վերնոյն
սիօնի. հաստատութիւնքն հաւա-

տոյ եւ պարծանքն եկեղեցւոյ, որբ
ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին
զտիեզերս յանօրէն կռապաշտու-
թեանց . եւ միշտ հայցեն՝ ՚ի քրիս-
տոսէ զքաւութիւն տօնողացս ա-
նուանց իւրեանց : Արդ՝ մաղթա-
նօք սոցա տէր խնայեա՛ ՚ի փրկեալ-
քո ժողովուրդս որ միայնդ ես մար-
դասէր :

Մարգարէից :

Տէր, որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի
քո ՚ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կար-
գեցեր ՚ի սմա առաքեալս եւ մար-
գարէս, հովիւս եւ վարդապետու-
առ ՚ի հաստատութիւն սրբոց . եւ
ճգնութեամբ վկայից զթշնամին
սորա վանեցեր . ՚ի խաղաղութեան
զսա պահեա՛ աստուած որպէս մար-
դասէր :

Հայրապետաց :

Զհայրապետականն զարդարեցեր
ալմու ՚ի յերկրի , առ աքելական

առ եր զպատիւ յերկնուստ՝ ծառայ
քրիստոսի, ով երանելիդ ՚ի հարս
սուրբ հայրապետ։ Քանզի՝ քո վար-
դապետութեանդ սերմունք՝ բարե-
պաշտութեան բուսուցին հասկո,
ուրախութեան պտուղ հատուցա-
նելով եւ հաւատացելոցս փրկու-
թիւն շնորհելով։ Վասն որոյ բարե-
խօսեա՛ առ տէր վասն անձանց
մերոց։

Թագաւորաց :

Որպէս յետ աստուածասէր թա-
գաւորին խսրայէլի եզեկիայ՝ յարոյց
աստուած զյովսէ, որ զամենայն
կուապաշտութիւնսն ՚ի բաց ընկեց.
որպէս և զբարեպաշտն կոստանդի-
անոս, որ զարիստի զմոլումն խա-
փանեաց. և զմեծն թէոդոս յարոյց
աստուածային նախանձուն վառեալ՝
ընդդէմ այնոցիկ, որք զսուրբ հո-
գին հայհոյէին. Արդ՝ ով աստուա-
ծարեալ եւ ուղղափառ սուրբ թա-
գաւոր՝ աղաչեա՛ զտէր ՚ի փրկել

զմեզ՝ ի մարդապաշտ հայհ ցութենէ.
զի եւ մեք տօնեսցուք զյիշատակս
քո՝ խնդրելով՝ ի քրիստոսէ զհաշ
տութիւն և զմեծ զողորմութիւն.

Որպէս յետ աստուածասէր թա-
գաւորին իսրայէլի եղեկիոյ՝ յարոյց
աստուած զյովսէ՝ որ զամենայն
կռապաշտութիւնսն հնոյ ժողովըր-
դեանն ՚ի բաց ընկեց. որպէս եւ ՚ի
նորումն յարոյց զանդրանիկն թա-
գաւորաց զբարեպաշտն Արգարիոս,
որ ՚ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկ-
նաւոր թագաւորն զքրիստոս. եւ
եղեւ բարոզ աստուածութեան նո-
րա ընդ ծագս տիեզերաց. Յետ նո-
րին և զմեծն Տրդատիոս, որ ՚ի սպառ
հալածեաց զդիւամոլ կռապաշտու-
թիւնսն յաշխարհէս հայաստա-
նեայց, և զարդարեաց ճշմարիտ և
ուղղափառ հաւատով. Արդ՝ ովլ
աստուածարեալ եւ բարեպաշտ
սուրբ թագաւոր, աղաչեա՞ զտէր,
՚ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւո-

րաց . զի և մեք տօնելով զյիշատակս
քո՝ խնդրեսցուք՝ ի քրիստոսէ զիա-
ղաղութիւն եւ զմեծ զողորմու-
թիւն .

Մարտիրոսաց :

Ի տաճարի սրբոց եւ յիշատակի
սրբոց Մարտիրոսաց՝ զձեռս համ-
բառնալով աղաչեմք . բարեխօսու-
թեամբ սոցա և աղօթիւք՝ զկեն-
դանութիւնս մեր խաղաղացն աս-
տուած որպէս մարդասէր :

Ճգնաւորաց :

Ճգնաւորք քրիստոսի , որք տան-
ջանաց անօրինացն համբերեցիր և
զմոլութիւն կոոցն խափանեցիք .
դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ՚ի յեր-
կինս , ունիք համարձակութիւն ՚ի
քրիստոսէ՝ բարեխօսեցեք կեցուցա-
նել զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք :

Հռիփսիմեանց :

Ուք ծագեցան մեզ յարեւմտից

որպէս զարեգակն , և լուսաւորեցին
համանգամայն զաշխարհս հայաս-
տանեայց . փարատեցին զխաւարն
անգիտութեան կռապաշտութեան .
Եւ լուսաւորեցին զամենայն հոգի
հաւատով աստուածգիտութեան .
Սոցա բարեխօսութեամբն քրիստոս
աստուած՝ պարգեւեա՛ աշխարհիս
քում զխաղաղութիւն , և անձանց
մերոց զմեղաց լժողութիւն . որպէս
մարդասէր տէր :

Գայիանեանց :

Զյաղթանակ ձեր զհանդէս զը-
ւարձացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ
քանզի սրբութեամբ ստացայք ըզ-
կուսութիւն . և 'ի մարմնի զանմար-
մնոցն ցուցիք զհանդէս :

Կռապանաց :

Հարսնացեալք քրիստոսի երկնա-
ւոր փեսային դստերք վերին սիօնի
խնդրեցէք 'ի քրիստոսէ զհաշտու-
թիւն և զմեծ զողորմութիւն :

Վարդանանց :

Յաշխարհական 'ի ճակատամարտին, յաշխարհական 'ի ճակատամարտին և 'ի մեծ պատերազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պատերազմ։ Խոկ երանելի նահատակքն՝ զմոլութիւն անօրինացն խափանեցին և յաղթող գտան . քանզի՝ որոց ստացեալ էր զաստուածային զօրութիւն, ոչ ժուժկալէր նոցամարմնաւորական պատերազմ։ Արդ՝ քրիստոս աստուած՝ սոցա բարեխօսութեամբն խնայեա՛ 'ի մեզ և ողորմեա :

Զինուորաց :

Զօրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջնահատակդ քրիստոսի սուրբդ (թէռտում) . որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդհոգւոյդ քում փրկանս . և ոչ ածեր զմուաւ զսպառնալիսն անօրէն բռնաւորացն . Այլ վերին ազգեցութեամբն գիտելով զայրեցումն հոգւոց նոցա, վասն այնու

րիկ լուցեր զտաճար կողոցն եւ ա-
նարգեցեր զպաշտամունս նոցա :
Արդ՝ 'ի յաղթող պատերազմի տօ-
նողացս զօր նահատակութեան քոյ՝
բարեխօսեան առ տէր վասն անձանց
մերոց :

Քառասուն մանկանց :

Գ.նալրվ փառաց քոց 'ի փառս կա-
թուղիկէ եկեղեցի քո քրիստոս մե-
ծապէս պայծառանայ . քանզի՝ թա-
գաւորեալքն 'ի քէն դիմեալք 'ի
յերկինս , 'ի սեբաստիա նահատա-
կին՝ 'ի յամօթ և 'ի քարընկէց յե-
րեսս բանսարկուին . Որք և քաջա-
լերէին զմիմեանս , զի մի՛ լուծեալ-
ոք բաղանեօք անցաւորիս պակա-
սեսցի . այլ գողալով առաքինաբար՝
զինքն ըղերձեալ 'ի յանիւս աս-
տուածային գանձուցն հոլովիցի ա-
ղաղակելով առ քրիստոս . Արդ՝ սո-
ցա բարեխօսութեամբն՝ ընկալ և
զորդէգրութիւն ժողովոյս մերոյ 'ի
յոյս սիրողաց քոց՝ տէր փառք քեզ-

Երից մանկանց :

Ու ՚ի վերայ քերովքէիցն հանգ շխս և ՚ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս , իջեր ՚ի բարիլոն և փրկեցեր զերիս մանկունսն ՚ի հրոյն բռնութենէ : Որք աղաղակելով գոչէին երգ նոր . ամենայն գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք . Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից , որ մարդասիրապէս գթացար ՚ի սուրբ մանկունսն եւ փրկեցեր ՚ի բորբոքեալ բոցոյն . որք անարգեցին զբոնութիւն թագաւորին և շիջուցին ըղզօրութիւն հրոյն . ընդ նոսին եւ մեք քեզ վերագոչեմք , փրկեա՛ ըղմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից : Զի գումիայն ես բազմագութ տէր , քեզ փառք յաւիտեանս ամէն :

Հրեշտակաց :

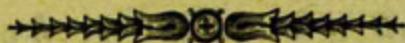
Զոր օրհնեն անլուելի ձայնիւ իմանալի զօրութիւնք՝ երկնաւոր նահապետութիւնք , հրեշտակք եւ հրեշտակապետք , աթոռք եւ տէ-

րութիւնք, իշխանութիւնք և պետութիւնք, սերովլքէք եւ քերովլքէք, և մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ երրորդութիւնն և զմիաստուածութիւնն :

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյքահանայապետութիւն ցնծայ հըրաշափառապէս զերկնաւոր քահանայապետութեանցդ կատարելով զտօնախմբութեան տօնս, Եւ ընդանմարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ՝ և մեք մարմնականքս և հողեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն 'ի ձէնջ : Արդ՝ ով սուրբ գաբրիէլ և միքայէլ մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն, և ամենայն զինուորութիւնք երկնից. ուք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանն . անդադարբարեխօս լերուք վասն մեր առտեր, վերաբերեալ զմեզ զամենես սեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութիւնն . և միաձայն բարբառով երգել զփառս :

Ամենայն սրբոց :

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
աստուածածնին, սրբոյն յովհան-
նու կարապետին, սրբոյն ստեփան-
նոսի նախավկային, և սրբոյն գրի-
գորի մերոյ լուսաւորչին. և սրբոց
առաքելոց եւ մարգարեից, հայրա-
պետաց եւ վարդապետաց. մարտի-
րոսաց և թագաւորաց, ճգնաւորաց
և կուսանաց, նահապետաց և մի-
անձանց, եւ ամենայն սրբոց քոց
հնոց եւ նորոց, յայտից եւ անյա-
տից, որոց այսօր է յիշատակ. զիսա-
ղաղութիւն և զերկնային ողորմու-
թիւն քո պարգեւեա՛ մեզ մարդա-
սէր տէր :

ՃԱՇՈՒ ՓՈԽՔ

Աւետեաց, Մննդեան, Տեսոնընդառաջին, Վարդա-
վառին, Վերափոխման եւ ամենայն տօնից
Աստուածածնին։

ՄԵծացուսցէ անձն իմ զտէր, եւ
ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով վրկ-
չաւ իմով։
(Տե՛ յելե՛ 29)։

Ազուհացին, Մաղկազարդին, Հոգեգալստեան, Խոչի-
նկեղեցւոյ, և ամենայն Կիւրակէից։

Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն
զգեցաւ, զգեցաւ տէր զօրութիւն՝
ընդ մէջ իւր էած։

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի՛ սա-
սանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՝
'ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես։
Ամբարձան գետք տէր, եւ ամբար-
ձին գետք զձայնս իւրեանց. և յա-
րիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սբանչելի
եղեն զբօսանք ծովու։

Արանչելի ես դու տէր՝ ՚ի բարձունս.
Վկայութեանց քոց մեք յոյժ հա-
ւատացաք:

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր՝
ընդ երկայն աւուրս:
Փառք հօր և Այժմ և միշտ:

Զատկէն մինչեւ ՚ի Հոգւոյ գալուստն:

Գովեա՛ երուսաղէմ զտէր:
Եւ օրհնեա՛ զաստուած քո սիօն:
Զի զօրացոյց զնիգո դրանց քոց, եւ
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ:
Ո՛ եղ զսահմանս քո ՚ի խաղաղու-
թիւն. պարարտութեամբ ցորենոյ
լոյց զքեզ:

Առարէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ
ընթանան պատգամք նորա:
Դնէ զձիւն որպէս զասր. եւ զմեգ
որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս.
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ:
Առարէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա,
չնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զքան իւր յակոբայ, զար-
դարութիւն եւ զիրաւունս իսրա-
յէլի.

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
տէր, եւ զդատաստանս իւր ոչ
յայտնեաց նոցա.

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

Ի տօնի Սրբոց :

Աիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն
իւր առ իս, և ես յաւուրս իմկար-
դացի առ նա.

(Տեղ յէլեւ 53) .

Շարաթապահոց յորս տօն ոչ լինի, և ամենայն
Զորեքշաբաթի և Ուրբաթի .

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք .
գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :
Զօրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վե-
րայ մեր, և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան :

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

Շարական, Ճ-Հ- : Սուրբ աստուած :

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա :
 Վասն խաղաղութեան ամենայն
 աշխարհի՝ եւ հաստատութեան
 որբոյ եկեղեցւոյ . զտէր աղաչես .

ցուք :

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ
 եպիսկոպոսաց . զտէր աղա :
 Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
 (այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան
 հոգւոյ նորին . զտէր աղա :

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝
 սարկուագաց՝ դպրաց , և ամենայն
 ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ . զտէր
 աղա :

Վասն բարեպատշտ լժագաւորաց եւ
 աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավա-
 րաց և զօրաց նոցին . զտէր աղա :
 Վասն հոգւոցն : Եւ եւս միաբան :
 Զանձինս մեր և : Ողորմեաց մեզ .

Մաղթանք , Զէ ողբանակ և հուրու : Գիրք , Աւետարան :

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամբ 'ի մի աստուած 'ի
 հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի
 և երկրի, երեւելեաց և աներեւու-
 թից : Եւ 'ի մի տէր յիսուս քրիս-
 տոս որդին աստուծոյ՝ ծնեալն յաս-
 տուծոյ հօրէ՝ միածին, այսինքն յէ-
 ռութենէ հօր : Աստուած յաստու-
 ծոյ, լոյս 'ի լուսոյ, աստուած ճշմա-
 րիտ, յաստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ
 եւ ոչ արարած : Նոյն ինքն 'ի բնու-
 թենէ հօր . որով ամենայն ինչ ե-
 ղեւ յերկինս և 'ի վերայ երկրի, ե-
 րեւելիք եւ աներեւոյթք : Որ յա-
 զագս մեր մարդկան եւ վասն մերոյ
 փրկութեան իջեալ յերկնից՝ մար-
 մնացաւ, մարդացաւ . ծնաւ կատա-
 րելապէս 'ի մարիամայ սրբոյ կու-
 սէն հոգւովն սրբով : Որով էառ
 մարմին հոգի և միտ, և զամենայն
 որ ինչ է 'ի մարդ . ճշմարտապէս և
 ոչ կարծեօք : Զարչարեալ, խաչեալ,
 թաղեալ, յերրորդ աւուր յարու-

յեալ, ելեալ՝ ի յերկինս նովին մար-
մնովն նստաւ ընդ աջմէ հօր։ Գա-
լոց է նովին մարմնովն եւ փառօք
հօր՝ ի դատել զկենդանիս և զմեռ-
եալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ
գոյ վախճան։ Հաւատամբ և ՚ի սուրբ
հոգին՝ յանեղն եւ ՚ի կատարեալն,
որ խօսեցաւ յօրէնս և ՚ի մարգարէս
և յաւետարանս։ Որ էջն ՚ի յորդա-
նան, քարոզեաց զառաքեալն, եւ
բնակեցաւ ՚ի սուրբսն։ Հաւատամբ
եւ ՚ի մի միայն յընդհանրական եւ
յառաքելական եկեղեցի, ՚ի մի
մկրտութիւն, յապաշխարութիւն,
՚ի քաւութիւն եւ ՚ի թողութիւն
մեղաց, ի յարութիւնն մեռելոց,
՚ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց
և մարմնոց, յարբայութիւնն երկ-
նից եւ ՚ի կեանսն յաւիտենականս։

Մինչեւ ցաստ են հաւատոյ բանք։

Իսկ որբ ասեն՝ էր երբեմն, յոր-
ժամ ոչ էր որդի։ կամ էր երբեմն,
յորժամոչ էր սուրբ հոգի։ կամթէ։

յոչեից եղեն, կամ յայլմէ էու
թենէ ասեն լինիլ զորդին աստու-
ծոյ և կամ զսուրբ հոգին. և թէ
փոփոխելիք են կամ այլայլելիք,
զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ եւ
առաքելական եկեղեցի.

Ի սրբոյ Լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ:

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յա-
ռաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպա-
գանելով սրբոյ երրորդութեանն և
միոյ աստուածութեանն հօր և որդ-
ւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք և
խնդրեսցուք 'ի տեառնէ աստուծոյ
և 'ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիս-
տոսէ 'ի ժամուս պաշտաման և ա-
ղօթից. զի արժանի ընդունելու-
թեան արասցէ. լուիցէ տէր ձայնի
աղաչանաց մերոց, ընկալցի զինդ-

րուածս սրտից մերոց, թողքէ ըզ-
յանցանս մեր, ողորմեսցի ՚ի վերայ
մեր։ Աղօթք մեր եւ խնդրուածք
յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի
տէրութեան նորա, եւ նա տացէ
մեղ միաբան միով հաւատով և ար-
դարութեամբ վաստակիլ ՚ի գործս
բարեաց, զի զողորմութեան ըզ-
շնորհն իւր արասցէ ՚ի վերայ մեր
տէրն ամենակալ, կեցուսցէ՛ և ո-
ղորմեսցի։

Զժամս և զառաջակայ օրս խաղա-
ղութեամբ անցուցանել հաւատով
՚ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց. ՚ի տեառնէ։

Զքաւութիւն և զմողութիւն յան-
ցանաց մերոց. ՚ի տեառնէ խնդ։

Զօրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
թիւնն յօգնութիւն անձանց մեր։

Եւ եւս միաբան։ Զանձինս մեր եւ
զմիմեանս։ Ողորմեաց մեղ։

Աղօթք, Տեր Հռ և Քրիստ

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս , ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Ես առ աստուած կարդացի , և նա
լուաւ ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղորդայն՝
և 'ի հասարակ աւուր :
Սպասէի աստուծոյ իմոյ , և ակն ու-
նէի կենարարին . որ փրկէ զծառայո
իւր և կեցուցանէ :
Փառք հօր և : Այժմ և միշտ և :
Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
չեսցուք . ընկալ կեցո և ողորմեա :
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ , այժմ և .

Փ Ա Խ

Խօնարհեցն տէր զունկն քո՝ և լ՛ւր
ինձ . զի աղբատ և սնանկ եմ ես :

Պահեա՞ զանձն իմ սուրբ տէր . և
փրկեա՞ զծառայս քո աստուած իմ
որ 'իքեզ յուսացայ :

Ողորմեա՞ ինձ տէր զի առ քեզ աղա-
ղակեցի զօրհանապաղ . ուրախ արա-
զանձն ծառ այի քոյ , զի առ քեզ տէր
համբարձի զանձն իմ :

Զի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես ,
քաղումողորմ առ ամենեսեան որք
կարդան առ քեզ :

Աւնին գի՞ր տէր աղօթից իմոց , և
նայեա՞ 'ի ձայն ինդրուածաց իմոց .
Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդա-
ցի առ քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածու տէր ,
և ոչ ոք է որպէս զգործոքու :

Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկես-
ցեն և երկիրպագցեն առաջի քո , և
փառաւոր արասցեն զանուն քո յա-
ւիտեան :

Մեծ ես դու տէր և առնես սբան-
շելիս , և դու միայն ես աստուած :

Առաջնորդեա՞ ինձ 'ի ճանապարհի
քում , եւ գնացից 'ի ճշմարտու-

Թեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ
իմ՝ երկնչիլ յանուանէ քումմէ։
Խոստովան եղեց առ քեզ տէր աս
տուած իմ բոլորով սրտիւ իմով.
Վիառ աւոր արարից զանուն քո յա-
ւիտեան։

ՍԵՃ ԵՂԵԼ 'ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո տէր, եւ փրկեցեր զանձն
իմ 'ի գժոխոց ներքնոց։

Աստուած՝ անօրէնք յարեան 'ի վե-
րայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրե-
ցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան
զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։

ԱՅԼԴՈՒ տէր աստուած իմ՝ գթած
ես եւ ողորմած, երկայնամիտ բա-
զումողորմ և ճշմարիտ, նայեա՛ առ
իս և ողորմեա՛ ինձ։

ՏՈՒՐ զօրութիւն ծառայի քոյ. կե-
ցն՝ զորդի աղախնոյ քոյ. եւ արա-
առ իս նշան բարութեան։

ՏԵԱԳԵՆ ատելիք իմ եւ ամաշեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և միսի
թարեցեր զիս։

ՓԱռՔ ՀՕՐ և : **ԱՅԺՄԿ ՄԻՇՄ** :

Մաղթանք, Փռու և ու պարող, Եւ էս իւ-
շուն-նեան, Օրհնութիւն և գիտք :

Փ Ա Խ

Ապրեցո՛ զիս տէր՝ ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս :
Խորհեցան զանօրէնութիւն՝ ի սիրտս
իւրեանց ։ զօր ամենայն պատրաս-
տեցան՝ ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօծի, և թոյնք իժից՝ ի ներքոյ շըր-
թանց նոցա :

Պահեա՛ զիս տէր՝ ի ձեռաց մեղա-
ւորի, և՝ ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս :
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ-
թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ
ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց,
շուրջ զշաւղօք իմովք եղին ինձ
զգայթակղութիւն :

Ասացի տէր աստուած իմ ես դու,
ունին դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան
իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր
պատերազմի :

Սի՛ մատներ զիս տէր 'ի ցանկու-
թիւն մեղաւորաց, ոյք խորհեցան
վասն իմ՝ մի՛ ընդ վայր հարկաներ
զիս:

Զի մի՛ երբէք բարձրասցին, և խոր-
հուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին. վախ-
ճան կատարածի նոցա՝ վաստակ շըր-
թանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա.
Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս
հրոյ, եւ կործանեսցես զնոսա. 'ի
տառապանաց մի՛ կարասցեն կեալ:
Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեսցի
'ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր՝ չա-
րիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ:
Ծանեայ զի առնես տէր գատաստան
աղքատի, և իրաւունս տնանկի:
Արդարք գոհասցին զանուանէ քում-
մէ, եւ բնակեսցին ուղիղք առաջի
երեսաց քոց:

Տէր կարդացի առ քեզ եւ լուր ինձ,
նայեա՛ 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի
կարդալիմում առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր. համբար-

Ճումն ձեռաց իմոց պատարագ եւ
ըեկոյի.

Դիմ տէր պահապան բերանոյ իմոյ,
և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի
մի՛ խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չա-
րութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
ընդ մարդս՝ ոյք գործեն զանօրէ-
նութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտ-
րելոց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմու-
թեամբ, և յանդիման արասցէ. իւղ
մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ
ազօթք իմ՝ի կամս նորա:

Արդելան մերձ առ վիմին դատա-
ւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց և
քաղցրասցին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի
սփռեալէ՝ ՚ի վերայ երկրի. ցրուես-
ցին ոսկերք նոցա մերձ՝ ՚ի դժոխս:
Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, ՚ի
քեզ յուսացայ՝ մի՛ հաներ զհողի
յինէն:

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ որ թա-

գուցաւ ինձ, 'ի գայթակղութենէ
գործողին զանօրէնութիւն.

Անկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք.
միայն եմես մինչեւ անցից :

Չայնիւ իմովես առ տէր կարդացի.
ձայնիւ իմով զտէր աղաշեցի :

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս
իմ, եւ զնեղութիւնս իմ առաջի
նորա պատմեցից :

Ի նուաղիլ յինէն հոգւոյ իմոյ, գու
տէր ծանեար զշաւիղս իմ, 'ի ճա-
նապարհ յոր և գնայի՝ թագուցաւ
ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ եւ տեսանէի, եւ ոչ
ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն
փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող
անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեղտէր և ասացի,
գու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց :

Նայեա՛ տէր յաղօթս իմ, զի ես խո-
նարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛ զիս 'ի
հալածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն
քան զիս :

Տէր հա՞ն ՚ի բանտէ զանձն իմ, գու-
հանամ զանուանէ քումմէ :
Եւ զբեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուցես :

Փառք հօր և . Այժմ և միշտ :

Մաղթանք, Օբնեալ ուր ու բնակեալը եւ :

ԳԱՐՈԶ

Հասեալքս ՚ի ժամ երեկոյիս ամե-
նեքեան համբառնալով զձեռս մեր
փառաւորեմք զբեզ տէր աստուած
մեր . որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խա-
ղաղութեամք անցուցանել, և հա-
սանիլ ՚ի ժամ երեկոյիս . Արժանա-
ւորեա՛ զմեզ տէր՝ սուրբ սրտիւ,
հրեշտակային երգով՝ գոհաբանու-
թիւն մատուցանել տեառն աստու-
ծոյ ամենակալիդ . կեցն և ողորմեա-
՛ Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
ըստ մեծի ողորմութեան քում . ա-
սացուք ամենեքեան միաբանու-
թեամք :

Տէր ողորմեա՛ . տէր ողորմեա՛ . տէր ո-
Մաղթանք, Հանեալը ՚է մայ երեկոյիս :

ԿԱՐԳ ՄԵՍԵԴԵԱԾ

ՄՆՆՊԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, և ԱւԵԹԵԱԾ, և ՎԵՐԱՓՈԽ-
ՄԱՆՆ, և այլոց տօնից Աստուածածնին :

Ա. Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմես գու,
և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդէր խռովվեցան հեթանոսք, և
ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնոտիս:

Բ. Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր,
եւ ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով
փրկչաւ իմով:

Չի հայեցաւ ՚ի խոնարհութիւն
աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմ հետէ
երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Գ. Իջցէ որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ
գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յեր-
կիր:

Աստուած զիրաւունս քո արքայի
տուր, և զարդարութիւնս քո որդ-
ւոյ թագաւորի:

Յարութեան ըստ ութ ձայնիցն :

Հ. Տէր կարող և հզօր . տէր կա-
րող ՚ի պատերազմի :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշ-
խարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա-
կ. Աթոռ քո աստուած յաւի-
տեանս յաւիտենից , գաւազան ուղ-
ղութեան՝ գաւազան արքայու-
թեան քոյ :

Բղիսեաց սիրտ իմ զբան բարի . եւ
ասեմ զգործս իմ թագաւորի :

Է. Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ
երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բա-
զումք :

Երեւեցան փայլատակունք նորա-
տիեղերաց . ետես՝ և սասանեցաւ
երկիր :

Ի. Երգեցէք տեառն երգ նոր ա-
մենայն երկիր , ծառայեցէք տեառն
ուրախութեամք :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամք ,
ծաներուք զի նա է տէր աստուած
մեր :

ԴՅ. Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որ արար զնշանս եւ զարուեստս 'ի վերայ երկրի:

Աստուած մեր ապաւէն եւ զօրութիւն. օգնական 'ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:

ԴԻ. Աստուած մեր յերկինս եւ յերկրի, զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար:

Յելանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ. տանն յակոբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց:

ԴՅ. Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն, աջքո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր զնա 'ի քեզ:

ՈՐ հովուեսդ իսրայէլի՝ նայեաց, որ առաջնորդես որպէս իսաշին յովս սեփու:

ԴԻ. Աստուած աստուծոց տէր իսօսեցաւ, և կոչեաց զերկիր:

Յելիցն արեգական մինչեւ 'ի մուտս արեւու:

Դալստեան :

Օրհնեալ որ գաս յանուն տեառն,
օրհնեալ որ գալոց ես :

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ.
արարէք տօնս ուրախութեան կան-
խաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Եկեղեցւոյ :

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր :

Ո՛կայք ՚ի տան տեառն, և ՚ի գա-
ւիթս աստուծոյ մերոյ :

Կիւրակամտի :

Միրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց :

Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ
խո. եւ ես յաւուրս իմ կարդացի
առ նա :

Մարտիրոսաց ըստ ութ ձայնիցն :

Ա. Եղեցի՝ ողորմութիւն քո տէր
՚ի վերայ մեր. որպէս յուսացաք ՚ի
քեզ:

ՑՆԾԱԳԷՔ արդարոք 'ի տէր . ուղղոց
վայելէ օրհնութիւն .

Ֆ. Տէր սիրէ զիրաւունս , եւ ոչ
ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր :
Փրկութիւն արդարոց 'ի տեառնէ է .
Վերակացու է նոցա 'ի ժամանակս
նեղութեան :

Բ. Աքանշելի է աստուած 'ի վերայ
սրբոց իւրոց , աստուած իսրայէլի :
Տէր աստուած օրհնեալ . օրհնեալ է
տէր զօրհանապազ :

Բ. Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ
եկեսցէ , որ արար զերկինս և զեր-
կիր :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուս-
տի եկեսցէ ինձ օգնութիւն :

Բ. Աստուած փառաւորեալ է 'ի
խորհուրդս սրբոց իւրոց . մեծ եւ
ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ՝ որք շուրջ
են զնովաւ :

Խոսանվան եղիցին երկինք սքանչե-
լեաց քոց տէր , և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց :

Գ. Աիրեցից զքեզ՝ տէր զօրու-

թիւն իմ. տէր հաստատիչ իմ, ա-
պաւէն իմ և փրկիչ իմ.

Աստուած օգնական իմ, և ես յու-
սամ 'ի նա. սպաւէն իմ, եղջիւր
փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմէ:
Եւ Արքէ տէր առ ամենեսեան,
ոյք կարդան առ նա. առ ամենե-
սեան՝ ոյք կարդան առ նա ճշմար-
տութեամբ :

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնե-
տէր. աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցու-
ցանէ զեռսա :

Եւ Արդարքն որպէս զարմաւենիս
ծաղկեսցին. որպէս զմայրսն լիբա-
նանու բազումք եղիցին :

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, և
'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղ-
կեսցին :

Ապաշխարութեան ըստ ութ ձայնիցն :

Եւ Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ ի-
մումառ նա :

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աս-
տուած ըստ արդարութեան իմոյ :

Դ. Այս ասասցէ թշնամին իմ թէ
յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ
ցնծասցեն, թէ ես սասանեցայց:
Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս
քո յինէն, մինչև յերբ բարձրանայ
թշնամին 'ի վերայ իմ. նայեա՞ եւ
լուր ինձ տէր աստուած իմ:

ԷՅ. Բերան արդարոյ պատմէ ղիմաս-
տութիւն. և լեզու նորա խօսեսցի
զիրաւունս:

Մի՛ նախանձիր ընդ շարս. և մի՛ ընդ
այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնու-
թիւն.

ԲԴ. Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա-
ռայի քում տէր, ըստ բանի քում:
Քաղցր ես գու տէր, եւ քաղցրու-
թեամբ քով խրատեա՞ զիս:

ԳՅ. Նայեա՞ եւ լուր ինձ տէր աս-
տուած իմ:

Մինչեւ յերբ տէր՝ մօռանաս զիս
խսպառ. մինչեւ յերբ դարձուցա-
նես զերեսս քո յինէն:

ԴԴ. Գլութիւնք քո բազում են
տէր. ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս:

ՏԵ՛ս զխոնարհութիւն իմ, և փրկեա՞
զիս. զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:
ԵՅ. Աստուած յօգնելինձնայեաց.
և տէր յընկերելինձ փութա՞:
Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, ոյք
խնդրէին զանձն իմ:

ԵՒ. Լուր աստուած աղօթից իմոց
յաղաշելինձ առ քեզ. յերկիւղէ
թշնամւոյն փրկեա՞ զանձն իմ.
Ծածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց,
'ի բազմութենէ՝ ոյք գործեն զանօ-
րէնութիւն:

Ի մեծի Հինգչարաթի:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ.
և շուրջ եղէց զսե զանով քով տէր:
Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան
քոյ, և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Ի մեծի Ուրբաթու:

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի. և 'ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:
Ելիցին սեղանք նոցա առ աջի նոցա
յորոգայթ, 'ի հատուցումն եւ 'ի
գայթակղութիւն:

Ի տօնի սրբոյ Խաչին .

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան :
Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո
աջովքով և լուր մեզ :

Կարգ Ռւղիղ եղիցեաց :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ .
Որպէս խունկ առաջի քո տէր :
Համբարձումն ձեռաց իմոց :
Պատարագ երեկոյի :

Յատուկ առ աջակողմանն :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր . Համբար-
ձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ ե-
րեկոյի :

Տէր աղաղակեցի առ քեզ եւ լուր
ինձ :

Նայեաց ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց ,
յաղաղակել իմում առ քեզ :

Ի մեծի Հինգշաբաթի :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր :

Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ տէր .
և զտարածումն ձեռաց մերոց :

Ի մեծի Ուրբաթու :

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր որպէս
խունկ առաջի քո տէր . համբար-
ձումն ձեռաց մերոց՝ պատարագ ե-
րեկոյի :

Քարոզ կիւրակամտից , և ամենայն աւուրց
տէրունեաց :

Ասասցուք ամենեքե ան միաբանու-
թեամբ . տէր ողորմեա :

Վասն խաղաղութեան ամենայն
աշխարհի՝ եւ հաստատութեան
որբոյ եկեղեցւոյ . զտէր աղաչես-
ցուք :

(Տե՛ յելե՛ 41) :

Քարոզ 'ի տօնի Սրբոց և Պահոց :

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
պահացեսցուք զամենակալն աս-
տուած՝ զհայր տեառն մերոյ յիսուսի
քրիստոսի ըմբագաւորն խաղաղու-

Թեան յաղագս խաղաղութեան, և
վասն միայնոյ սուրբ կաթուղիկէ և
առաքելական եկեղեցւոյ . զի զբա-
զումամս խաղաղութեամբ տացէ
մեզ տէր աստուած մեր . եւ զիտա-
գաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ
առ մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահա-
ւոր անուան իւրոյ . զպետս գաւա-
ռաց, զզօրաւարս, զզօրագլուխս,
զժողովուրդս, զմուտս, և զելս մեր
խաղաղութեամբ պահեսցէ . և զա-
մենայն պատերազմունս թշնամւոյն
խորտակեսցէ 'ի մէնջ . տէրն ամե-

նակալ կեցուսցէ' և ողորմեսցի .
Զերեկս մերձեալ՝ եւ զառաջակայ-
գիշերս խաղաղութեամբ անցուցա-
նել հաւատով՝ 'ի տեառնէ ինդրես-

ցուք :

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց . 'ի տեառնէ .
Զքաւութիւն և զիտողութիւն յան-
ցանաց մերոց . 'ի տեառնէ ինդ .
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
թիւնն յօգնութիւն անձանց մե .

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և :
Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն :
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր :

Աղօթք , Լուր յոյնէց հըսց դէր : Սուրբ աստուած :
Մաղթանք , Փրկել շնել 'է է-ըս-նենե :

Ք Ա. Ր Ո Զ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա :
Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստու-
ծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարե-
խօսութեամբ սուրբ աստուածած-
նին . և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողոր-
մութեան եւ գթութեան տեառն
աստուծոյ : Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր , կեց՛ և ողորմեա :

Օրհնութիւն և փառք հօր :

Փ Ո Խ

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուս-
տի' եկեսցէ ինձ օգնութիւն :
Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկես-
ցէ , որ արար զերկինս և զերկիր :
Մի' տար 'ի սասանութիւն զոտնքո .
և մի' ննջեսցէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ՝ և ոչ 'ի քուն եր-
թայ պահապանն իսրայէլի:
Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ըն-
կալցի. աջոյ ձեռամբն իւրով:
Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ,
և մի՛ լուսինն 'ի գիշերի:
Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն շա-
րէ. պահեսցէ տէր զանձնքո:
Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զելքո:
յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան.
Փառք հօր և : Այժմ և միշտ:

Շարական, Համբարձէ:

ՔԱՐՈԶ

Վասն խաղաղութեան ամենայն
աշխարհի, եւ հաստատութեան
սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր աղաշես-
ցուք: Ասասցուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ո-
Աղօթք, Հայր էլուշ՝ բորբոքու:

ՓՈՒ

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-

րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ
յերկինս հանգիցէ.

Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմես,
ապաւէն իմ աստուած, և ես յու-
սամ'ի նա:

Նա վրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո-
ղին, և 'ի բանիցն 'ի խռովութենէ:
Ի թիկնամեջս իւր ընկալցի զքեզ.
Ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս.
Արպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճը-
մարտութիւն նորա:

Աչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի,
և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ:
Յիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայ-
թակղութենէ դիւին 'ի հասարակ
աւուր:

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հա-
լարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ.
և առ քեզինչ ոչ մերձեսցին:

Հայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու, և զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես. զի դու տէր յոյս իմես.
Զբարձրեալն արարեր քեզապաւէն.
զի ոչ հասցեն առ քեզչարք, և տան-

ջանք մի՛ մերձեսցին՝ ՚ի յարկս քո :
 Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալէ
 վասն քո, ՚ի պահելզբեղ յամենայն
 ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
 քեղ. զի մի՛ երբէք հարցես զբարի-
 զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
 դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զա-
 ռիւծն և զվիշապն :

Գանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
 զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ
 զանուն իմ :

Կարդասցէ առ իս՝ եւ ես լուայց
 նմա. եւ առ նմա եղէց ՚ի նեղու-
 թեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա-
 երկայն աւուրբք լցուցից, և ցու-
 ցից նմա զփրկութիւն իմ :

Առ քեղ տէր համբարձի զաչս իմ
 որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառ-
 իւրոյ. եւ որպէս աչք աղախնոյ ՚ի
 ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
աստուած մեր . մինչեւ ողորմեսցիս
՚ի վերայ մեր :

Ողորմեա՛ մեզ տէր՝ ողորմեա՛ մեզ .
զի բազում լցաք արհամարհանօք :
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք , որը նախատէին զմեզ .
Եւ արհամարհանօք ամբարտաւա-
նից :

Աստուած յանուանքում կեց՛ զիս ,
և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա՛
ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ .
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ , և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ հա-
մարեցան զբեզ Աստուած առ աջի
իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զշարն ՚ի թշնամիս
իմ , ճշմարտութեամբ քովսատակեա՛
զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-

տուցից քեզ . Եւ խոստովան եղէց
անուան քում տէր , զի բարի է .
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս . և 'ի թշնամիսն իմետես
ակն իմ .

Փառք հօր և . Այժմ և միշտ և .
Մաղթանք , Զբացրեն չըէստ .

ԳԱՐՈԶ

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն
'ի տեառնէ խնդրելով , ասասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ :
Աղօթք , Յոյն կնաց՝ ընդունուլ Յիշեա' տէր զպաշտօ-
նեայս : Աղօթք , Բորերո՛ և բաշտութեամբ :

ԳՈԽ ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻՑ

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր ո'կայք 'ի տուն տեառն .
և 'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ :
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր
'ի սրբութիւն , և օրհնեցէք զտէր .
Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ , որ
արար զերկինս և զերկիր .
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով

արտիւ իմով . առաջի հրեշտակաց
սաղմոս ասացից քեզ :

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ :
Երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ .քո .
և խոստովան եղեց անուան քում .
վասն ողորմութեան և ճշմարտու-
թեան քոյ :

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն
սուրբ քո . յորում աւուր կարդամ
առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ .
և բազում արասցես զօրութիւնս
յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամե-
նայն թագաւորք երկրի , ոկ լուան
զբանս բերանոյ քոյ , և օրհնեսցեն
զՃանապարհո .քո :

Մեծ են փառք տեառն . բարձր է
տէր , զխոնարհո տեսանէ , և զբար-
ձունս 'ի հեռաստանէ ճանաչէ :

Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց ,
կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ
թշնամւոյն :

Զգեցեր զՃեռն քո՞ և փրկեաց զիս
աջ .քո . և տէր հատուսցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան .
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առ-
ներ :

Աստուած յանուան քում կեցո՛ զիս ,
և 'ի զօրութեան քում իրա՛ւ արա-
ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ հա-
մարեցան զբեզ աստուած առաջի
իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , եւ
տէր ընդունելի հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զշարն 'ի թշնամիս
իմ , ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ . եւ խոստովան եղէց
անուան քում տէր , զի բարիէ :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս . և 'ի թշնամիսն իմ ետես
ակն իմ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ . կե-

յո՞ զորդի աղախնոյ .քոյ . եւ արա՛
առ իս նշան բարութեան .
Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և միի
թարեցեր զիս .
Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանու-
թեամբ 'ի տեառնէ՝ զի զողորմու-
թեան զշնորհս իւր արասցէ 'ի վե-
րայ մեր . Տէրն ամենակալ կեցուսցէ
և ողորմեսցի .
Կեցն տէր .
Տէր ողորմեա՞ . տէր ողորմեա՞ .
տէր ողորմեա :

Աղօթք , Թ-է-ն-ն-ը Է-լ-լ-լ-ն-ե-ա-ն :

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ խաչեւս աղաչեսցուք զուէր ,
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց ,
և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան
իւրոյ . Ամենակալ տէր աստուած մեր
կեցն և ողորմեա :

Աղօթք . Պ-հ-ո-ւ-ն-ե-ա շեն :

ԹԱՂԱՂԱԿԱՆ
ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս , ամէն .
Հայր մեր որ յերկինս :

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ ,
՚ի տուե կարդացի և գիշերի առա-
ջի քո .

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր .
Խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խըն-
դրուածս իմ .

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ .

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
շեսցուք . ընկալ կեց՛ և ողօրմեա .

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ , այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Փ Ա Խ

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան . 'ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր . ողորմեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմոց : Որդիք մարդկան մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրածք . ընդէ՞ր սիրէք զնանքութիւն , և խնդրէք վատութիւն : Ծաներուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում . եւ տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա :

Բարկանայք՝ եւ մի՛ մեղանչէք , զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք :

Մատուցէք պատարագս արդարութեան , և յուսացարուք 'ի տէր . Բաղումք ասէին թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց , և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց : Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամք յայս եւ 'ի սոյն

ՆՆԺԵՍԳՈՎԵՔ և զարթիցուք . զի դու
տէր միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ :

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յան
դիմաներ զիս , և մի՛ բարկութեամբ
քով խրատեր զիս :

Ողորմեա՛ ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես . բժշկեա՛ զանձն իմ . զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու
տէր մինչեւ յե՞րբ :

Դա՛րձ տէր եւ փրկեա՛ զանձն իմ .
կեցն զիս տէր ըստ ողորմութեան
քում :

Զի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զբեզ,
կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի
առ քեզ :

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան
իմում , լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ , և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն
իմ , և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն
թշնամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,
ոք գործէք զանօրէնութիւն։
Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ
տէր աղօթից իմոց, եւ տէր զիսըն-
դրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ա-
մենայն թշնամիք իմ. գարձցին յետս
և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի եւ
խռովեսցին։

Մինչեւ յե՞րբ տէր մոռանաս զիս
խսպառ. մինչեւ յե՞րբ գարձուցանես
զերեսս քո յինէն։

Մինչեւ յե՞րբ գնեմ զխորհուրդս
յանձն իմ, եւ ցաւք սրտի իմոյ
զաւուրս։

Մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին
՚ի վերայ իմ. նայեա՛ և լուր ինձ տէր
աստուած իմ։

Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի՛
երբէք ննջեցից ՚ի մահ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղթե-
ցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն
թէ՝ ես սասանեցայց։

Ես յողորմութիւնս քո տէր յու-

սացայ, ցնծացաւ սիրտ իմ՝ի փըր
կութեան քում. օրհնեցից զտէր
զքարերարդ իմ:

Պահեա՛ զիս աստուած իմ, զի ես
'ի քեզ յուսացայ. ասացի տեառն,
տէր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ
'ի քէն են:

Սրբոց քոց որք են յերկրի քում,
սքանչելի արարեր զամենայն կամս
իմ՝ի նոսա:

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նո-
ցա. յետ այսորիկ ապա վաղվաղես-
ցին:

Ո՞չ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա
յարեանց, և ոչ յիշեցից զանուանս
նոցա 'ի շրթունս իմ:

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ
և բաժակի իմոյ, դու ես որ այսրէն
դարձուցանես զժառանգութիւն
իմ յիս:

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս, և
ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ
ինձ:

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն ա-

րար զիս . մինչ ՚ի գիշերի եւս խրա-
տեցին զիս երիկամունք իմ .

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առա-
ջի իմ յամենայն ժամ . զի է ընդ
աջմէ իմմէ զի մի՛ սասանեցայց :

Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ
իմ , և ցնծացաւ լեզու իմ , եւս և
մարմին իմ բնակեսցի յուսով :

Զի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս ,
և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել
զապականութիւն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կե-
նաց , լցուցեր զիս ուրախութեամբ
երեսաց քոց ՚ի քաղցրութենէ վա-
յելցութեան աջոյ քոյ մինչ իս-
պառ :

Հուր տէր արդարութեան , և նա-
յեա՞ ՚ի խնդրուածս իմ . ունկն դիր
աղօթից իմոց՝ զի ոչ շրթամբք նեն-
դաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն ,
և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն .
Փորձեցեր զսիրտ իմ եւ քննեցեր
ի գիշերի . փորձեցեր զիս՝ եւ ոչ

գտաւ յիս անիրաւութիւն .
Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդ .
ւոց մարդկան . վասն բանից շրմանց
քոց՝ ես պահեցից զճանապարհաւ
իիստս :

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ 'ի ճանա
պարհի քում . զի մի՛ գայթակղեսցին
գնացք իմ .

Ես առ քեզտէր կարդացի՝ զի լուար
ինձ աստուած . խոնարհեցն առ իւ
զունկն քո և լուր բանից իմոց :

Աքանչելի արարեր զողորմութիւնս
քո . ո՛ փրկես զայնոսիկ ոյք յուսա
ցեալեն 'ի քեզ, յայնցանէ ոյք հա
կառակ կան աջոյ քոյ :

Պահեա՛ զիս որպէս բիբ ական . ընդ
հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես
զիս յերեսաց ամբարշտաց՝ ոյք տա
ռապեցուցին զիս .

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, եւ
'ի ճարպս իւրեանց արգելին, և բե
րանք նոցա խօսեցան զամբարտա
ւանութիւն :

Աերժեցին զիս եւ այժմ դարձեալ

պատեցան զինեւ . ուշ եղին խո-
նարհեցուցանել զիս յերկիր .
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս , և որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ .

Արի տէր ժամանեա՛ նոցա և խա-
փանեա՛ զնոսա . փրկեա՛ զանձն իմ
յամբարշտաց՝ 'ի սրոյ եւ 'ի ձեռաց
թշնամւոյն .

Տէր կորո՛ զնոսա յերկրէ , բաժա-
նեա՛ և խափանեա՛ զնոսա 'ի կեանս
իւրեանց .

Դաղտնեօք քովք լցան որովայնք նո-
ցա . յագեցան կերակրովք և թողին
զմնացուածս տղայոց իւրեանց .

Ես արդարութեամբ երեւեցայց
երեսաց քոց . և յագեցայց յերեւիլ
փառաց քոց .

Դատ արա՞ ինձ աստուած , և իրաւ
արա՞ ինձ 'ի դատաստանի իմում .

Յազգէ որ ոչ է սուրբ , 'ի մարդոյ
մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս .

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես , ըն-
դէր մոռացար զիս , ընդէր տրտում

գնամ ես 'ի նեղել թշնամոյ իմոյ .
Առաքեա՛ տէր զլոյս քո եւ զՃշմարձ
տութիւն քո , զի առաջնորդեսցեն
ինձ և հանցեն զիս 'ի լեառն սուրբ
եւ 'ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ
առ աստուած , որ ուրախ առնե
զմանկութիւն իմ :

Խոստովանեղեցքեզօրհնութեամբ
աստուած աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ ,
կամ ընդէ՞ր խոսովես զիս . յուսա
առ աստուած , խոստովանեա նմա՞
փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է ..

Աստուած յօգնելինձ նայեաց . եւ
տէր յընկերելինձ փութա՛ :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին , ոյք
խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յետա
և ամաչեսցեն , ոյք խորհէին ինձ շար
դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք
ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին 'ի քեզ
ամենեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ
տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ, մեծ է
աստուած. եւ ոյք սիրեն զփրկու-
թիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ, աստուած
օգնեած ինձ. օգնական և փրկիչ իմ
ես. և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար:
Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ. կե-
ցն զորդի աղախնոյ քոյ. եւ արա՛
առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և միսի
թարեցեր զիս :

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

Երգ, Շնորհեա մշտէր, Մաղ. ի մըշէնուերեկոյէս համբաւ:

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա:
Դոհացարուք զտեառնէ, որ իւրով
ողորմութեամբն առ աջնորդեաց
մեզ 'ի գործս տունջեան. եւ չնոր-
հեաց մեզ միաբան գալ հասանիլ
ի հանգիստ գիշերիս : Եւ մեք յա-
ևնայն ժամ աղաչեսցուք զմարդա-

սէրն աստուած, լինիլ պահապան
անձանց մերոց. և նա իւրով ողոր.
մութեամբն պահեսցէ զմեզ. և ա.
ռաջնորդեալ հասուսցէ յիւր բա.
րութեան հանգիստն. զոր խոստա.
ցաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աս.
տուած յիսուս քրիստոս. տէրն ա.
մենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի.
Զհանգիստ գիշերիս խաղաղու.
թեամբ անցուցանել հաւատով
'ի տեառնէ խնդրեսցուք.
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա.
պան անձանց մերոց. 'ի տեառնէ.
Զքաւութիւն և զթողութիւն յան.
ցանաց մերոց. 'ի տեառնէ խնդ.
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու.
թիւնն յօգնութիւն անձանց մե.
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և
Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
Աղօթք, Տէր բունքաւ ու Գեռաւ:

Փ Ա Խ

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ. ես յում

Այս երկեաց . տէր ապաւէն կենաց
իմոց՝ ես յումմէ դողացաց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց յուտել
զմարմին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք
իմ՝ նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստիցի՝ ի վերայ իմ սկա-
տերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ, եւ
թէ յարիցէ՝ ի վերայ իմ ճակատա-
մարտ, սակայն եւ այսուիկ՝ ի քեզ
տէր յուսացայ :

Զմի խնդրեցի՝ ի տեառնէ, և զսոյն
աղաւեմ, բնակիլ ինձ՝ ի տան տեառն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Ցեսանել ինձ զվայելսութիւն
տեառն, և հրաման տալ՝ ի տաճա-
րի նորա :

Ծածկեաց զիս՝ ի խորանի իւրում
յաւուր չարի . ընդ յարկաւ արար
զիս՝ ի ծածկոյթ խորանի իւրում :
Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ
արձր արա՛ զգլուխ իմ՝ ի վերայ
թշնամեաց իմոց :

Հուրջ եղէյ՝ և մատուցից՝ ի խորա-
նի նորա պատարագ օրհնութեան :

օրհնեցից և սաղմոս ասացից տեառն
լուր տէր ձայնի իմում, զի կար-
դացի առ քեզ ողորմեա՛ ինձ եւ
լուր ինձ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ.
և խնդրեցին երեսք իմ. զերեսս քո
տէր խնդրեցին.

Մի՛ գարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն. և մի՛ խոտորիր բարկութեամբ
'ի ծառայէ քումմէ:

Օգնական իմ լեր տէր՝ մի՛ անարգեր
զիս, եւ մի՛ թողուր զիս աստուած
փրկիչ իմ.

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս: և
տէր ընկալաւ զիս:

Օրէնսգէտ արա՛ զիս տէր 'ի ճանա-
պարհի քում. և առ աջնորդեա՛ ինձ
'ի շաւիղս քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատներ
զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց.
եւ ստեցին ինձ յանօրէնութեան
իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն
տեառն՝ յերկրին կենդանեաց, համ-

բեր տեառն և քաջալերեաց . զօրաս-
ցի սիրտը և համբեր տեառն .

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

Երդ , Նոյեա էւ լ . Մաղթանք . Տե՛ Դ' Շ-Շ-Շ-ՆԵՐ :

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալի աստուած ,
և խնդրեսցուք 'ի նմանէ . զի առա-
քեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան ,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզերկիւ-
ղական գիշերիս , 'ի դիւական խռո-
վութենէ՝ ամբողջ պահելով զհո-
գի եւ զմարմին մեր մինչեւ 'ի կա-
տարումն ժամանակի ամաց մերոց :
Ամենակալտէր աստուած մեր՝ կեցն
և ողորմեա :

Աղօթք , Շնորհուաց բուեաց յանուանէ :

ՓՈԽՔ ՅԱՒՈՒՐԾ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Ա . Երանեալեն անբիծք 'ի ճանա-
պարհի , և ոյք գնան յօրէնս տեառն :
Երանի՝ ոյք քննեն զվլայութիւնս
նորա . բոլորով սրտիւ իւրեանց
խնդրեսցէն զնա :

Աշ թէ ոյք գործեն զանօրէնու-

Թիւն՝ 'ի ճանապարհս նորա գնաս-
ցեն։

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս
քո՝ 'ի պահելինձ յոյժ։

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին ինձ ճա-
նապարհք իմ, 'ի պահել ինձ ղար-
դարութիւնս քո։

Յայնժամես ոչ ամաչէի՝ 'ի զգուշա-
նալ ինձ 'ի պատուիրանս քո։

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղղու-
թիւն սրտի իմոյ. որպէս ուսայց զի-
րաւունս արդարութեան քոյ։

Զիրաւունս քո պահեցի. մի՛ թո-
ղուր զիս մինչ իսպառ։

Իւ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա-
պարհս իւր, այլ 'ի պահելզբանս քո։
Բոլորով սրտիւ իմով ինդրեցի
զքեզ, մի՛ մերժեր զիս 'ի պատուի-
րանաց քոց։

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո,
որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ։

Օրհնեալ ես դու տէր. ուսո՞ ինձ
զարդարութիւնս քո։

Երթամբք իմովք պատմեցից զամե-

նայն իրաւունս բերանոյ քոյ .
Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարձացայ , որպէս յամենայն 'ի
մեծութեան .

Ի պատուիրանս քո հոգացայ , եւ
զգուշացայ 'ի ճանապարհս քո .

Զիրաւունս քո խօսեցայ , և ոչ մու-
ռացայ զբանս քո :

Հատո՛ ծառայի քում , զի կեցից եւ
պահեցից զբանս քո :

Զարթո՛ զաշս իմ , եւ նայեցայց 'ի
սբանչելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի , մի՛ թա-
գուցաներ յինէն զպատուիրանս
քո :

Փափիագեաց անձն իմ , 'ի ցանկալինձ
յիրաւունս քո յամենայն ժամ .

Սաստեցեր ամբարտաւանից . անի-
ծեալ ոյք խոտորեցան 'ի պատուի-
րանաց քոց :

Ի բաց արա՛ յինէն զնախատինս եւ
զարհամարհանս . զի զվկայութիւնս
քո խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք՝ և շարախո-

սէին զինէն. այլ ծառայ քո խորհէր
յիրաւունս քո :

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :
և խորհուրդք իմ արդարութիւնքո :
Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող. տէր

կեց՛ զիս ըստ բանի քում :

ԶՃանապարհս իմ պատմեցի քեզ, և
լուար ինձ . ուսո՞ ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Ի Ճանապարհս արդարութեանց քոց
իմաստուն արա՞ զիս, եւ քննեցից
զսքանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ձանձրա-
նալ. հաստատեա՞ զիս ՚ի բանս քո :

ԶՃանապարհս մեղաց ՚ի բաց արա
յինէն. և յօրէնս քո ողորմեա՞ ինձ :

ԶՃանապարհս ճշմարտութեան քոյ
ընտրեցի. եւ զիրաւունս քո ես ոչ
մոռացայ :

Մերձեցայ ես ՚ի վկայութիւնս քո
տէր. մի՛ յամօթ առներ զիս :

Ի Ճանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ. զի անդորր արարեր սրտի
իմոյ :

Օրէնսգէտ արա՛ զիս տէր՝ 'ի ճանաւ
պարհո իրաւանց քոց, և խնդրեցից
զիա յամենայն ժամ:

Խմաստուն արա՛ զիս, եւ քննեցից
զօրէնս քո. և պահեցից զնա բոլո-
րով սրտիւ իմով.

Առաջնորդեա՛ ինձ՝ 'ի շաւիղս պա-
տուիրանաց քոց, զի ընդ նոսա հա-
ճեցայ:

Խոնարհեցն զսիրտ իմ՝ 'ի վկայու-
թիւնս քո, և մի՛ յագահութիւն.
Դարձն զաշս իմ, զի մի՛ տեսից ըզ-
նանրութիւն.՝ 'ի ճանապարհո քո
կեցն զիս:

Հաստատեա՛ ծառայի քում՝ զբան
քո յերկիւղ քո:

Հան յինէն զնախատինս, զոր և կար-
ծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են.

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց
քոց. յարդարութեան քում կեցն
զիս:

Եկեսցէ՝ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո տէր. եւ փրկութիւն քո ըստ
բանի քում:

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն
զիս բանիւք. զի ես 'ի բանս քո յու-
սացայ:

Մի՛ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեան մին-
չեւ յոյժ. զի յիրաւունս քո յու-
սացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւի-
տենից:

Գնայի ես յանդորրու. զի զպա-
տուիրանս քո ինդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի:

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր
սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուի-
րանս քո՝ զոր սիրեցի. եւ խորհէի
յարդարութեան քում:

Յիշեա՛ զբան ծառայի քոյ, յոր եւ
յուսացուցեր զիս:

Սա միիթարեսցէ զիս 'ի խոնար-
հութեան իմում. զի բան քո կե-
ցաց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ . այլ յօրինաց քոց ես ոշ խո-
տորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տէր , և մխիթարեցայ .

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղա-
ւորաց , և ոյք թողին զօրէնս քո :
Գովելի են ինձ իրաւունք քո , 'ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր .
և պահեցի զօրէնս քո :

Աս եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս .
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի .
Փառք հօր և : Այժմ և միշտ և :

Բ. Բաժին իմ ես դու տէր , ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո :

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սըր-
տիւ իմով . ողորմեա՛ ինձ ըստ բանի
քում :

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ . եւ
դարձուցի զոտս իմ 'ի վկայու-
թիւնս քո :

Պատրաստեցայ եւ ոչ խռովեցայ .
զի պահեցի զպատուիրանս քո :
Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ .
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
լինիլ առ քեզ, վասն իրաւանց եւ
արդարութեան քոյ :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղա-
ծաց քոց, որոց պահեալ էին զպա-
տուիրանս քո :

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ
երկիր . զարդարութիւնս քո ուսո՞
ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառա-
յի քում տէր, ըստ բանի քում :
Զքաղցրութիւն, զիրատ, եւ զգի-
տութիւն ուսո՞ինձ . զի 'ի պատուի-
րանս քո ես հաւատացի :

Մինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ .
վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի
յոյժ :

Քաղցր ես դու տէր, եւ քաղցրու-
թեամբ քով ուսո՞ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Բաղմացան յիս անիրաւութիւնք
ամբարտաւանից . այլ ես բոլորով
սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանո

Քռ :

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա .

այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ , զի խոնարհ արարեր
զիս . որպէս ուսայց զարդարու-
թիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քոյ ,
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :
Զեռք քո արարին՝ և ստեղծին զիս .
իմաստուն արա՛ զիս՝ և ուսայց զպա-
տուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ եւ
ուրա՞ի եղիցին . զի ես 'ի բանս քո
յուսացայ :

Ծանեայ տէր զի արդարութեամբ
են դատաստանք քո . յիրաւի խո-
նարհեցուցեր զիս .

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթա-
րել զիս , ըստ բանի քում՝ զծառայս

Քռ :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք . քո՝ եւ

կեցից . զի օրէնք քո խօսք իմ էին .
 Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք 'ի
 տարապարտուց անիրաւեցան յիս .
 այլ ես հոգացայ 'ի պատուիրանսքո .
 Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և
 սք ճանաչեն զվկայութիւնսքո .
 Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու-
 թեան քում , զի մի՛ ամաչեցից .
 Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկու-
 թիւնսքո . զի ես 'ի բանսքո յու-
 սացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում . ա-
 սացի Երբ միսիթարեսցէ զիս .
 Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի . զի
 զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռա-
 ցայ :

Քանի՞ ինչ են աւուրբ ծառայի քոյ ,
 Երբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հա-
 լածաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զիսոր-
 հուրդս . այլ ոչ որպէս զօրէնսքո .
 Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
 են . 'ի նանիր հալածեցին զիս , օգ-
 նեա՛ ինձ .

Փոքր մի եւս եւ կորուսանէին զիս
յերկրի, այլ ես ոչ թողի զպատուի-
րանս քո:

Ըստ ողորմութեան քում կեցն զիս.
և պահեցից զվկայութիւնս բերա-
նոյ քոյ:

Յաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յեր-
կինս. ազգէ մինչեւ յազգէ ճշմար-
տութիւն քո:

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ:

Հրամանի քում մնայ տիւ. զի ամե-
նեքեան ծառայք քո են:

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կան-
խաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի
՚ի խօնարհութեան իմում:

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդա-
րութիւնս քո. զի նոքօք կեցուցեր
զիս:

Քո եմ ես, և կեցն զիս. զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի:

Ինձ սպատեցին մեղաւորք ՚ի կորու-
սանել. զի զվկայութիւնս քո ես ՚ի
միտ առի:

Յամենայն կատարածի տեսի զվախ-

Ճան, յոյժ անդորր էին ինձ պա-
տուիրանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո . զօրհա-
նապազ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն ա-
րարեր զիս 'ի պատուիրանս քո . զի
յաւիտեան իմ էին :

Քան զամենայն ու սուցիչս իմ ի-
մաստուն եղէ . զի վկայութիւնք քո
խօսք իմ էին :

Քան զծերսն իմաստուն եղէ . զի
զպատուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն Ճանապարհաց չարաց ար-
գելի զոտս իմ . որպէս զի պահեցից
զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ .
զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք
քո քան զմեղը՝ բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ա-
տեցի զամենայն Ճանապարհս չարաց,
զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց , եւ
լոյստան շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի . զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քոյ :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ . տէր՝ կեցն զիս ըստ բանի քում :

Հեղ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց տէր . և զիրաւունս քո ուսն ինձ :

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ . և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ . 'ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Խառանգեցի զվկայութիւնս քո յախտեան . զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել լարդարութիւնս քո յաւիտեան, վասն հատուցման :

Զանօրէնս ատեցի, եւ զօրէնս քո սիրեցի :

Յղնական եւ փրկիչ իմ ես դու . եւ ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Դ բա՛ց եղերուք յինէն շարք . եւ քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

Օգնեա՞ ինձ ըստ բանի քում, և կեց՞ զիս. եւ մի՛ յամօթ առներ զիս՝ 'ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա՞ ինձ, եւ ապրեցո՞ զիս. եւ խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Անարդեցեր զամենեսեան՝ որք ապրստամբք եղեն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Բեւեռեա՞ ընդ երկիւղքո զմարմին իմ. զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Փառք հօր և. Այժմ և միշտ և:

Դ. Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի մատներ զիս 'ի ձեռանեղաց իմոց:

Ընկալ զծառայս քո 'ի բարի. զի մի ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան
քում տէր, եւ բանից արդարու-
թեան քոյ :

Արա՛ ընդ ծառայի քում տէր ըստ
ողորմութեան քում . զարդարու-
թիւնս քո ուսո՞ ինձ :

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա՛
զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քու-
ժամ է պաշտել զտէր . խափանե-
ցին զօրէնս քո :

Լասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո, քան զամենայն ոսկի և զտպա-
զիոն :

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողե-
ցան ինձ . զի ատեցի ես զճանա-
պարհս չարաց :

Աքանչելի են վկայութիւնք քո ,
վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն
իմ :

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր
է, և իմաստուն առնէ զտղայս :
Զքերան իմ բացի, և առի զհոգի .
ի պատուիրանս քո փափագեաց
անձն իմ :

Նայեա՞ առ իս և ողորմեա՞ ինձ , ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քոյ .
ԶՃանապարհս իմ ուղիղ արա՞ ինձ
ըստ բանի քում , եւ մի՛ տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք :

Փրկեա՞ զիս 'ի զըպարտութիւնէ
մարդկան , եւ պահեցից զպատուի-
րանս քո :

Երեւեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո .
և ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո :

Վլտակք ջուրց իջին յաշաց իմոց՝ զի-
ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Արդար ես գու տէր , և ուղիղ են
դատաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկա-
յութեանց քոց . և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռա-
ցան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , եւ ծա-
ռայ քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես եւ արհամարհեալ .
եւ զարդարութիւնս քո ես ոչ մո-
ռացայ :

Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն

յաւիտենից . Եւ օրէնք քո ճշմարիտ են :

Աեղութիւնք եւ վիշտք գտին զիս .

և պատուիրանք քո խօսք իմ էին .

Արդարութեամբ են վկայութիւնք բո յաւիտեան . իմաստուն արա՛ և կեցն զիս :

Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով . լուր ինձ տէր , զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Աղաղակեցի առ քեզ և փրկեա՛ զիս . և պահեցից զվկայութիւնս քո :

Կանխեցի տարաժամու՝ աղաղակեցի . և ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Կանխեցին աչք իմ առ աւօտու . 'ի խօսիլ ինձ զբանս քո :

Զայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողորմութեան քում . և յիրաւունս քո՝ կեցն զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն . զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :

Մերձ ես դու տէր . եւ ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են :

Իսկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց
քոց . զի յաւիտեան հաստատեցեր
գնոսա .

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ . և փրկեա՛
զիս . զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ .
Դատեա՛ զդատաստանս իմ , և փրկեա՛
զիս . եւ ըստ բանի քում կեցո՛ զիս .
Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն .
զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին .
Գլմութիւնք քո բազում են տէր .
ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս :
Բազում են , որք հալածեն եւ նե-
ղեն զիս . 'ի վկայութեանց քոց ես
ոչ խոտորեցայ .

Հայէի յանագորոյնս՝ և մաշէի , զի
զպատուիրանս քո ոչ պահեցին .
Տե՛ս՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի .
տէր՝ ողորմութեամբ քով կեցո՛ զիս .
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է . յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քոյ :

Եշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր .
և 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ .
Ցնծացայ ես 'ի բանս քո , որպէս այն ,

որ գտանէ աւար բազում:
 Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօ-
 րէնս քո սիրեցի։
 Աօթն անդամ յաւուր օրհնեցից
 զըեզ, վասն իրաւանց և արդարու-
 թեան քոյ։

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ,
 ոյք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ՚ի
 նոսա գայթակղութիւն։
 Սպասեցի փրկութեան քում տէր,
 և զպատուիրանս քո սիրեցի։

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
 քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
 Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկա-
 յութիւնս քո։ զի ամենայն ճանա-
 պարհք իմ առաջի քո են։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի
 քո տէր։ ըստ բանի քում իմաս-
 տուն արա՛ զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
 և բանիւ քով փրկեա՛ զիս։
 Հղխեսցեն շրմունք իմ զօրհնու-
 թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
 զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են .

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս .
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի .
Ցանկացայ փրկութեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին .

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ .
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ .
Մոլորեցայ ես որպէս զոշխար կո-
րուսեալ . խնդրեա՛ զծառայս քո , զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ .
Փառք հօր և . Այժմ և միշտ .

Շարական, ի + հայոցեմ : Մաղ . Հոդուցն հանդուցելոց :

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
վասն հանգուցեալ հոգւոցն ա-
ղաշեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս՝
զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ .
Եւ զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ : Ամենակալ տէր
աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա-
Աղօթք, Քէւոռու ուրէ Աստունոյ :

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր Թիսուս Քրիստոս . ամէն .
Հայր մեր որ յերկինս :

Առաքեա՛ տէր զլօյս քո և զՃշմար-
տութիւն քո , զի առաջնորդեսցեն
ինձ և հանցեն զիս ՚ի լեառ սուրբ
և ՚ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ
առ աստուած , որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ :
Խոստովանեղեցքեզօրհնութեամբ՝
աստուած աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ ,
իամ ընդէ՞ր խոռվես զիս . յուսա՛
առ աստուած , խոստովանեա նմա՝
փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է .
Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
շեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա-
օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

ՓՈԽ

Եկեսցէ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո տէր. եւ փրկութիւն քո ըստ
բանի քում.

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն
զիս բանիւք. զի ես ՚ի բանս քո յու-
սացայ:

Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեան մին-
չեւ յոյժ. զի յիրաւունս քո յու-
սացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւի-
տենից.

Գնայի ես յանդորրու. զի զպա-
տուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի:

Խորհեմի ՚ի պատուիրանս քո , զըր
սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի-
րանս քո՝ զոր սիրեցի . եւ խորհեմի
յարդարութեան քում :

Յիշեա՞ զքան ծառայի քոյ , յոր եւ
յուսացուցեր զիս :

Այս միսիթարեսցէ զիս ՚ի խոնար-
հութեան իմում . զի բան քո կե-
ցոյց զիս :

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ , այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տէր , և միսիթարեցայ :

Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղա-
ւորաց , և ոյք թողին զօրէնս քո :
Դովելի են ինձ իրաւունք քո , ՚ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր .
և պահեցի զօրէնս քո :

Այս եղեւ ինձ ճանապարհ ՚ի
լիեանս . զի զարդարութիւնս քո
խնդրեցի :

Զանօրէնս ատեցի, եւ զօրէնս քո
սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու. և
ես 'ի բանս քո յուսացայ:

Ի բաց եղերուք յինէն շարք. եւ
քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ
իմոյ:

Օգնեամ ինձ ըստ բանի քում, և կե-
ցո՛ զիս. եւ մի՛ յամօթ առներ զիս
'ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեամ ինձ, և ապրեցո՛ զիս. և խոր-
հեցայց յիրաւունս քո յամենայն
ժամ:

Ոնարգեցեր զամենեսեան՝ որք ա-
պըստամբք եղեն յարդարութեանց
քոց. զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո:

Բեւեռեամ ընդ երկիւղքո զմարմին
իմ. զի 'ի դատաստանաց քոց եր-
կեայց յոյժ:

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի

քո տէր . ըստ բանի քում իմաս-
տուն արա՛ զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առ աջի քո տէր .
և բանիւ քով փրկեա՛ զիս :

Հղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո , յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս .
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
Յանկացայ փրկութեան քում տէր ,
և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ճեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ .
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Տոլրեցայ ես որպէս զոշխար կո-
ուուսեալ . խնդրեա՛ զծառ այս քո , զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռ ացայ :
Ե՞ եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամ-
արտաւ անից , և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ դողացուսցեն զմեզ :

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գոր-
են զանօրէնութիւն . մերժեսցին

և այլ մի կարասցեն հաստատիլ։
Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և
ուրախ եղէց յաստուած փրկիլ
իմ։

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կա-
ցոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան-
'ի վերայ պարանոցի թշնամոյն կա-
ցոյց զիս, եւ հանգոյց զիս երագ-
երագ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ
յերկինս հանգիցէ։

Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես,
ապաւէն իմ աստուած, և ես յու-
սամ 'ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո-
զին, և 'ի բանիցն 'ի խռովզւթենէ-
ի թիկնամէջս իւր ընկալֆի զքեզ-
'ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս-
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճը-
մարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի-
և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ-
Յիրէ որ շըջի 'ի խաւարի, 'ի գայ-

թակղութենէ դիւխն՝ 'ի հասարակ
աւուր:

Անկցին՝ 'ի կողմանէ քումմէ հա-
ղարբ, և բիւրբ լնդ աջմէ քումմէ.
և առ քեզինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօր քովք հայեսցիս
գու, և զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես. զի գու տէր յոյս իմես.
Զբարձրեալն արարեր քեզապաւէն.
զի ոչ հասցեն առ քեզչարբ, և տան-
ջանք մի՛ մերձեսցին՝ 'ի յարկսքու.
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալէ
վասն քո, 'ի պահելզքեզյամենայն
ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
քեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի
զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
գու, եւ առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
զնա. հովանի եղեց նմա, զի ծանեաւ
զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս՝ եւ ես լուայց

նմա . եւ առ նմա եղէց ՚ի նեղու-
թեան :

Փրկեցից և փառաւոր արտրից զնա-
երկայն աւուրբք լցուցից , և ցու-
ցից նմա զիրկութիւն իմ :

Առ քեզ տէր համբարձի զաշս իմ ,
որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառ այի ՚ի ձեռն տեառն
իւրոյ . եւ որպէս աչք աղախնոյ ՚ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
աստուած մեր . մինչեւ ողորմեսցիս
՚ի վերայ մեր :

Ողորմեա՛ մեզ տէր՝ ողորմեա՛ մեզ .
զի բազում լցաք արհամարհանօք .
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք , որք նախատէին զմեզ .
Եւ արհամարհանօք ամբարտաւա-
նից :

Աստուած յանուանքում կեցո՛ զիս ,
և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա՛
ինձ :

Աստուած լըւր ազօմից իմոյ , ունկն-
դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Յտաբը յարեան՝ ՚ի վերայ իմ, և հը-
լորը խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ աստուած առաջի
իւրեանց :

Ա. Հա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգաց իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քովսատակեա՛
զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
ռուցից քեզ . եւ խոստովան եղեց
անուան քում տէր, զի բարի է .
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս . և ՚ի թշնամիսն իմ ետես
ակն իմ .

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած
հարցն մերոց : գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց . գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես ՚ի աաճարի փառաց
սրբութեան քո . գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոց ար-
քայութեան քո . գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբես
 և հայիսյանդունգս . գովեալ եա .
 Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատու-
 թեան երկինից . գովեալ եառա :
 Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբու-
 թեան նորա , օրհնեցէք զնա 'ի հաս-
 տատութեան 'ի զօրութեան նորա :
 Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա ,
 օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծու-
 թեան նորա :
 Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնու-
 թեան , օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
 և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գո-
 վեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս բազցր , գո-
 վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան .
 ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Արդ արձակեան զծառայս քո տէր
 ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն .
 զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո .
 զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-
 նայն ժողովրդոց :

Այս յայտնեցար հեթանոսաց, եւ
վառք ժողովրդեան քում իսրայէլի։
Զգեցեր զձեռն քո և փրկեաց զիս
աշքո. և տէր հատուսցէ ընդ իմ։
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան։
զգործո ձեռաց քոց մի՛ անտես առ
ներ։

Տէր հա՞ն ՚ի բանտէ զանձն իմ, գու
հանամ զանուանէ քումմէ։
Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես։

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, եւ
յնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկ-
չաւ իմով։

Այս արար ՚ի վերայ խօնարհութեան
աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երա-
նիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծո հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգու-
թիւղածաց իւրոց. արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով։

Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
որտից, և քակեաց զհզօրս յամուոց։

Զիսոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատունս
արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւ-
րոյ յիշելով զողորմութիւն իւր:
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր
ընդ աբրահամու եւ զաւակի նորա
յաւիտեան :

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ . կե-
ց՞ զօրդի աղախնոյ քոյ . եւ արա
առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաշեսցեն .
զի գու տէր օգնեցեր ինձ, և միսի
թարեցեր զիս :

Փառք հօր և : Այժմ և միշտ :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ, և 'ի սուրբ խոչ քո յուսա-
ցեալ եմ թագաւոր երկնաւոր .
զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս
ունիմ առ քեզ . Որ երկայնամիտգ
ես առ ամենեսեան, մի՛ անտես առ
ներ զապաւինեալս 'ի քեզ . այլ պա-

Հեա՞ պատուական և սուրբ խաչիւ
քով՝ ի խաղաղութեան։

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած,
և խնդրեսցուք՝ ի նմանէ։ զի առաւ-
քեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզյերկիւ-
ղական գիշերիս, ի գիւական խռո-
վութենէ՝ ամբողջ պահելով զհո-
գի եւ զմարմին մեր մինչեւ ի կա-
տարումն ժամանակի ամաց մերոց։
Ամենակալտէր աստուած մեր՝ կեցն
և ողօրմեա։

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղու-
թեամբ անցուցանել հաւատով՝
ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց. ի տեառնէ։

Զքաւութիւն և զմողութիւն յան-
ցանաց մերոց. ի տեառնէ խնդ։

Զօրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու-
թիւնն յօգնութիւն անձանց մե-
ւս եւս միաբան վասն ճշմարիտ և։

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն .
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր .

ԱՂՅԹՔ

Տէր աստուած մեր՝ դու պահեա
զմեզ խաղաղութեամբ՝ ՚ի գիշերիս
յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի .
Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ
պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր .
Որպէս զի յամենայն ժամքեւ պահ .
պանեալ լիցուք յորոգայթից թշնա
մոյն . Եւքեզ հանցուք զօրհնու
թիւն եւ զփառս հօր եւ որդւոյ
և հոգւոյդ սրբոյ , այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն .

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք .

Հըեշտակի խաղաղութեան յանձն
արա զանձինս մեր աէր զօրու
թեանց , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
անխռովս ՚ի տուէ եւ ՚ի գիշերի ,
յարթնութեան եւ ՚ի հանգստեան
մերում . զի դու ես արարիչ լուսոյ

եւ հաստիշ գիշերի . Եւ այժմ աղա-
շեմք զբեզ տէր աստուած մեր,
զհանգիստ գիշերիս շնորհեա՛ խա-
ղաղութեամբ անցուցանել, և հա-
սանիլ 'ի պաշտօն առաւօտու յեր-
կըրսկադութիւն և 'ի փառաբանու-
թիւն ամենասուրբ երրորդու-
թեանդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն:

ՍԱԿՄՈՍ

Խաղաղութեամբ յայս եւ 'ի սոյն
ննջեսցուք և զարթիցուք . զի դու-
տէր միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ:

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աս-
տուած ըստ արդարութեան . 'ի
նեղութենէ ինձ անդորր արարեր .
ողօրմեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմոց :
Որդիք մարդկան մինչեւ յե՞րբ էք
խստասիրառք . ընդէ՞ր սիրէ՞ր զնան-
քութիւն, և խնդրէ՞ր զստութիւն :
Ծաներուք զի սբանչելիս արար տէր

սրբոյ իւրում. եւ տէր լուիցէ ինձ
 'ի կարդալ իմում առ նա.
 Բարկանայք՝ եւ մի՛ մեղանչէք, զոր
 ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
 ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդարու-
 թեան, և յուսացարուք ՚ի տէր:
 Բազումք ասէին թէ ո՛ ցուցցէ մեզ
 զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ
 առ մեզ լսս երեսաց քոց, և ետուր
 ուրախութիւն սրտից մերոց:
 Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
 իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս եւ ՚ի սոյն
 ննջեսցուք և զարթիցուք. զի գու-
 տէր միայն առանձին յուսով քով
 բնակեցուցեր զմեզ:

Ալլուիս Օրթի.

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն.
 Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
 Երկիւղածութեամբ լուարուք:
 Քահ. Արբոյ աւետարանիս Յիսուսի
 Քրիստոսի՝ որ լստ Յովհաննու.
 Փառք քեզ տէր աստուած մեր:

Պոօսխումեւ :

Ասէ աստուած :

Քաւ . Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ :

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . Եթէ ոչ
հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մե-
ռանիցի , ինքն միայն կայ . ապա ե-
թէ մեռանիցի՝ բագում արգիւնս
առնեւ . Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձա-
կէ զեա . Եւ որ ատեայ զանձն իւր
յաշխարհիս յայսմիկ , 'ի կեանսն յա-
շիտենականս պահեսցէ զնա : Եթէ
ոք զիս պաշտեսցէ , զինի իմ եկես-
ցէ . և ուր եսն եմ , անդ և պաշտօ-
նեայն իմ եղիցի . Եթէ ոք զիս պաշ-
տիցէ , պատուեսցէ զեա հայրն իմ :

ՀԱՐՈԶ

Փառք քեզ տէր աստուած մեր .

Առւրբ խաշխւս ազաշեսցուք զտէր ,
զիս սովլաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեզաց ,
և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան
իւրոյ . Ամենակալ տէր աստուած
մեր , կեցն և ողորմեա :

ԱՂՅԹԻ

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քով ՚ի խաղաղութեան. փրկեա՛յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն. Որժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն.

Հայր մեր որ յերկինս.

Մ ԱՂՅԹԱՆԻ

Անկանիմբ առ աջի քո սուրբ աստուածածին և աղաչեմբ զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց, և աղաչեա՛ զմիածին որդիդ փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց. Որ արձակիշդ ես կապելոց՝ պարգեւատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն՝ արձակեա՛ և զիս զբազմա-

Աղջու ՚ի կապահաց մահու ՚ի կեանսն
յաւիտենից :

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱԿՈՐՔ

ԱՐՀԱԿԻՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ:

ԲԱՆ ԺԲ.

Դնկալ քաղցրութեամբ՝ տէր առ
ուուած հզօր, զգառնացողիս զաղա-
շանս. մատի՛ր գթութեամբ առ
պատկառեալս դիմօր. փարատեա՛
սմենապարգեւ, զամօթական տըխ-
ուութիւնս. բարձ յինէն ողորմած՝
զանբերելի ծանրութիւնս. անջըր-
պետեա՛ հնարաւոր զմահացու կըր-
թութիւնս. աւարեա՛ միշտ յաղ-
թող՝ զիսաբողին հաճութիւնս. բա-
ցատրեա՛ վերնային զմոլելոյն մառա-
ևուղ. կնքեա՛ կեցուցիչ՝ զկորուսին
ոնթացմունս. ցրուեա՛ ծածկատես-
զըմբռնողին չար գոմունս. խորաա-
լիեա՛ անքննին, զմարտողին դիմեց-
նունս. Տեառնազրեա՛ քո անուամբդ՝

զլուսանցոյց երդ յորկիս . պարփակեա՞ք ձեռ ամբդ՝ զառ աստաղ տաճարիս . գծագրեա՞ք արեամբդ՝ զմուտ սեմոց սենեկիս . կերպացն զքո նշանդ՝ 'ի հետս ելից մաղթողիս . ամբացն քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտի . մաքրեսցես 'ի հաղբից՝ զծածկարան անկողնոյս . պահեսցես քո կամօքդ՝ զտառ ապեալ անձն ոգւոյս . անխարդախ արասցես՝ զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս . կացուսցես շըջափակ՝ զպար զօրուդ երկնայնոյ . կարգեսցես 'ի դիմի՝ ընդդէմ դիւացն դասու . Տօւր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս , բարեխօսութեամբ հայցուածոց սրբուհւոյ աստուածածնիդ՝ և ամենայն ընտրելոց . Ամիոփեալ պարուրեա՞ զպատուհան տեսութեանց՝ զգայարանացս խմաստից անզարհուրելի զետեղամբ՝ 'ի ծփական խռովութեանց , կենցաղական զբաղմանց , անբջական երազոց , խո-

ականաց ցնորից, յիշատակաւ քո
յուսոյդ՝ անվեսսելի պաշտպանեալ.
Եւ սթափեալ վերստին՝ ի ննջմանէ
անբութեան՝ ամենազգաստ արթ-
ութեամբ, հօգենորոգ զուարթու-
թեամբ՝ ի քեզ արձանացեալ, զայս
այն մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւա-
ռոց քեզ ամենօրհնեալ թագաւոր
իառաց անձառից, փառաբանողաց
բրկնագումար խմբից երգակցեալ
յերկինս առաքել, Զի դու փառա-
ռորեալ ես յամենայն արարածոց
յաւիտեանս յաւիտենից. ամեն-

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի ԴԻՒԱՑ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

Նորին սրբոյն Գրիգորի :

ԲԱՆ ՂԳ.

Խստուած յաւիտենական, բարե-
ար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ,
յօրինիչ գիշերոյ. կեանք ի մա-
ռու, և լոյս ՚ի խաւարի. յօյս ակն-
ենողաց և երկայնմտութիւն տաշ-

րակուսելոց . որ ամենաբուեստ ի-
 մաստութեամբ քով՝ դարձուցանես
 յայգ զստուերս մահու , աննուազ
 ծագումն եւ անմուտ արեգակն .
 քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տե-
 րութեան քոյ խաւար գիշերոյ .
 Որում կրկնի ծունը երկրպագու-
 թեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւո-
 րաց և երկրաւորաց և սանդարամե-
 տականաց . որ լսես զհեծութիւն
 կապելոց , և հայիս յաղօթս խոնար-
 հաց , և ընդունիս զխնդրուածս նո-
 ցա : Աստուած իմ և թագաւոր իմ.
 կեանք իմ և ապաւէն իմ . յոյս իմ
 և վստահութիւն իմ . յիսուս քրիս-
 տոս , աստուածդ ամենայնի . սուրբդ
 հանգուցեալ 'ի հոգիս սրբոց , միսի-
 թարութիւն վշտաց՝ եւ քաւարան
 մեղուցելոց . որ գիտես զամենայն
 յառաջքան զլինիլ նոցա , առ աքեա
 զպահպանողական զօրութիւն աջոյ
 քոյ , և փրկեա՛ զիս յերկիւղէ գիշե-
 րի և 'ի դիւէ շարէ . Որպէս զի զյի-
 շատակ սոսկալի եւ սուրբ քոյ ա-

նուանդ՝ միշտ համբուրեալ շըր-
թամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան շնչոյ,
կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիկ՝ որ
կարդան զբեղ ՚ի բոլոր սրտէ։ Եւ
ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ, զոր
սստուածային արեամբդ քո ներ-
կեալ նորոգեցեր, և ՚ի նոյն շնորհ
որդեգրութեան զմեղ մկրտեցեր,
և ՚ի փառս պատկերի քոյ նկարեալ
յօրինեցեր։ այսու պարգեւօք աս-
տուածականօք, ամաչեսցէ սատա-
նայ, քակտեսցին մեքենայքն, բարձ-
ցին որոգայթքն, պարտեսցին մար-
ուուցեալքն, պակասեսցին զէնքն
սայրասուրք, մերժեսցի մէգն, փա-
ռատեսցի խաւարն, մեկնեսցի մա-
ւախուղն։ Բազուկի քո հովանասցի,
և աջ քո կնքեսցէ։ վասն զի գթած
ես և ողորմած, և անուն քո կոշե-
ցեալ է ՚ի վերայ ծառայից քոց։ Եւ
քեղ ընդ հօր՝ հոգւովդ սրբով
իառք եւ իշխանութիւն յաւի-
տեանս յաւիտենից։ ամեն։

ԱՂՋԹՔ ԶՈՐԱԿՈՐ

Նորին սրբոյն Գրիգորի.

ԲԱՆ ԻԱ.

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհ
նեալ յամենայնի, հօրդ ահաւորի
անքննին ծնունդ, որ տկարանայ առ
՚ի քէն և ոչինչ։ Որ ՚ի ծագել անըս-
տուեր նշուլից՝ ողորմութեան քոյ
փառաց, հալին մեղք։ հալածին
գեւք։ ջնջին յանցանք։ խզին կա-
պանք։ խորտակին շղթայք։ կենդա-
նածնին մահացեալք։ բժշկին հա-
րուածք։ ողջանան վէրք։ բառնին
ապականութիւնք։ տեղի տան տըխ-
րութիւնք։ նահանջին հեծութիւնք։
փախնու խաւարն։ մեկնի մէգն։
մերժիմառախուղն։ փարատիմռայլն։
սպառի աղջամուղջն։ վերանայ մու-
թըն։ գնայ գիշերն։ տարագրի տագ-
նապն։ չքանան չարիքն։ հալածին
յուսահատութիւնքն։ եւ թագա-
ւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քաւիշդ-
ամենայնի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել

ամարդկան ոգիս , այլ կեցուցանել .
 Ճնդ ինձ զանթիւ շարիսն իմ՝ բա-
 ղում ողորմութեամբդ . Զի դու մի-
 պյն եւ յերկնի անձառ , և յերկրի
 անզննին . ՚ի տարր գոյի , և յեզերս
 ագաց աշխարհի . սկիզբն ամե-
 այնի , եւ յամենայնի . ամենայն
 բմամբ օրհնեալ ՚ի բարձունս . եւ
 քեզ ընդ հօր եւ հոգւոյդ սրբոյ
 փառք յաւիտեանս . ամէն .

ԱՂՅԹՔ ԻՒՐԱԲԱՆՉԻՒՐ ԱՆՉԻՆ
 ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ԳՐԻՍՏՈՍ

Զոր արարեալ է տեառն Ներսիսի
 Հայոց կաթուղիկոսի .

Դաւատով խոստովանիմ , և երկիր-
 ագանեմքեզ , հայր եւ որդի եւ
 ուրբ հոգի , անեղ և անմահ բը-
 ռութիւն , արարիչ հրեշտակաց և
 արդկան և ամենայն եղելոց . և ո-
 րմեա՛քո արարածոց և ինձ բազ-
 մամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիր,
պագանեմքեզ, անբաժանելի լոյս
միասնական սուրբ երրորդութիւն
եւ մի աստուածութիւն, արարիչ
լուսոյ և հալածիշ խաւարի. հալա-
ծեա' ՚ի հոգւոյ իմմէ զիսաւար մե-
ղաց և անգիտութեան. և լուսա-
ւորեա' զմիտս իմ ՚ի ժամուս յայս-
միկ աղօթելքեզ ՚ի հաճոյս, և ըն-
դունիլ ՚ի քէն զիսնդրուածս իմ. և

ողորմեա:

Հայր երկնաւոր աստուած ձշմա-
րիտ, որ առաքեցեր զորդիդ քո սի-
րելի ՚ի խնդիր մոլորեալ ոշխարին
մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկա՛լ
զիս որպէս զանառակ որդին, և զգե-
ցն ինձ զպատմուճանն զառաջին՝ զոր-
մերկացայ մեղօք. և ողորմեա:

Որդի աստուծոյ աստուած ձշմա-
րիտ, որ խոնարհեցար ՚ի հայրական
ծոցոյ, եւ առեր մարմին ՚ի սրբո-
կուսէն մարփամայ, վասն մերոյ փըր-
կութեան. խաչեցար, թաղեցար
և յարեար ՚ի մեռելոց, և համբար

ար փառօք առ հայր . մեղայ յեր-
ինս և առաջի քո . յիշեա՞ զիս որ-
լես զաւազակն յորժամգաս արքա-
յութեամբ քով . և ողորմեա :

ոգի աստուծոյ աստուած ճշմա-
խա , որ իջեր 'ի յորդանան եւ 'ի
ևրնատունն , և լուսաւորեցեր զիս
կրտութեամբ սուրբ աւազանին .
եղայ յերկինս և առաջի քո , մաք-
եա՞ զիս վերստին աստուածային
րով . քով որպէս հրեղէն լեզուօք
սուրբ զառաքեալսն . և ողորմեա :

նեղ բնութիւն , մեղայ քեղ մտօք
մովք , հոգւով եւ մարմնով իմով .
' յիշեր զմեզս իմ զառաջինս՝ վասն
անուանդ քոյ սրբոյ . և ողորմեա :
եսող ամենայնի , մեղայ քեղ խոր-
ըրդով բանիւ եւ գործով . ջնջեա՞
ձեռագիր յանցանաց իմոց , եւ
լեա՞ զանուն իմ 'ի գործութեան
կենաց . եւ ողորմեա :

ննող գաղտնեաց , մեղայ քեղ կա-
աւ և ակամոյ , գիտութեամբ և
նգիտութեամբ . թողութիւն շը-

Նորհեա՞ մեղաւորիս, զի՞ ՚ի ծննդե՞
նէ սուրբ աւազանին մինչեւ ցայսօր՝
մեղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
թեանդ քոյ զգայարանօք իմովք, և
ամենայն անդամօք մարմնոյս. եւ
ողորմեա.

Ամենախնամ տէր, դի՛ր պահապան
աշաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ո՛չ
եւս հայիլ յարատ, եւ ականջաց ի-
մոց՝ ո՛չ ախորժել լսել զբանս շարու-
թեան, եւ բերանոյ իմոյ՝ ո՛չ խօսիլ
զստութիւն, և սրտի իմոյ՝ ո՛չ խոր-
հիլ զշարութիւն, եւ ձեռաց իմոց՝
ո՛չ գործել զանիրաւութիւն, և ո-
տից իմոց՝ ո՛չ գնալ ՚ի ճանապարհա-
անօրէնութեան. այլ ուղղեա՞ զշար-
ժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատ-
ուիրանաց քոց յամենայնի. եւ ո-
ղորմեա.

Հուր կենդանի քրիստոս, զհուր սի-
րոյ քոյ՝ զոր արկեր յերկիր, բորբո-
քեա՞ յանձն իմ. զի այրեսցէ զաղա-
հոգւոյ իմոյ, եւ սրբեսցէ զխիղ-
մտաց իմոց, եւ մաքրեսցէ զմեղ-

Տարմեոյ իմոյ, եւ վառեսցէ զլոյս
գիտութեան քոյ՝ ՚ի սրտի իմում.
և ողորմեա.

Դմաստութիւն հօր յիսուս. տուր
ինձ իմաստութիւն, զբարիս խոր-
հիլ և խօսիլ՝ եւ գործել առաջի քո
յամենայն ժամ. ՚ի չար խորհրդոց
ի բանից և ՚ի գործոց փրկեա՛ զիս.
և ողորմեա.

Յամեցող բարեաց տէր կամարար,
ի՞ թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ
նալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ
իշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց.
և ողորմեա.

Արքայ երկնաւոր, տուր ինձ զար-
քայութիւն քո, զոր խոստացար սի-
ելեաց քոց. և զօրացն զսիրտ իմ
ստել զմեզս, և սիրել զքեղ միայն,
և առնել զկամս քո. և ողորմեա.

Նեամող արարածոց, պահեա՛ նշա-
ւաւ խաշի քո՝ զհոգի եւ զմարմին
մ՝ ՚ի պատրանաց մեղաց, ՚ի փոր-
հութեանց դիւաց, և ՚ի մարդոց ա-
խրաւաց, եւ յամենայն վտանգից

Հոգւոյ և մարմնոյ . և ողորմեա .
Պահապան ամենայնի քրիստոս , աջ
քո հովանի լիցի ՚ի վերայ իմ , ՚ի
տուէ և ՚ի գիշերի , ՚ի նստիլ ՚ի տան ,
՚ի գնալ ՚ի ճանապարհ , ՚ի ննջել եւ
՚ի յառնել , զի մի՛ երբէք սասանե
ցայց . և ողորմեա :

Աստուած իմ , որ բանաս զձեռն քո
եւ լնուս զամենայն արարածս ո
ղորմութեամբ քով . քեզ յանձն
առնեմ զանձն իմ . դու հոգա եւ
պատրաստեա զպէտս հոգւոյ եւ
մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ
յաւիտեան . և ողորմեա :

Դարձուցիչ մոլորելոց , դարձո՛ զիս
՚ի չար սովորութեանց իմոց ՚ի բարի
սովորութիւն . և բեւեռեա՛ ՚ի հո
գի իմ զսոսկալի օր մահուն , և զեր
կիւղ գեհենոյն , և զսէր արբայու-
թեանն , զի զզացայց ՚ի մեղաց , և
գործեցից զարդարութիւն . եւ ո
ղորմեա :

Աղբիւր անմահութեան , աղբերա-
ցո՛ ՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ա

պաշխարութեան՝ որպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յաւաջքան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեաւ.

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարզեւեա՞ ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ եւ արեան քոյ հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. և ողորմեաւ.

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս, քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխոռով անցուցանելընդ չարութիւն այսոցն, որբ են 'ի ներքոյ երկնից. և ողորմեաւ.

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս, արժանաւորեա՞ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն, եւ հանգչել յուսով բարեաց՝ յօթեւանս արդարոց՝ մինչեւ յօր մեծի գալստեան քոյ. եւ ողորմեաւ.

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք հօր դատել զկենդանիս եւ

զմեռեալս, մի՛ մոտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՞զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա՞ ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ.

և ողորմեա:

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա՞ ամենայն հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց եւ օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց եւ մեռելոց. շնորհեա՞ եւ թշնամեաց իմոց եւ ատելեաց զթողութիւն՝ որ առ իս յանցանացն. և գարձն զնոսա ՚ի շարեացն, զոր ունին վասն իմ. զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. եւ ողորմեա:

Փառաւորեալ տէր, ընկա՞լ զազաշանս ծառայիս քոյ, և կատարեա՞ ՚ի բարի զիսնդրուածս իմ. բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, և յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին. եւ սրբոց առաքելոց. մարգա-

րէից, վարդապետաց՝ մարտիրոսաց՝
հայրապետաց՝ ճգնաւորաց, կուսա-
նաց, միանձանց, և ամենայն սրբոց
քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց։
Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն
անբաժանելի սուրբ երրորդու-
թեանդ յաւիտեանս յաւիտենից։
ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին
բարեխօսութեանն տէր ընկալ զա-
ղաչանս մեր, և կեցն զմեզ։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ զաստուածածինն՝ եւ զա-
մենայն սուրբս բարեխօս արասցուք
առ Հայր ՚ի յերկինս, զի կամեցեալ
ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուսցէ
զարարածս իւր։ Ամենակալ տէր
Աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

ԱՂՅԹՔ

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր բարե-

խօսութեամբ սուրբ աստուածած-
նին՝ անարատ ծնողի միածնի որդւոյ
քոյ, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց
քոց, եւ որոց այսօր է յիշատակ:
Լուր մեզ տէր, և ողորմեա՛. ներեա՞
քաւեա՞ և թող զմելու մեր: Արժա-
նաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւո-
րել զբեզ ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Զհանգստեան զաղօթս եւ զաղա-
չանս ընկալ մարդասէր աստուած ՚ի
հաճոյս բարերար կամաց քոց. եւ
մեր մեղաց և բազում յանցանացն
թողութիւն շնորհեա՛. եւ քեզ
փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ տէր աստուած մեր, որ
պարգեւեցեր զօրս զայս բարեաւ
և խաղաղութեամբ անցուցանել:

Մարդասէր աստուած, զառաջակայ
գիշերս՝ որ ՚ի վերայ մեր գալոց է,
՚ի մեղաց փրկեա՛, ՚ի չարեաց ազա-
տեա՛, եւ ՚ի գործս բարիս առաջ-
նորդեա՛:

Առաւօտու օրհնութեանցն և փա-
ռաքանութեանցն արժանի արա՛
զամենայն հաւատացեալս անուանդ
բում որբոյ և պահեա՛ ՚ի խաղաղու-
թեան:

Տէր աստուած մեր, տուր զբո խա-
ղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի-
բա՛րձ ղցասումն և զպատուհասն ՚ի
յարարածոցս:

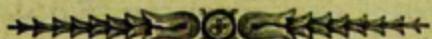
Ողորմեա՛ հարց եւ եղբարց մերոց՝
կենգանեաց և հանգուցելոց:

Ողորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց, երախ-
տաւ որաց, պտղատուից, սպասա-
ւորաց, և այնոցիկ՝ որբ ընդ հովանե-
տաւ որբոյ եկեղեցւոյ են հանգու-
ցեալ:

Տէր աստուած, օգնեա՛ թագաւո-
րացն քրիստոնէից, եւ իշխանացն
բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց

նոցին՝ պահելով՝ ի խաղաղութեան։
Տէր աստուած մեր, պահեա՛ զա-
ռաջնորդս և զեղքայրութիւնս մեր
ամբողջ եւ անխռով՝ ի կամս ողոր-
մութեան քոյ։

Նշանաւ սուրբ և պատուական խա-
չի քոյ՝ հալածեա՛ զերեւելի եւ զա-
ներեւոյթ թշնամին՝ ի սահմանաց
մերոց և ՚ի բնակութենէս մերմէ։
Փրկեա՛ զմեզ՝ ՚ի հրոյն յաւիտենից,
և քեզ փառք յաւիտեանս։ ամէն։
Օրհնեալք եղերուք ՚ի շնորհաց
սուրբ հոգւոյն։ երթայք խաղաղու-
թեամբ։ և տէր եղիցի ընդ ձեզ և
ընդ ամենեսեանսդ։ ամէն։

ՅԱԻԵԼՈՒՑ

ՅԱԴՈԹԱՄԱՏՈՅՅ ԳՐՈՅ
ՍՐԲՈՅՆ ԴՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՑԻՈՅ

ԱԴՅՈՅՔ ԱՌԱԻՕՏԵԱՆ

ԲԱՆ 27.

Արքա՞ն երկնաւոր, թագաւոր բարձրեալ,
Տեղ բոլորից, ամենից ակնկալութիւն, ստեղ-
ծնդ տեսականաց, հաստիչ իմանալեաց, պատ-
ճանու եղանութեանց, կազմիչ հանդերձելոց,
տուիչ լուսոյ, առիթ առաւօտու, պատրաստիչ
վաղըրդենի և երեւեցուցիչ երեկոյի, տարրիչ
խաւարի, արուեստաւոր բարեհնար, իմաստու-
թեան գործունեայ, քաւարան օրհնեալ, հալիչ
մեղանաց, հալածիչ ցաւոց, քակտիչ դառնու-
թեանց, պահպանարան հանգստեան, հնար-
նիրհման, յարմարիչ քնոյ, պարգեւիչ ննջման,
ընջնյ յարակարգութիւն, զգայութեան տեւո-
ղութիւն, ցրիչ ցնորից, յեղանակիչ անրջոց,
փոխարկութիւն զարհուրմանց, այլայլութիւն
տիրութեանց, խափանիչ խիթմանց, ընդար-
ձակիչ կարծեաց, համադրութիւն ծփմանց, ա-
հագնութիւն խարդախմանց, հարուածիչ դի-
աց, փախուցիչ ախտից, ընկղմիչ գայթակ-
լութեանց.

Պաշտպանեան երկնաստեղծ ձեռամբդ , զօ-
 քացն՝ բարձրացեալ քո աջովդ , ամփոփեան ամե-
 նակալդ թեւօք , ծածկեան Աստուածեան խնա-
 մօքդ , ամրացն՝ վերակացութեամբ վերնայնոցդ .
 շուրջանակի պարսպեան՝ գումարտակօքդ անմա-
 հից , 'ի յամենսւստ պարփակեան կցորդութեամբ
 հրեշտակացդ , վանեան զընդդիմամարտն իմ՝ զի-
 նուորութեամբ զուարթնոցդ , պատսպարեան՝ զսա-
 սանեալս՝ աստուածածնիդ մաղթանօք , զբանակս
 անդրանկացդ բարեկարգեան ինձ պահապան :
 Բաց ընդ աչացս դիմաց և զմտացս իմ տեսանե-
 լիս . զգանստ արա ընդ հոգւոյս՝ և զծանրոբեռն
 կրիցս դանդաղութիւն , վերացն՝ Տէր , 'ի զգա-
 յութեանցս՝ զմածեալս յիմարութիւն . բարձ .
 միայն բարեգործ , զպատրուակիս թանձրութիւն .
 Ընդ սկզբանն բերմանս լուսոյ՝ զողորմութիւն քո
 ծագեան , ընդ ելից արեւուն՝ արդարութեան ա-
 րեգակնդ 'ի յանձկութիւն սրտիս մոտէ . ճա-
 ռագայթ քո փառացդ 'ի յիմաստիցս խորհրդա-
 նոց ջահեսցի , խաչիդ տեառնագրաւթիւն՝ ընդ
 շունչս և ընդ մարմինս համասփիռ տարածեսցի .
 Յանձն առնեմ քեզ յաւուրս զքո յարմարեալ
 տաղաւարս՝ պահպանաւ ոգւոյս՝ որ 'ի սմին . Զի-
 գնւ եւ Աստուած անքննին , առ ամենեսին բա-
 ւական եւ յամենայնում բովանդակ , օրհնեալ
 յաւիտեանս . ամէն :

Ա.Դ.Թ.Ք ԵՐԵԿՈՑԵԱՆ

ԲԱՆ ԴԱ.

Տէ՛ր, Տէ՛ր գլութեանց և Աստուած ողոր-
ութեանց, Անուն մեծութեան, Զայն ահաւո-
ութեան, կոչումն սաստկութեան, Լուր ան-
հասութեան, Բարբառ դողութեան, Հնչումն
հիացման, Յուսադրութիւն բարերարութեան՝
Ամէնողօրմ քաղցրութեան. յորմէ երկուցեալ
ասանին ամենայն բնութիւնք եղելոց. 'ի քո-
պառնալեաց ահիդ պակուցման՝ սաւառնին Սե-
սվեէք, ամփոփին Գերովեէք, պարուրին պարք
ուսակերպիցն, երկնչին հիացմամբ՝ բոլոր Պե-
տութիւնք վերնոցն, նցյաք ցնծան դողութեամբ
Աեծաւ՝ 'ի մի նաւակատիս բերկութեան. զար-
ուրին դեւք, ընկրկին չարութեանցն գունդք,
զակասին խաւարասիրացն հոգիք, անդնդոց մատ-
ին՝ հրեշտակք օտարին. կապին նշանաւ Խաչին՝
յարձակմունք դիմումարտին, փակին 'ի ստորին
անտի՝ քինաւոր Ամաղեկացիքն, անխզելի հան-
ուցիւքն պաշարին՝ խումբք հակառակորդին,
որդելին անզերծ զնտանաւ՝ մահազինացն կա-
հառք, պնդին 'ի մետաղս ահեղ հրամանից՝ այ-
ականացն գումարք, պապանձին կարկեալ ընդ-
իմարանիցն դասակցութիւնք, պարաւանդին
փւծմամբ կորստեան՝ աներեւութիցն ժողովք,
ոնդոյն շղթայիւք նեղին՝ առաքելութիւնք դե-
ապքիստոսին.

Ահա կարկառեմ մատամբք ձեռինս զտեառ-
նագրութիւն նշանիդ ՚ի ժամ գիշերիս , որ ո՛չ
մժանաս խաւարաւ անգիտութեան , ամենեւին
տեսականութիւն , քան թէ ՚ի լոյս անմատոյց
հանգուցեալ բնակիս . Ընկալ զաղազողս վտան-
գաւոր գոհաբան՝ ընդ պահպանութեամբ թեւոց
հզօրիդ , փրկեան ՚ի ցնորից՝ եկամուտ պղտորու-
թեանց , սուրբ արա զզգայարան հայելեաց՝ սրտիս
նկատմանց . ամրացն փայտիւդ կենաց՝ ՚ի տիրա-
կան անրջոց , արեամբ քո սրսկեան զշրջակույու-
թիւն կայիցս , զհետս ելումտիցն՝ կաթուածով
կենարար կողիդ գծագրեան . երգոցն պահպանա-
րան՝ քառակերպիդ ձեւակերպութիւն եղիցի հ
հանդէպ տեսութեան աշտցս ամբարձման՝ փըր-
կականդ քո կրից խորհուրդ առդիցի , ընդ բարա-
ւոր յարկիս՝ չարչարանաց քոց գործի հաստիցի .
զծառոյդ օրհնութեան՝ հաւատ յուսոյ իմոյ կա-
խեսցին Արգել Տէր , սովաւ՝ զսատակիչն հոգւոց
մտցէ անխափան՝ պաշտպանն լուսոյ . և ընդ սաս-
տիկ ծանրութեան ցաւոցս և զբեռն պարտեացու-
թեթեւացն , զոր ՚ի լռարանի մոտացա ամփոփման
մահճացս անկողնի , ուշաբերեալ զյուսահատու-
թեանցն դառն պտղոցն , խոստովանիմ ամենագի-
տիդ՝ զանհամար մասունս գործոց չարաչար անօ-
րէնութեանցս .

Հանգն զվաստակեալս՝ ՚ի բազմածուփս աշ-
խատութենէ , բարձ զտագնապ տարակուսանաց
ոգւոյս կօրծանման , զդառնութիւնն ընդ վշտացն
զհեծութիւնն ընդ կարեացն , զանձկութիւնն
ընդ թշուառութեանցն , զհառաշմունսն ընդ խոր-

բակմանցն, զրեկութիւնն ընդ ապշութեանցն, մեմբրութիւնն ընդ շրտմանցն, զարբեցութիւնն ընդ յիմարութեանցն, զթերամտութիւնն ընդ խելագարութեանցն, զսառումն սիրոյն եւ հրային ջերմութիւն աղուական ախտին. Օժան ամիկ լեռ տկարութեան՝ բազմատիսուրս տարտանութեան, բարեգործ աջովդ չնորհի, ձեռամբդ սրողողի, մատամբդ կենսաբաշխի, փառօքդ հշտափայլի, յարակայութեամբդ անեղծի, երեսորդ զուարիմականի, իսկութեամբ էփդ պաշովի, բարձրութեամբդ երկրպագելի. Հատոն չարաշար հեծութիւն՝ կորստականս խեղդման, նոր գիւտ շարին, զհին խարդախութիւն բանարկուին, զօտար ազգեցմունս՝ 'ի մահ կարթովին, զանյարմարական երեւոյթս՝ հանապազորեան եղեռնադորձին, զառ աչս հնարադրութիւնն դժնդակ դիւին, զողսքական բացաշնչութիւն ձգող կախարդին. Պահեամ 'ի տեղւոջ հանստեան մեռօրինակ ոյսր դադարման յաներեցիթ մտածութեանց, 'ի մասնաւոր սխալութեանց, 'ի մեծագոյն գայթակղութեանց, 'ի նորբագոյն ոտնառութեանց, 'ի խարեբայ չարանձրութեանց. Հեռացն զանդէպ մտածութիւն՝ 'ի զգայսւթեանց ծառայիս յանցաւորի, կիրս բասրելիս, զվարս թշնամանելիս, զդիպուածաւատկառելիս, զհետս զբիպելիս, զպատիրս ձաելիս, զիսորհուրդս անդոսնելիս, զյաւելաբառութիւնն նշկահելիս. Անսխալ հոգւով և անշախս մարմնով զապաւինեալս 'ի քեզ՝ հանդերեամ 'ի շնչմանէ հողմոց, 'ի զարկմանէ բռնու-

թեանց , 'ի բախմանէ փոթորկաց , 'ի յոստմանէ մրրկաց , 'ի յարձակմանէ գաղանաց : Ի կտիման աչացս , հայեցուած սրտիս մի ստուերասցի՝ այլ զուարթասցի՝ , պայծառասցի՝ , վայելասցի՝ , ընդքեղ փայլեսցի՝ , Տէր Յիսուս Քրիստոս , լուսաւոր վառմամբ անշիջանելեաւ : Բանիւ քով սրբեան զպատսպատրանս բազմակտնիս՝ 'ի խորամանկութեանց , 'ի զբաղմանց , 'ի քո ատելի յիշատակաց , 'ի վերնամարտ մտածմանց , 'ի քրէական մորոսութեանց , 'ի տիրանենդ անշնօրհութեանց . յԱստուածընդդէմ հերձուածութեանց : Գընդիւք վերնսյնոցդ՝ վերակացու ինձ լիցիս , պետութեամբք , իշխանութեամբք , զօրաւորօքն անյալթականաց՝ մաքուր մատակարարաց Սուրբ Աստուածութեանդ . Առաքեալքն՝ աւետեաց Աւետարանաւն , Մարգարէք՝ կտակարանօքն մաղթանք երջանկաց՝ 'ի կատարածի աւուրն ընծայեալ . Որովք նիրհեցից երկիւղիւ՝ ըստ քեզ տրտմութեամբ , և զարթեայց շնորհօք քո՝ կըր կին ուրախութեամբ . եթէ վհատութեամբ նընջեցից , յարեայց դարձեալ հոգեւորական բերկը բութեամբ . եթէ ընկողմնեցոյց մեղանօք կանգնեցայց վերստին զատեալ 'ի խղճէ անաղմանբծութեամբ :

Լուր ինդրուածոց՝ ամենահառաչ ձայնի հեծութեան , միայն բազմագութ , բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածնիդ եւ ամենայարդարոյ եւ նահատակաց ընտրելոց : Եւ Քեզ փառք յամեննեցունց իմովս գոչմամբ՝ վերառաքեցեալ սրբովք զուարթնոցն անմահականաց :

դասուց, ՚ի գովեստ Հօրք քոյ Աստուծոյ մերոյ և
Հոգւոյդ Արբոյ բնաւից հաստօղի եւ յօրինողի՝
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

ՀԱՌԱՋՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽ ՔԱՆ ԶԼՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆ ԻԷ.

Եկ քանզի ըստ ողբաձայնիցն բանաստեղծութեանց վերընծայելոց՝ զդրութիւն թուոցս յարմարեցի կական և հեծութիւն, հառաջանք կողկողադինք, դառնութեան լալումն եւ արտասուաց երդք. դարձեալ սկսոյց զճառ պաղատանացս խոստովանօրէն զղջականաբար, զգաղտնածածուկսն յայտնաբարբառ. զի անդրադարձութեամբ սկզբանցն եւ վերջնաւորօքն բառիւք՝ զնոյն համաձեւութիւն ՚ի մի թախանձնմին մաղթանաց հոգեկեցոյցն խոնարհութեան՝ աստանօրեղից.

ՄԵՂԱՅ մեծիդ բարերարութեան՝ անարգս մեղս. **ՄԵՂԱՅ** ծագմանդ ճառագայթից՝ խաւարս մեղս. **ՄԵՂԱՅ** շնորհացդ անբաւ երախտեաց արդարեւ մեղս. **ՄԵՂԱՅ** սիրոյդ վերնում գթութեան՝ յայտնապէս մեղս. **ՄԵՂԱՅ** ստացողիդ յոչէութենէ՝ ստուգապէս մեղս. **ՄԵՂԱՅ** գերունակ գոգոյդ գրգանաց՝ անբաւս մեղս. **ՄԵՂԱՅ** աննուաղլուսոյդ վսյելման՝ նենգողս մեղս. **ՄԵՂԱՅ** ճաշակման անճառդ կենաց՝ բա-

զումն մեղայ . Մեղայ անհաս պարգևացդ ձրից՝ հանապազ մեղայ . Մեղայ գովեալ մարմնոյդ Աստուծոյ՝ մահու չափ մեղայ . Մեղայ պաշտելի արեան Արարջիդ՝ խկապէս մեղայ .

Ահա արդարեւ օրհնեալ է հատուած բանի՝ յուսսադրական սրտի այսր մեղայի . սոյն սա՝ պատուելի աւանդ , անմոռաց պատուէր , հայրենեացն տուր , նախահարցն օրէն , համայնից թոշակ , անհերքելի բան , զօրաւոր պատասխանի , կենդանութեան կամուրջ , ախորժելի վերնոյն , սիրելի սրբոց , անխզելի կապ , հրաշալի բարբառ , անշրջելի պատճառ , բաղձալի աղերս , փափաքելի սեղան , սրտաբեկ հնչումն , անհնարից ձարակ , կարծրութեան վանիչ , Աստուածապաշտից սահման , հեթանոսաց գիրք . վաղնջուց կանոն , Քրիստոնէից հարազատ , արարչութեանն յաղթող , անջրպետ հղօր , խորոց ահաւոր , արուեստ բարձրութեան , խորութիւն անչափ , հիացման տեսիլ , խորհուրդ կնքեալ . ընդ որ չիք ումեք անցանել՝ եթէ ոք անըմբռնելի մտաց արագման զաա ծանիցէ . Զայն բարեպատեհ հրաշաւորական , որ ն՛չ յիշատակեցաւ ՚ի վերջին դատակնիք դասուն լքելոյ . գուցէ սու նմին խզեալ համառօտ զվրիժակն իրաւանց հասելոյ մահուն , յօրմէ ընտրութիւնն ապագործ եղեալ ըզսահմանն յաւիտենական քակտեսցէ . Զարդ փառացն՝ մեծութեան , որով նոյն ինքն Աստուածութիւնն պսակեալ բարգաւաճի . Քանզի ով ոք դիմեալ կալազեղերաց սեղանոյ այսր սրբութեան , և ոչ առժամայն պրծեալ ՚ի պատժոց անարատ գտաւ : Խոկ

ԴԵԿ Ա. Քար Զարմեան, և Սաւուղ Կիսեան, և
Յուդա Սիմոնեան՝ ասելով զսոյն ոչ արդարացան,
եւ ես վկայեմ իրաւամբք՝ խոստովանեալ զայս
պայման բանի, զի յակամոյիցն բռնադատելոց
ոչ է կատարեալ սէր, ուստի և ոչ բովանդակա-
պէս փրկութիւն։ Իսկ ես կամաւ համբուրեմ՝
դարձեալ կրկնելով զերջանիկ բանիդ զմկրտու-
թեան հարազատու։

Մեղայ երախտեացդ մոռացութեան՝ վերս-
տին մեղայ. Մեղայ մարմնոյ ձեռն յոգի հար-
եալ՝ յիմարս մեղայ. Մեղայ առ կեանսդ դժբո-
զութեան՝ իսկ և իսկ մեղայ. Մեղայ բանիդ ա-
պախտ առնելոյ՝ չարաչար մեղայ. Մեղայ 'ի յօր
սատակման ինձէն ստիպեալ՝ վատթարս մեղայ.
Մեղայ պարտականս անկենդան մահուն՝ ձազե-
լիս մեղայ. Մեղայ անպատկառս քո բարձրու-
թեան՝ տաղտկալիս մեղայ. զերջին ինձ կրկին
աշխար հոգեւոր՝ զի 'ի կորուստ և 'ի կործանումն
ինձ երեւեցայ. զի անդարձս վարատեցայ, զի որ-
դիս թշնամի գրեցայ, զի 'ի բարձանց երկնից
ընկեցայ, զի փուշ վարուց դիզեցի. Եւ եւս
առ սմին ոզքք աղաղակի, զի անձամբ զանձն ա-
նարդեցի, զի բագին կորուսչին գտայ։

ԱՆԴԻԹԻ կակիծ դժնդակ սրտի, զի զիս ունին
առ որ չեմ, զարտաքնայարդար բաժակս անմա-
քուր, զբուեալ որմս դարշունակ, զսին պարծա-
նօք պաճուճեալս, զլոյսս 'ի մռայլ շըջեալ, զգե-
րանակիր ակնս թշուառացեալս, զջահս փառաց
շիջեալ, զամենայնիւ յամենայնի ամենայն իրօք
միասսակարս, առ տնօրինականսն տէրունականս,

առ յայտնութիւնսն Աստուածայինս , առ երեւ-
մունս արարչագիրս , առ խօնարհութիւնսն սար-
սափելիս , առ այն զոր տեսի իսկ աշքը իմովք ,
առ որ մեծ է պատասխանատութիւնսքան առ
համօրէն Աւետարանն . զարմանս , հիացմունս .
հոգս հալողականս , անդաճմունս անհնարաւորս ,
թուականութիւնս մտաց անբարդելիս , ելմունս
անկատարս , իջմունս անհաստատս , յուսահա-
տութիւնս յարմարականս , յանդիմանութիւնս
պատշաճականս , ձաղանս պատեհագոյնս , նզովս
իրաւացիս , անէծս արժանահատոյցս : Արդ՝ այ-
սոքիկ են մեղաւորիս իմ կշտամբութիւնք , եւ
ինքնահարուած տանջանաւորութիւնք :

Եւ քանզի կարող ես զայս ամենայն զպարտս
թողուլ , և զխայթուածս մահու բժշկել , Տէ՛ր ո-
ղորմութեանց , Աստուած բոլորից , Քրիստոս թա-
գաւոր , բարձրեալ Հօր Որդի , ստեղծիչ , գթան ,
բարերամբ , օրհնեալ , առած , հարնւստ , ահաւոր
հզօր , ողորման , տեսնուչ , ձեռնկամլ , հաստիչ ,
ապրեցուցիչ , դարմանիչ , կեցուցիչ . երկայնա-
միտ . անոխակալ , ապաւէն , բժիշկ , գովեալ ,
երկնաւոր , անձառ , լոյս , կեմնք , յարութիւն ,
նօրոգութիւն , քաւութիւն :

Եթէ հայեսցիս մարդասիրութեամբ՝ ըստ ո-
րում քոյդ են սովորութիւնք՝ նայեցեալ՚ի քեզ
կողկողիմ և ես . եթէ լուիցես՝ հառաշեմ . եթէ
ունկն մատուցանիցես՝ պաղատիմ . եթէ անսայ-
ցես՝ աղերսեմ . եթէ ներեսցես՝ աղացեմ . եթէ
առ իս դառնայցես՝ գոչեմ : Ապա եթէ անտես
առնիցես՝ կործանիմ . իսկ եթէ առ ոտն հարկա-

վցես՝ լամ. եթէ զոդեպահն ոչ ընծայեսցես՝
 Ապա եթէ ահարկու դէմն ցուցանես՝
 ատակիմ. իսկ եթէ սաստեսցես՝ դողամ. եթէ
 նեթիւ տեսանես՝ սոսկամ. ապա եթէ սաստկա-
 խաս՝ սարսափիմ. եթէ հալածես՝ հեծեմ. իսկ
 եթէ ընդվայր հարկանիցես՝ հերքիմ. եթէ զող-
 բոց վհատութիւնս ոչ առցես՝ տագնապիմ. եթէ
 խստանաս՝ փախնում. ապա եթէ սպառնաս՝
 ընկճիմ. իսկ եթէ քննես՝ քարկոծիմ. Ապա եթէ
 ուժգին ակնարկես՝ սուզանիմ. եթէ ոչ անխոյես-
 ցես՝ մերժիմ. եթէ կոչեսցես՝ խիթամ. իսկ ե-
 թէ աչս յառեսցես՝ ամաչեմ. եթէ ձայն տացես՝
 երկնշիմ. Զբարեացն պարզեւ մատնեալ, զերա-
 նութիւնն թողեալ, զնորհն լքեալ, զուխտն
 ցրուեալ, զաւանդն կենաց մոռացեալ, զհամար-
 ձակութեանն վատահութիւն կորուսեալ, զստեղ-
 ծիշդ. Էից բարկացուցեալ, զանձառութիւն շնոր-
 հին ընդուանեալ, զպատուցն պատկեր այլայլեալ.
 Իսկ եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութեան
 ցաւոցս մարդասիրեալ՝ առ իս ժամանեցուցես,
 Տիր Յիսուս Քրիստոս, զաղդեալն դիր լնանիլ
 ՚ի յիս, եթէ բժշկութիւն դադարեցուցանէ զմեղս
 մեծամեծս. որով ամենառատ քաղցրութեամբ
 քով պատուստեալ ՚ի քեզ, զքոյդ կերպարան
 ուսոյ լցեալ ե. նկարեալ յոդի՝ վերստին դտեալ
 պնդեցայց քաւեալ, և ստեղծեալ կրկին ՚ի փըր-
 իութիւն անմահից կենացն անախտականաց. և
 քեզ ընդ Հօր Հոգւովդ Սրբով փառք յաւի-
 տեանս. ամէն.

ՆԱԽ ՔԱՆ ԶՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆ Ի Ե.

ԵՒ արդ, զի՞նչ գոյ ասել ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ ահաւորութենէ՝ բայց եթէ համարանալ, և հող ՚ի բերան եղեալ, լուել ՚ի սրտի՝ ըստ Մարգարէութեանն խրատու, ահա՛ ՚ի բարւոյն կարկառեալ ՚ի յոյս։ Իսկ եթէ զփականաշարժողութեան շրմանցս բացից, բռնադատեցից՝ խօսիլ կամեցեալ, դարձեալ զնոյն ձայն կրկնակական եղերերգութեան լալեաց բազմութեան՝ խէթ մտացս առաջադրէ։

Եւ արդ, ողբակից մեծ մեղաւորին՝ անօրինեցելոյ կամաւ առ ՚ի մահ, զնորին գոշումն երկրորդեցից և ես ընդ նմին. մեղայ, Ցէր, մեղայ, և անօրէնութեանց իմոց ինձէն վկայեմ։ Հիւսեալ ընդ նմին զբանս յիսներորդի Ապղմոսին, անթիւս գրեմ զպարտուցս սակ՝ անձինս մեղանաց, քան զհող երկրի հօղմահոս փոշոյ ընդ օդս ամենայն տարածեցելոց։ Մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընդ Անսառակ որդւոյն պատկառեցելոյ՝ հայրենի գթոյդ վերսոտին դարձեալ թախանձարկանեմ։ և զողորմելին ձայն աղերսանաց՝ արտօսրածին ողբովք գոչման ՚ի տխուր գէմս մտուցեալ, առաջի քո տարածանեմ։ Հայր գթութեանց, Աստուած բոլորից, չեմ արժանի կոշիլ և նչ բնաւին առ այս անուանիլ, և միայն որդի՝ այլ և անպիտան ապաբան վորձկան։

Ընկան զսովեալս տարագրական՝ պարտապան
 ինասուց. և զցաւ քաղցյս լիկանաց նեղելցյս և
 նուաղելցյս՝ կենացքո հացիւդ. բժշկեացես. Հայ
 քնդ առաջ քո ողօրմութեամբդ՝ 'ի սկզբնաւորս
 ապաւինութեան. զգեցն, գթան և անօխակալ,
 անօրինեալս մեղապարտի՝ զնախակապուտ հան-
 դերձին ծածկոյժ. աւանդակորոյս ձեռացս աղ-
 տեղեալ մեղօք, զկնիք մատանւոյն համարձա-
 կութեան՝ ամենառատ կամօք մատուցես. զգար-
 շապարացս թշուառութիւնն մերկութեան ոտիցս,
 պատապարութեամբ Աւետարանական ամրավե-
 րարկու օդից կօշկաց՝ 'ի յօձին թունից միշտ ամ-
 բացուացես. Զզուարակդ պարարակ եղինդ երկ-
 նայնոյ, որ է Միաճին Որդիդ քո՝ օրհնեալ իսկա-
 պէս մարդասիրութեամբ, կարօտելցյս բարեւաց՝
 նուիրեամ. որ մատուցեալ միշտ՝ և անպակաս մնայ
 'ի լրութեան յարակայ, զենեալ՝ 'ի սպանդարանի
 անթիւ սեղանոց՝ անսպառութեամբ. բոլոր յա-
 մենեսին և բնաւ յամենայնում, էութեամբ յեր-
 կինս և իսկութեամբ 'ի ստորինս, աննուազ մարդ-
 կութեամբ և անթերի Աստուածութեամբ. փըշ-
 քեալ բաշխի 'ի մասունս անհատս, զի զհամայնն
 հաւաքեսցէ առ. 'ի նոյն մարմին իւրումն գլխայ.
 քեզ փանոք ընդ նմին, Հայր ողօրմութեանց յա-
 խտեանս. ամէն:

ՅԵՏ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ԲԱԿ ԽԹ.

Եհ արդ , մի տիրեացեն անօրէնութիւնք՝ քում պատկերիս կայսերականի արքայութեանդ վերնում , Աստուածական բոլորից լուսոյ . մի կապտեացէ գոռոզն ապստամբ զզարդ փշմանդ շնորհի՝ ՚ի քո ստեղծեալս կերպէ . մի թագաւորեացեն մեղքն խափանեալ՝ մարմնոյո մահացուի , առ ՚ի գրաւել զիս ՚ի նոյն . Զիք իմ թագաւոր առ իշխել շնչաց՝ բաց ՚ի քէն , Քրիստոս , որ անբռնադատ հնազանդեցուցանես լծոյն քաղցրութեան , որ բառնաս զկարիս մեղաց՝ ամենակարդ բանիւ , որ արեամբդ քո ստացար՝ և մարմնովդ կերակրեցեր , որ կարգեալ սահմանեցեր ուխտ կենաց՝ անփո . Խաղբելի . որ յոդի քո կնքեալ՝ կցորդ քեզ գրել լով , Հօր քոյ մատուցեր ժառանգակցապէս . որ յանուն զենմանդ միշտ յիշատակաւ քո չարչարանաց՝ առ նոյն բարերար աղօթել համարձակեցեր , ստեղծիչ ամենից և կեանք :

Դու ես Աստուած ամենայն հոգւոց , որ մեծացուցեր զայս տուրս շնորհաց՝ քան զամենայն գործոց քոց հրաշս . ոչ զերկինս իւրովքն զարդուք և Հրեշտակացն պայծառութեամբք , ոչ զերկիրս և զմարդկութիւնս՝ և որ առ նոսա են զարմանութիւնք , ոչ զահման լայնութեան ծովու՝ եւ որ ՚ի նմա են եղելութիւնք , ոչ զանդունդա աղխիւքն հանդերձ՝ եւ որ ՚ի նմա են անբաւութիւնք , ոչ բարձրացար յօրինմամբ այսքանեօք

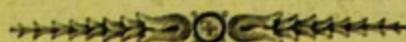
Աւհիւք՝ որչափ առ իմս կարե կցութիւն, յասելն
քո սուրբ Մարգարէիւն, քաղցրութեանց յու-
ոյ բարութիւն, ովէ Աստուած իբրեւ զիս կա-
տող միշտ զմեղս Խողուլ եւ ջնջել զանօրէնու-
թիւնս : Ահա արդ ինկեալ են բանք քո, ողոր-
մած, և խոստովանեալ բարերարութիւնքդ, փա-
ռաւորեալ խորք խորհրդացդ, եւ երկրպագեալ
զեղմունք շնորհացդ :

Արդարեւ ոչ ոք բաւէ էիցս թարգմանել
նոսիւք նիւթական լեզուի՝ 'ի մասանց այտի
քումդ գթութեանց, զոր առ իս ցուցար, յօ-
սինիչ, քանզի և մեծ իսկ է զօրութիւն՝ զհնա-
ցեալն անդրէն նորոգել ըստ առաջնումն պայ-
ծառութեան, քան յանգոյից ստեղծագործել-
ց զի ոչ է քո տկարութիւն՝ որ զօրութիւնդ ես
ամենայնի . առ որ բան քո միայն ազգեալ՝ զլրու-
թիւն գործոցն գլխաւորէ, ահա յարիցես փա-
ռաւոր լինիլ, բարեգործ, 'ի ստացուածս այս
լրկին անյուսալի փրկութեանս . զի իրաւամբք
ուխտի բարձրացի՝ հաստատուն եղեալ մեծա-
պէս օրհնաբանեալ աւետեացդ քս ձայն, 'ի քա-
ռելոյդ շնորհ ծանուցեալ, ողորմութեան լու-
սովդ ուղերձեալ՝ քան 'ի ճանապարհ ստեղծանե-
ցյն . Զի առ առաջինն՝ արարիչ միայն ճանաչիս,
իսկ առ միւսն՝ առաջնով կոշմամբն և երախտա-
ւոր . ընդ կերպացուցանելոյն՝ և քաւիչ, ընդ նո-
րոգելոյն՝ և բարերար, ընդ հաստելոյն՝ և ողոր-
մած, ընդ կազմելոյն՝ և հնաբաւոր, ընդ յօրի-
նելոյն՝ և հեղ, ընդ նկարելոյն՝ և ամենազօր,
ընդ առաջնորդելոյն՝ և լոյս, ընդ տածելոյն՝ և

հովիւ , ընդ դարմանելցյն՝ և խնամիչ . ընդ ողջ պահելցյն՝ և բժիշկ , ընդ ձեռնկալութեանն՝ և զօրավար , ընդ անպարտութեանն՝ և թագաւոր , ընդ արարչութեանն՝ և քաղցր , ընդ ամենատուր պարգեւացն՝ և առատ , ընդ միշտ անսալցյն՝ և ներող , ընդ նէ բարկանալցյն՝ և անոխակալ , ընդ կարեւացս վշտակցելցյն՝ և ծածկագէտ , ընդ յանձանձելց գթոյն՝ և ապաւէն , ընդ գերունակ գորովոյն՝ Աստուած , ընդ անսպառ բարութեանն՝ օրհնեալ յամենայնի :

Արդ , որպէս ստեղծեր մինչ ոչն իսկ էի՞ եւ ծանուցար ինձ գոյացուցիչ , և այժմ զհոգի մաղթողիս՝ մարմնոյս տաղաւարաւ՝ յարդարեամ անդրէն վերստին յանարաւատութիւն մաքուր որբութեան նախնի լինելութեանն . զի բազմացի առաւել աճեցուն եղեալ յաճախ՝ տուչութիւն անսահմանելի քոյոցդ սքանչելեաց նորոգ ներկայիս քան զանցելոց հնոցն ատուերականաց : Եւ ընդ ձառելցյս զիթիւ մեղսոցս՝ որքան ստացս թեւս ընթանայ զանբերելիսն յիշատակել , արդարացայց յանուն քո , հզօր . և 'ի պատմելս իմ ինձէն զանձին իմոյ բիծ՝ և դու թողցես զամբարշտութիւն բազում մեղանաց խոստովանելցյս , հզօր , ծանձկատես , ամենափրկիչ , զի մի ծայրագոյն լրութեամբ աւետեացս՝ դարձեալ նախնումն կարօտացայց , երանելով Ասղմոսիւն՝ զշնորհօք փրկեալսն , մկրտութեամբն . եւ փշովք մեղաց յոգի խոցոտեալ , ձեռն քո միեւցի յիս առաւելապէս այժմէն՝ վերստին , ծանր ունելով զբեռն պարտեացս՝ քան զքաղցրութիւն պարգեւացդ .

յլ ազատեա՞ զիս օրհնաբանեալ Հոգւովդ Արքով, աղաշեմ դքեւ՝ Տէ՛ր ամենայնի, յօրինաց մեղացն և մահու . Գանձ լիցի թէ անկցի ընդ տկարութեան սահմանաւ՝ ճշմարտութեանդ ծագումն , երբ զգրոյն օրինակ . քանզի ուր քաւութիւն է ժադաւորեալ՝ վտարեալ են մեղք , և ՚ի խրախոյս կենդանի բանիդ՝ ոչ է յուսահատութիւն , և ամբարձեալ քոյոցդ չնորհաց՝ հալածեալ են պարոիք , և մերձ գոլով ձեռոխնդ Աստուծոյ՝ ոչ գոյնինաբաւորութիւն , այլ ամենեւին լուսաւութիւն , բովանդակապէս զօրութիւն , անպարտելի կարողութիւն : Քո է փրկութիւն , կենդանութիւն , նորոգութիւն , ողորմութիւն , միանգամայն եւ քաղցրութիւն , արքայութիւն , անեղծութիւն և փառք՝ յաւիտեանս . ամէն :

Բ Ժ Կ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Բ Ա Ն Դ .

ԲԱՐԵԲԱՆԵԱԼ Աստումծ երկնաւոր . միայն որարիչ , Տէ՛ր ամենակալ , մեծութիւն՝ անեղ , թմութիւն օրհնաբանելի , ողորմութիւն խոստալանելի , բարերարութիւն երկրպագելի , խնամակալութիւն պաշտելի , մարդասիրութիւն տօնելի , պահպանութիւն խնկելի , բարձրեամբ անքննին ,

մերձաւոր կամարար , ապաւէն անկասկածելի ,
միմիթար սրտից , փարատիչ վշտաց , ապաքինիչ
ցաւոց , սպառնւմն վհատութեանց , բարձնւմն
պարտեաց , փոխարկիչ կարեաց , կարգաւորիչ
կրից , յարմարիչ բանից , սանձարկնւ լեզուի ,
շրջադրութիւն շնչոյ , կացուցիչ հագագի , ամփո-
փիչ խորհրդոց , կրթարան կամաց , արձանացու-
թիչ յուղմանց , հանդարտութիւն մրրկաց , խա-
ղաղութիւն ծփանաց , որ ունիս զմեւոց ամե-
նընթաց իշխանուկանիս , եւ իմաստութեամբ
նուածեալ առ քեզ դարձուցանես :

Գոհաբանեալ միշտ երախտաւոր , որ հե-
ղութեամբ անհպարտութեան երկայնամտեալ ,
հանգչիս տենչանօք , անձառ հրաշխեք՝ յանձինս
սրբոց . Թագաւոր էից համայնից՝ ամենայնիւ
ծանուցեալ գթած . ոկզբնահայր և նախաշաւիոյ՝
սիրոյն ընթացից . ճանապարհ կենաց , որ առաջ-
նորդես քաղցրութեամք՝ դիմելոյս ՚ի լոյսդ վե-
րին . Զեռնկալու մեծ վստահութեան , որ ոչ
թողացուցանես գայթակղեցելոյս՝ ՚ի վսյր կործա-
նիլ . յուսնի կերպարան ճշմարիտ , առհաւատ-
չիւ ազաշողաց մատանց՝ յայտնի երեւեալ . ա-
պակինութիւն հանգստեան , որ ոչ երբէք մատ-
նես՝ վտանգի դատապարտութեան . Ազատու-
թիւն շնորհածիր , որ տաս լիսապէս՝ առանց փո-
խատրութեան փրկանաց . առատութիւն աննա-
խանձելի , որ քոյին փառաւորութեամբդ՝ զա-
նարգ նիւթ հողոյս ճոխացուցանես : Պայծառու-
թիւն անստուեր , որ ճառագայթիւք ահեղ
բարձրութեան պարածածկեալ զմշտառս՝ կրկին

արդաւաճ առնես : Քաւիչ մեղանաց բազմաց ,
որ զհերքեալս 'ի փրկութենէ՝ առաջնովն պայծա-
ւառթեամբ նորոքեալ , վերստին վայելացուցա-
նես : Հնարաւոր գիւրահաս՝ առ ամենայն ան-
տե գերամբարձութիւն յաւէտ յառաջեալ ,
ուլք վատահութեան՝ առ խոստացելոցն վայելս .
Երանութիւն անձկալի , յոր զկենդանութիւն
նշոյս լքանելէ ախորժելի՝ զի զքեղ գտից , կեն-
դանի : Կմմք անփոխագրելի , առ 'ի քաւութիւն
գերւոյս զօրացեալ ամենագովելի : անսխալելի
զեղ կենաց , որ եւ մեռելոց բնաւին եղծելոց՝
առնես զսքանշելիս : Ամենաստեղծ աներկրայե-
լի , որ զհուրը կիզեալն , և զհողմով հոսեալն , և
զժանեօք գաղանաց ծախեալն՝ 'ի քթթել ական
նովին հիւթականութեամբ անպակաս յարուցա-
նես : Անհաւասամբ համարձակութիւն . յորում
ստուածօրէն պանծանօք պարծիլն է իրաւացի :

Հայեաց , Տէր , յերկնից զււարթ քաղցրու-
թեամբ՝ յամենակործան վտանգ նեղելոյս , և տրամ
անդորր հանգստական գիւրաւոր՝ 'ի բազմատագ-
նապս հեծութենէ . Եւ զյարուցեալ գումարս
ստակչացն , եթէ սպառազէնք այսական դժնեայ
հնարաւորութեան՝ բուռն մարտակցաց , պատ-
կանեալ զինուք , եթէ մեղայ՝ տգեղ և քո ատելի
կերպարանք , եթէ ցաւոց և ախտից՝ վատնիչ և
կորստական նշմարանք , մերժեացես , հանցես ,
հատցես խափանեսցես եւ հալածեսցես՝ հեռի
ակմանաւ 'ի սպառ տարագրեալ , անդարձ որոշ-
նամբ վերստին կորստեանն . և կառուցեն , կա-
ցուցեն նպատակ կենաց և ամուր մահարձան՝

գնշան Խաչիդ՝ ապաւինելոյս 'ի քեզ փրկութիւն -
Եւ յայսմ անպարտ և անպատիր և անվանելի
արուեստից՝ ահաւորիդ մեծութեան, լուծցին
որոգայթքն գաղտնածածուկ, սատանայականք .
կապտեսցին մեկքենայ քն, վատնեսցին գայթակ -
ղութիւնքն, խայտառակեսցին հաղբիցն դրու -
թիւնք, յայտնեսցին երեւոյթք որսոյն, գտցին
նենդողին ծուզակք, վերասցին վարմին վերար -
կուք, տոշորեսցին որոմանցն բոյսք, նզովեսցին
բռնաւորին չարաբանութիւնք, կտրեսցի լար խա -
բէութեան 'ի մահ որտողին, պարսեսցին պատ -
րողին բանսարկութիւնք, պակասեսցին զէնք
զրպարտողին, անկցին սուսերք մահաբերին,
սուզեսցին սադրողին պատրաստութիւնք, արձա -
կեսցին տոռունք տագնապողին . Այլայլեսցին
սուտ կերպարանք կեզծաւորին, սատակեսցին
խրօստականացն խիստ յարձակմունք, ցրուեսցին
կցորդութիւնք կերչացն, բաժանեսցին ազննք
աւազակացն, քայքայեսցին բոյլք բարբարոսացն,
քանդեսցին ամրոցք ապստամբողացն, արգելցին
ամպրոպք յանդգնելոցն, փարատեսցին փորձողին
անձրեւք, հալեսցի և ցամաքեսցի եղեամն ա -
ղանդաւորին . Խորտակեսցի եղինիւր գոռողին,
մանրեսցին ամբառնալիք դրօշիցն կերպարանաց,
փշրեսցին ամբարհաւաճութիւնք հպարտացելոցն,
նահանջեսցին դիմեցմունք ճակատելոցն, քակ -
տեսցին միաբանութիւնք զօրացն Բելիարայ՝ թէ
անմարմինք և թէ մարմնաւորք, փախիցին ընդ
նոյն ճանապարհ՝ 'ի մի շաւզաց հետոց, յեօթն
տարակոյս . 'ի գութն ինձ փորեալ՝ ինքեանք ընկ-

հեղին։ Յեղանակեցին ձմերունք ձանձրացուցին, հատցի կապին՝ կցորդութեան մշտաջան աւաղակին, նողվասցի մտացս կայից՝ համբոյր շուզրորթին, ընդմիջեալ մեկնեցին՝ նետաձգութիւնք նեղչին, կացցէ ՚ի սասանման՝ նաւ խարդախողին, խեցին յարմատոց անտի՝ ատամունք խածանողին։

Ա ասն փայտիդ օրհնութեան կենաց՝ յորում պրկեցար Աստուածդ անըմբռնելի, յիշատակաւրեւեռացդ՝ որով ՚ի գործի մահուն մածուցար արարիցք երկնի և երկրի, արեամբդ տէրունականաւ՝ որով զվիշտապն մեծ կարթիւ ածեալ որպացար։ լեզւոյն դառնութեամբ զօր արբեր, որով զդեղատուութիւն կտրուացին արտաքս հեղեր։ պտտմարանութեամբ ըղձական ճառից կը բիցն սարսափելեաց՝ որով զլրբութիւն հակառակողին ըմբերանեալ ամաչեցուցեր, անուամբդ անհասականաւ ամենայնիւ անթարդմաննելոյդ՝ յորմէ գողան և դատապարտին սոսկացեալ սաստիկ սարսափմամբ ընութիւնք ամենայն երեւութից եւ աներեւութից։ Եղիցին այս ամենայն պարդեւք շնորհաց՝ խոստովանելոյս ՚ի պաշտպանութիւնն, ՚ի ըմշկութիւն և ՚ի քաւութիւն։ Եւ նահարեր դառնաթոյն օձին, և որ ՚ի նմա ազդեց տիեզերադաւ չարութիւնն՝ ՚ի սատակումն եղիցի նորին։ Նոյն ինքն ՚ի կորուստ, և յանբժշկան հարուած տանջանացն՝ սովաւ մատնեսցի, կապեացի եւ ըմբռնեացի։ Եղիցի ողօրմութիւն տեղծողիդ ընդիս, և շունչ ոգւոյս իմ ընդքեզ սնբաժանօրէն կապաւ միացեալ ՚ի մի։

Եւ որ ոք ընթերցցի զայս աղերս ձայնի մաղ-
թանաց՝ գոշման աղօթից, հայցման ծերոյ եւ
տղայց, կուսի և երիտասարդի, և եթէ աղախ-
նեաց ոք պաղատեսցի Աստուածսիրաբար, հա-
ւասարապէս անաչառութեամբ ընկալցին 'ի քէն
մասն երանութեան՝ պարտուց ազատութեան,
հաստեալ վերստին յանարատութիւննորոք մաք-
րութեան, նկարեալ դարձեալ զքցդ կերպարան
անփոփոխելի: Ահմ տիրապէս հնարաւոր, զօրեղ,
անպատում, անհաս, անիմանալի. տեսցես աս-
տանօր 'ի հառաջնո կողկողանաց այսր հեծու-
թեան, որ 'ի բոլորից շրթանց ընծայեալ քեզ մա-
տուցանի, վասն Հօր քո երկնաւորի և բարերարի,
եւ Հոդւցդ Արբոյ՝ փառակցի եւ կենդանատուի՝
Աստուածածնիդ բարեխօսութեամբ և խնդրուա-
ծովք ամենայն սրբոց: Զի դու ստեղծեր զամե-
նայն, և 'ի քէն եղեն ամենայնք, և դու տիրես
ամենայնի. և քեզ փառք յամենեցունց, միդ յիս
կութենէ՝ անժամանակ Երրորդութեանդ, զու-
գակցապէս փառաւորեալ յանբաւս և յաւիտե-
նից յաւիտեանս. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆՆ

ԲԱՆ 2.

Ես արդ՝ 'ի վերայ այսքանեաց յուսահա-
տութեանց, և ահարկու սրաաբեկութեանց, պակուցանողական սաստկութեանց, Աստուածա-
յին բարկութեանց՝ տաղնապեալ ոգւով թախ-
ծութեան 'ի սպառ, աղաչմ զքեղ, սնւրբ Աս-
տուածածին. Հրեշտակ 'ի մարդկանէ, մարմնա-
տեսիլ քերովըէ, երկնաւոր Արքայուհի, ան-
խան իբր զօդ, մաքնւր որպէս զլոյս, անշաղնի
բատնմանութեան պատկերի՝ արուսեկին բարձ-
րութեան, գերազմնց քան զբնակութիւն՝ ան-
կոփելին սրբութեանց, երանաւոր խոստմանն
տեղի, եղեմ շնչական, ծառ կենացն անմահից՝
բոցեղէն որովն պարունակեալ. 'ի բարձրեալն
Հօրէ՝ զօրացեալ և հովսնացեալ, հանգստեամբ
հոգւոյն՝ հանդերձեալ և մաքրագործեալ. ընա-
կութեամբ Որդւոյն՝ յարդարեսմւլ և տաղաւա-
րեալ. Միածինն Հօր՝ և քեզ անդրանիկ, Որդի
քն ծննդեամբ՝ և Տէ՛ր արարչութեամբ. ընդ
սնանիստ մաքրութեանդ՝ և անբին բարի, ընդ
սնարանտ սրբութեանդ՝ և խնամմական բարեխօս-
չնկան զմաղթանս այսր աղերսանաց՝ քում դա-
անողիս, և մատն, ընծայեամ՝ ընդ սմին խառ-
նեալ զբանն իմ նախնի մեծիդ ներբողի, 'ի քսդ
զաղատանս. հիւսեա, միացն զմեղուցելոյս դառն

Հեծութիւն՝ ընդ քու մդ երջանիկ և խնկաւորեալ հայցուածոց, տունկդ կենաց՝ պտղոյն օրհնութեան, զի՞ քէն միշտ օգնեալ և բարեգործեալ, և ՚ի մաքրական քո ծնողութիւնդ ապաւինեալ և լուսաւորեալ, կեցից Քրիստոսի՝ Որդւոյ քո եւ Տեառն։

Օժանդակեալ թեւոցդ աղօթիւք, խոսուվանեալ մայրդ կենդանեաց, և յելիցն իմ յերկրիս հովտէ՝ առանց լկանաց հետեւիլ՚ի կեանս՝ օթեւանացդ պատրաստութեան, զի թեթեւացի կատարածն իմ՝ ինձ ծանրացելցյս անօրէնութեամբ։ Արացես տօն ինձ բերկրութեան՝ զօրն իմ տագնապի, սղացուցիչ երկանցն Եւայի. բարեխօսեալ, խնդրեալ, աղաչեալ, զի ըստ անձառելի մաքրութեանդ՝ եւ ահա զբանիդ հաւատամ զնդունելութիւն։ Արտասուօք օգնեալ վտանգեցելցյս, գովեանալդ ՚ի կանայս։ ծունդ խոնարհեցն առ իմ հաշտութիւն, ծննդդ Աստուծոյ. ընդ իմում թշուառիս հոգան, խորան բարձրելցյն։ ձեռըն տուր անկելցյս, տաճար երկնային։ փառաւորեալ զՈրդիդ քո ՚ի քեզ, Աստուածօրէն ինձ հրաշագործել՝ քաւութիւն և ողորմութիւն, աղախիմն Աստուծոյ՝ և մայր։ բարձրացի պատիւքո՝ ինեւ, և ցուցցի փրկութիւնն իմ՝ քեւ։

Եթէ զիս գտցես՝ Տիրամայր, թէ ինձ ողորմեցիս՝ Աըրբուհի, թէ զկորուսեալս շտհեսցիս՝ մնարատ, թէ զհարթուցեալս յանձանձեսցես՝ Արջանիկ, թէ զամաչեցեալս յառաջ մատուցես՝ բարեշնորհ, թէ յուսահատելցյս ինձ միջնօրդեսցես՝ միշտ սուրբ կոյս։ թէ զմերժեալս ըն-

տանեցուսցես՝ մեծարեալդ յԱստուծոյ, թէ յիս
ցուցցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ անփծից, թէ
զծփեալս հաստատեսցես՝ հանդիստ, թէ 'ի խռո-
վութեանցս յուղմանց փոխեսցես զիս՝ խաղաղա-
րար, թէ վրիպելոյս ինձ հնարաւորեսցես՝ գնվ-
եալ, թէ վասն իմ մտցես 'ի հանդէս՝ մահունա-
հանջիչ, թէ զդառնութիւնս իմ անուշեսցես՝
քաղցրութիւն, թէ զբաժանմանն իմ խտրաց քակ-
տեսցես՝ հաշտութիւն, թէ զանմաքրութիւնս իմ
բարձցես՝ եղծման ընդոտնիչ, թէ զմատնեալս
մահու փրկեսցես՝ կենդանի լոյս, թէ զլալեացս
ձայն հատցես՝ բերկրութիւն, թէ զխորտակեալս
կազդուրեցուսցես՝ գեղ կենաց, թէ 'ի կործան-
եալս յիս ակնարկեսցես՝ հնդելից, թէ ողորմու-
թեամբ ինձ պատահեսցիս՝ կտակ նուիրեալ-
յօրհնեամլդ միայն՝ 'ի շրմունս անբիծս լեզուաց
երջանկաց, ահան կամթիլ մի կամթին քումդ կու-
սութեան՝ յանձն իմ անձրեւեալ, կենաց ինձ
զօրէ, մայրդ՝ բարձրելոյ Տեառն Յիսուսի, արար-
չին երկնի եւ բնաւին երկնի, զոր անձառապէս
ծնար բովանդակ մարմնովն և համայն Աստուա-
ծութեամբն, որ փառաւորեալէ ընդ Հօր եւ
Հոգւոյն Արբոյ էութեամբ եւ անքննութեամբ՝
մերոյին բնութեամբս միացելով, ամենայն և յա-
մենայնում, մի յԵրրորդութենէն. նմա փառք՝
յաւիտենից յաւիտեանս ամէն:

ԱՂՋԹԻ

ՄԱՆԱՍԻՒ ԹԱԳԱԽՈՐԻՆ

ՏԵՐ ամենակալ՝ աստուած աբրահամու, իսահակայ, յակոբայ եւ զաւակի նոցա արդարոց ։
ամենակալ տէր՝ թնդ զմեղս իմ։

ՈՐ արարեր զերկինս և զերկիր, և զամենայն զարդ նոցա ։ ամենակալ տէր՝ թնդ զմեղս իմ։

ՈՐ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ, փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ, անուամբ քով սրբով ։ ամենակալ տէր։

ՈՐ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահե զօրութեան քոյ ։ ամենակալ տէր։

ԱՆՔԱՆ է մեզ վայելլութիւն փառաց սրբութեան քոյ ։ սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ՚ի վերայ մեղաւորաց ։ անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոյ ։ ամենակալ տէր։

Դու տէր բարձրեալ, գիշած, երկայնամիտ, բազումողորմ ։ և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան ։ ամենակալ տէր։

Դու աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն՝ աբրահամու, իսահակայ և յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ ։ ամենակալ տէր։

Ա.Յ.Լ. եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս ։ զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազւ մաղսն անօրէնութիւնք իմ ։ ամենակալ տէր։

ԶԵՄ արժանի հայիլ եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից՝ ՚ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ ։ ամենակալ տէր ։

կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց եր-
կաթից , և ոչ դոյ ինձ հանդիստ . ամենակալ :
Քարեացուցի զըրտմտութիւն , և չար առաջի քո
արարի ' . կանգնեցի պատկեր եւ բազմուցուցի
զցասումն . ամենակալ տէր :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ղծունր սրտի
իմոյ , եւ հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ . ա-
մենակալ տէր :

Մեղայ տէր մեղայ , և զանօրէնութիւնս իմ ես
ինձէն գիտեմ . ամենակալ տէր :

Աղաշեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թնդ ինձ տէր , թնդ
ինձ , և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան
իմոյ . ամենակալ տէր :

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր , և մի յիշեր
զշարիսն իմ . և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն
'ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամենակալ տէր :

Զի գու աստուած՝ աստուած ապաշխարողաց
ես . եւ յիս ցոյց զբարերարութիւնս քո , որ ա-
նարժան եմ . ամենակալ տէր :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ոզորմութեան քում .
և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց . ամենակալ տէր :

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուարթունք երկ-
նից . և քո են փառք յաւիտեանս . ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ և . Այժմ և միշտ և :

Աղաշեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն տէր , թնդ ինձ
զմեղս իմ :

Բազում ոզորմ տէր , ոզորմեամ ինձ :

Աստուած՝ քաւեան զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց ,
եւ կեցն :

Արարիչ իմ և յոյս աստուած , գթան յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս . և ողորմեան ինձ բաղմամեղիս : Ամենօրհնեալ սրբուհի՝ և միշտ կոյս աստուածածին մարիամ՝ բարեխօսեալ առ տէր վասն իմ մեղաւորիս .

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հոյը 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս : Քրիստոս որդի աստուծոյ անօխակալ , ընկան զաղաշանս մեր . զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար եւ պատուական խաչիւ քով տէր՝ պահպանեան զմեզ :

Առաքեան տէր՝ զհրեշտակ խաղաղութեան քոյ , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեան զմեզ տէր՝ միշեան զմեզ . յորժամ գաս արքայութեամբ քով , և ողորմեան մեզ :

ՔԱՐՈԶ

Եկեալքս 'ի խաստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զյոյս միածնի որդւոյն աստուծոյ դիցուք 'ի սիրտս մեր , խնդրելով 'ի նմանէ զբաւութիւն և զթողթութիւն յանցանաց մերոց : Վասն զի նա ինքն է նախախնամողն աստուած յաւիտենական . որ եկն կամաւ հօր 'ի փրկել զարարածո . և ասաց՝ զինքն լինիւ քաւիչ մեղաւորոց , յոյս ապաշխարոզաց , շնորհելով

զհանգիստ աշխատելոց՝, ընդունելով զծանրա-
քեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխա-
բութիւն քաւութեան։ Արդ՝ եկայք ամենե-
քեան խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք
անկցուք եւ լացցուք առաջի տեառն արարջն
մերոյ ։ զի անցուսցէ ՚ի մէնջ զցասումն պատու-
հասի յանցանոց մերոց բարերարութեամբն իւ-
րով։ Ոմենակալտէր աստուած մեր՝ կեց՛ և ո-
զորմեա։

Ա.Ղ.Օ Թ Ք

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ովորմածդ-
ես եւ դթած, երկայնամիտ բազումողօրմ, եւ
զզանաս ՚ի վերոյ չարեաց մարդկան։ որ ոչ կա-
միս զմահ, մեզաւորին, այլ զդառնալ նորա ՚ի չար-
ճանապարհէն և զկեալն։ Դու տէր՝ առատ ովոր-
մութեամբք քով միմիթարեամ զծառայսս քո, և
տնւր սոցա տեղի ապաշխարութեան։ Հաշտեամ
մարդասիրութեամբ քով։ և արա՛ զսոսա անդամս
եկեղեցւց քում սրբոյ ։ Որպէս զի առողջա-
ցեալք հոգւով՝ խոստովանութեամբ և ապաշ-
խարութեամբ մոցեն յեկեղեցի քո սուրբ ։ Եւ
ընդ ժողովրդեան քում, քեզ հանցեն զօրհնու-
թիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ ։
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ։ ամէն ։

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

Հրաժարիմք ՚ի սատանայէ եւ յամենայն
խաբէութենէ նորա , ՚ի պատրանաց նորա , ՚ի
գնացից նորա , ՚ի չար կամաց նորա , ՚ի չար հրեշ-
տակաց նորա , ՚ի չար պաշոնէից նորա , ՚ի չար
կամարարաց նորա , եւ յամենայն չար զօրու-
թենէ նորա՝ հրաժարելով հրաժարիմք :

Զայս երիշո լրինէ՝ երեւ ՚ի յարեմուտս՝ և յեւս ՚ի իր
ռունելվ. և աղա դառնայ յարեւելս , և սկսանի ըշառա-
նութիւն ուղարկած հաւատոյ , բայց գլուխ և յեւնամած
կերպիւ , և ասէ .

Առստովանիմք և հաւատամք ամենակատար
սրտիւ զհայրն աստուած . անեղ , անծին , եւ ա-
նըսկիզբն . այլ և ծնող որդւոյ և բղիսող հոգւոյն
սրբոյ : Հաւատամք զբանն աստուած , անեղ՝ ծըն-
եալ և սկսեալ ՚ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս .
ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր . այլ որքան հայրն հայր՝
ընդ նմին եւ որդին՝ որդի : Հաւատամք զսուրբ
հօգին աստուած , անեղ՝ անժամանակ . ոչ ծնեալ
այլ բղիսեալ ՚ի հօրէ . էակից հօր եւ փառակից
որդւոյ : Հաւատամք զերրորդութիւնն սուրբ ,
մի բնութիւն , մի աստուածութիւն . ոչ երեք
աստուածք , այլ՝ մի աստուած . մի կամք , մի
թագաւորութիւն , մի իշխանութիւն . արարիչ
երեւելեաց եւ աներեւութից : Հաւատամք յե-
կեղեցի սուրբ՝ զթողութիւն մեղաց՝ հաղորդու-

Թեամբ սրբոց։ Հաւատամբ զմինն յերից անձանց
լրանեա աստուած՝ ծնեալ՝ ի հօրէ նախքան զյա-
լատեանս։ ՚ի ժամանակի իջեալ յաստուածածին
կոյսն Մարիամ։ առեալ յարենէ նորա՝ միաւոր-
եաց ընդ իւրում աստուածութեանն։ իննամ-
սեաց ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին։
և եղեւ աստուածն կատարեալ մարդ կատար-
եալ։ հոգւով և մոօք և մարմնով։ մի անձն, մի
դէմ, եւ միաւորեալ մի բնութիւն։ Աստուածն
մարդոցեալ առանց փոփոխման եւ տռանց ոյ-
լայլութեան։ անսերմն յղութիւն և անսպական
ծնունդ։ որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան
նորա՝ և ոչ վախճան մարդկութեան նորա։ (Զի
Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւի-
տեան)։ Հաւատամբ զտէրն մեր Յիսուս Քրիս-
տոս շքեալ՝ ի վերայ երկրի։ յետ երեսուն ա-
մաց եկեալ՝ ի մկրտութիւն։ Հայր՝ ՚ի վերուստ
վկայեալ, Դան է որդի իմ սիրելի։ և հոգին սուրբ
ազաւնակերպ իջեալ՝ ի վերայ նորա։ Փորձեալ՝ ի
սատանայէ և յաղթեալ նմա։ Քարոզեալ մարդ-
կան զիրկութիւն։ Աշխատեալ մարմնով, վաս-
տակեալ քաղցեալ՝ և ծարաւեալ։ Յետոյ եկեալ
կամաւ ՚ի չարչարանս։ խաչեալ՝ և մեռեալ մար-
մբնով։ և կենդանի աստուածութեամբն։ Մար-
մինն եղեալ՝ ի գերեզմանի՝ միաւորեալ աստուա-
ծութեամբն, եւ հոգւ օվն իջեալ՝ ՚ի գժոխս՝ ան-
բաժանելի աստուածութեամբն։ Քարոզեալ հո-
գւոցն՝ աւերեալ զգմոխս և ազատեալ զհոգիսն։
Յետ երից աւուրց յարուցեալ՝ ի մեռելոց և ե-
րեւեալ աշակերտացն։ Հաւատամբ զտէրն մեր

Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ հօր։ Այլ և գալց է նովին մարմնովն և փառօք հօր՝ ՚ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։ Որ և յարութիւն տմենայն մարդկան։ Հուատամբ և զհատուցումն գործոց։ արդարոցն կեանք յաւիտենական, եւ մեղաւորացն տանիջանք յաւիտենական։

ԶՂՋՈՒՄՆ

ՄԵՂԱՅ ամենասուրբ երրորդութեանն՝ հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։ Մեղուցեալ եմ աստուծոյ։ խոստովանիմ առաջի աստուծոյ՝ և սրբուհւոյ աստուածածնին, եւ առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զօր գործեալ եմ։ Քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ և գործով։ կամայ և ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, մեղայ աստուծոյ։

ՄԵՂԱՅ հոգւովս և զօրութեամբ սորա։ մտօքս և շարժմամբ սորա։ մարմնովս և զգայութեամբ սորա։ Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյո։ խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեղսութեամբ եւ անիրաւութեամբ։ չարահաւանութեամբ, յուստիատութեամբ, և թերամտութեամբ, մեղայ աստուծոյ։

ՄԵՂԱՅ չար խորհրդով մտացու։ նենգութեամբ, ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաշաղանօք, թուլութեամբ, պոռնկական խոր-

լոդով , արուտկան , իդական , անտանական , դրաստական , գաղանական , 'ի գիշերի եւ 'ի ոռուընջեան . երազական գիճութեամբ , և անըրքական գարշ աղտեղութեամբ , մեղայ աստուծոյ :

Մեղայ յանկութեամբ մարմնոյս . հեշտութեամբ , պղերդութեամբ , յօրաննջմամբ քնոյ , արժութեամբ մարմնոյս , եւ զազրագործութեամբ 'ի պէսպէս ախտս . հեշտալրութեամբ սելեացս , արատութեամբ աչացս , յանկութեամբ սրտիս , իդութեամբ ըռնդացս , պագանութեամբ բերանոյս . անժուժկալրութեամբ . շուայտութեամբ , եւ արբեցութեամբ , մեղայ աստուծոյ :

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս . ստախօսութեամբ , սուտ երդմամբ , երդմնազանցութեամբ , հակառակութեամբ , վիճաբանութեամբ , բանսարկութեամբ , շումոգութեամբ , քսու , դատարկաբանութեամբ , եւ ծաղսւ . զրախօսութեամբ , հերձախօսութեամբ , և անիծաբանութեամբ . տրտնջելով , գժգոհելով , բանբասելով , և հայհոյելով , մեղայ աստուծոյ :

Մեղայ գողութեամբ ձեռայս . ագահելով , զրկելով , հարկանելով , սպանանելով , եւ ընդդարշանութեամբ . գժգոհելով , մեղայ աստուծոյ :

Մեղայ ամենայն յօդուածովք շնուտծոյս և ամենայն անդամօք մարմնոյս . հնդեակ զգայարանօք , և վեցեկի շարժմամբս . վերամբարձ ոտնահարութեամբ . և վայրաբարշ մեղիութեամբ . յաջ և յահեակ խոտորելով , զառաջնոցն մեղայ

շելով, և վերջնոցն չար նշաւակ գոլով, մեղայ
աստուծոյ:

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք՝ մահացու
մեղօք. հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին.
նախանձու՝ և մասամբք նորին. բարկութեամբ՝
և մասամբք նորին. ծուլութեամբ՝ և մասամբք նորին.
որկրամոլութեամբ՝ և մասամբք նորին. բղջախո-
հութեամբ՝ և մասամբք նորին, մեղայ աստու-
ծոյ:

Այլ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն աս-
տուծոյ. յանձնառելեացն եւ հրաժարելեացն.
զի ոչ զյանձնառականս կատարեցի, եւ ոչ 'ի
հրաժարելեացն հեռացայ. Զօրէնս առի՝ և յօ-
րինացն հեղդացայ. 'ի կարգս քրիստոնէութեան
հրաւիրեցայ՝ և գործովս անարժան գտայ. գի-
տելով զչարն կամաւ կորացայ, եւ 'ի բարեաց
գործոց ես ինձէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ,
վայ ինձ. Զո՞րն ասեմ, կամ զօ՞րն իտստովանիմ.
զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէ-
նութիւնք իմ. աններելի են ցաւք իմ, և անբը-
ժկելի են վերք իմ, մեղայ աստուծոյ:

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտու-
թեան և բարեխօս առ միածին որդին աստուծոյ.
զի իշխանութեամբդ՝ որ տուալէ քեզ, արձա-
կեսցես զիս 'ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ
զքեզ:

ԱՐ ԶԱԿՈՒՄՆ

Ողորմեացի քեզ մարդասէրն աստուած , և
թողութիւն շնորհեացէ ամենայն յանցանաց քոց .
խոստովանացելոցդ և մօռացելոցդ : Եւ ես կար-
**գաւս քահանայական իշխանութեան և հրամա-
 նաւն աստուածային՝ թէ զոր արձակիցէք յերկրի ,**
**եղիցի արձակեալ յերկինս . նովին բանին արձա-
 կեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց
 քոց . 'ի խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց . յա-
 նուն հօր եւ որդւոյ եւ հոդւոյն սրբոյ . Եւ
 գարձեալ տամ զքեզ 'ի խորհուրդս սուրբ եկե-
 ղեցւոյ . զի զոր ինչ գործիցես բարիս , եղիցի քեզ
 ՚ի բարեգործութիւն և 'ի փառս հանդերձեալ կե-
 նացն . ամէն .**

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս . ամէն .
Հայր մեր որ յերկինս .

ՑԱՆԿ ԳՐՈՑՍ

ԵՐԵՄ

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր	65
Աղաշեսցուք զամենակալն աստուած և ինդրեսցուք	167
Աղաշեսցուք զամենակալն աստուած զի յաջողեալ	73
Աղաշեսցուք զամենակալն աստուած զի պահպանեցէ	61
Աղաշեսցուք զամենակալն աստուած զհայր	143
Աղաշեսցուք զինասատու գրկիչն մեր	88
Անկանինը առաջի քո ոռորը աստուածածին	204
Անձն իմ 'ի ձեռու քո է յամենայն ժամ	198
Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդու շարե	129
Առաջնորդ եղեն մեզ ուղիղ	46
Առաւօտեան ժամերգութիւն	21
Առաքեալ տէր զլյոս քո	187
Առացուք ամեներեան միաբանութեամբ	41
Աստուած աստուած իմ ես առ քեզ առաւօտ	66
Աստուած մեծ հզօր և փառաւորեալ	44
Աստուած յաւխտենական	207
Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն	150
Արտի իրաւունու և արդարութիւն	180
Արդ արձակեալ զծառայս քո տէր	31
Արեւագալի ժամերգութիւն	63
Արթուն մոռք և անզքոս խորհրդով	80
Արքայ երկնաւոր թագաւոր բարձրեալ	223
Բամին իմ ես գու տէր	173
Բանից իմաց ունեն դիր տէր	56
Բարերանեալ աստուած երկնաւոր	259
Գիշերային ժամերգութիւն	5
Գոհարանելով աղաշեսցուք	79
Գոհացարուք զտեառնէ	163
Գովեա երւասազէմ զտէր	119
Եկեալըս ամեներեան 'ի սուրբ կաթուղիկէ	28
Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ոզորմութիւն քո տէր	188
Եղիցի մնուն տեառն օրհնեալ յաւխտեան	63
Ես առ աստուած կարգացի	126
Երանեալ են անբիծք 'ի հանապարհի	167

Երանի որ խորհի զաղքան	82
Երեկոյեան ժամերգութիւն	126
Երկրագեմք քեզ տէր աստուած մեր	55
Եւ արդ զի՞նչ գոյ ասել ամաշեցելոյս	234
Եւ արդ ՚ի վերաց այսրանեաց յուսահասութեանց	245
Եւ արդ մի տիրեացեն	236
Եւ Եւս հաւասար ազաշեցուք	124
Եւ մեր միաբան զողորմութիւն	150
Եւ բանզի ընդ ողբաձայնիցն բանաստեղծութեանց	229
Զարթոցեալքս ամենեքեան	14
Զհանգստեան զազօթս	220
Զնդնութիւն սրբոց մարտիրոսացն	47
Ընկալ տէր զաղաշանս մեր	219
Ընկալ բաղցրութեամբ	205
Ժամանակար	92
Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստուած	155
Լ ցոր առաւօսու ոզորմութեամբ քով	21
Խաղաղական ժամերգութիւն	154
Խնդրեացուք հաւատով ՚ի հօրե	85
Խնդրեացուք հաւատով ՚ի տեառնէ	76
Խնդրեացուք հաւատով միաբանութեամբ	183
Խոնարհեցու տէր զունինքն քո	126
Համբարձի զաշս իմ ՚ի լերինս	145
Հայր մեր որ յերկինս	5
Հանգստեան ժամերգութիւն	187
Հասեալքս ՚ի ժամերեկոյիս	133
Հաւատումբ ՚ի մի աստուած	129
Հաւատով խոստովանիմ	211
Հրաժարութե և զզջութե	252 • 257
Հաշտ ժամերգութիւն	74
Հաշտ փոնք	118
Մոյր ոռորք պանչելի լուսոյն	48
Մեծացուցէ անձն իմ զտէր	29
Մեռեդիք	154
Միաբան ամենեքեան	74
Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուստ արեւու	64
Յիշեա տէր զպաշտօնեացս քո	62

	ԱՐԵՎ
Ուսումնա ինձ աստուած	52
Որ բնակեալն և յօդնութիւն	148
Որդի աստուածոյ կենդանաց	210
Սիրեցի զի լուիցէ տէր	55 • 89
Սուրբ զատուածածինն	52 • 219
Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր	153
Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք	69
Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով	86
Վասն գտանելոյ մեղ զշնորհս և զոզորմութիւն	20
Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան	18
Վասն ՚ի վերտուատ խաղաղութեան	17
Վասն լոելի լինելոյ տեառն աստուածոյ	52
Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի	55 • 121
Վասն հանգուցեալ հոգւոցն	91
Վասն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց	82
Վասն ուղղելոյ զժնացո մեր	19
Տէր ամենակաղ	248
Տէր : տէր գթութեանց	225
Տէր աստուած մեր գու պահեա	200
Տէր աստուած գրկութեան իմոյ	154
Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալէ տէր	76
Տէր եթէ զըթունս իմ բանաս բերան	6
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ	6
Տէր թագաւորեաց վայելցութիւն զշեցաւ	118
Տէր լոյս իմ և կեանք իմ	164
Տէր հավուեցէ զիս	69 • 77
Տէր մի մասներ զմեղ խապա	88
Տէր մի յիշեր զմեզս մեր	81
Փառաւորեցուք զամենակալն աստուած զհայր տեառն մերոյ	50
Փառաւորեցուք զամենակալն աստուած որ ծագեաց զըզոյ	69
Փառք ՚ի բարձունս աստուածոյ	59
Փառք քեզ տէր աստուած մեր	220
Օ՛հնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց	22
Օրհնեալ տէր աստուած խրայելի	50
Օրհնեցէք զտէր ամենայն աղբնք	120
Օրհնեցէք զտէր յերինից	35
Օրհնեցէք մանկունք զտէր	152

(In 304)

ԳԱԱ Հիմնարար գիտ. գրադ

FL0043662

A 7545

